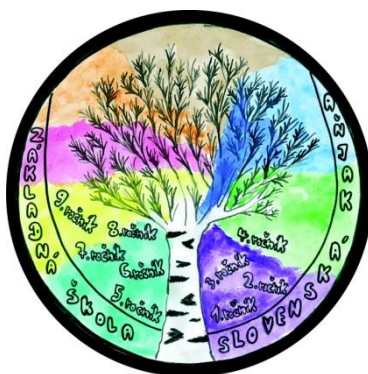

Inovovaný Školský vzdelávací program pre žiakov ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie

Prerokovaný na pedagogickej rade dňa: 26.08.2016

.....
Mgr. Marián Olšov, riad. školy

Vyjadrenie rady školy: 30.08.2016

Odporúča schváliť

~~Odporúča schváliť s pripomienkami~~

~~Neodporúča schváliť~~

.....
Mgr. Ľudmila Petrová, predseda RŠ

Zriadovateľ: 31.08.2016

Schvaľujem

~~Schvaľujem s pripomienkami~~

~~Neschvaľujem~~

.....
Jozef Durkaj, starosta obce

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Kód odboru	ISCED 2
Názov odboru	Nižšie stredné vzdelávanie
Názov ŠkVP	Vzdelanie je schopnosť porozumieť iným
Dĺžka štúdia	5 rokov
Motivačný názov	<i>„Vyučovať neznamená naplniť nádobu, ale zapáliť oheň“</i>
Použitý ŠVP	ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE – 2. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOL
Schvaľovacia doložka	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
Vyučovací jazyk podľa § 12	slovenský jazyk
Študijná forma	denná
Druhý vyučovací jazyk	anglický jazyk, nemecký jazyk
Druh školy	štátna
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Doba platnosti	5 rokov
Predkladateľ	Základná škola Slovenská Kajňa
Adresa	Slovenská Kajňa č.54
IČO	37873342
Riaditeľ školy	Mgr. Marián Olšov
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr.Ľubica Bačová
Zriaďovateľ	Obec Slovenská Kajňa
Adresa	Slovenská Kajňa 4, 09402
Kontakt	057/4494159

1 Stratégia školy, vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Chceme pokračovať v budovaní modernej školy ako centra vzdelávania, výchovy a športu v regióne Domaše. Škola bude otvoreným spoločenstvom detí, žiakov učiteľov a rodičov ale aj širšej komunity obce a regiónu. Ako sústavne učiacu sa inštitúcia, bude spájať kvalitný a efektívny edukačný proces s mimoškolskými aktivitami v prospech rozvoja individuálnych schopností žiakov so zameraním na ich úspešné uplatnenie sa v živote. Edukačný proces bude postavený na humanitných princípoch, tvorivom myslení a vzájomnom rešpektovaní, kde vzdelávanie a výchova sa budú navzájom prelínať a dopĺňať.

Škola bude:

- pomáhať žiakom v hľadaní vlastného hodnotového systému, ktorý ich privedie k poznaniu osobnej slobody a zodpovednosti za kvalitu vlastného života,
- poskytnie odborné poznatky rodičom tak, aby porozumeli zákonitostiam mikrosvetu vlastných detí,
- spolupracovať s učiteľmi na rozvíjaní ich profesionality pomocou ktorej môžu otvárať nekonečný priestor pre plnohodnotné procesy učenia v čase ich fyzického, intelektuálneho, sociálneho a citového života.

Strategické ciele školy

1. Postupným zavádzaním iŠkVP skvalitniť výchovno-vzdelávací proces.
2. Budovať školu ako otvorený systém spoločenstva žiakov, učiteľov a rodičov, ktorej hlavným poslaním bude poskytovať komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania.
3. Zabezpečiť vysokú odbornosť pedagogického zboru a vytvoriť efektívne pôsobiace motivačné prostredie.
4. Skvalitniť materiálno-technické vybavenie školy tak, aby zodpovedalo požiadavkám súčasnej doby.
5. Pripravovať žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, priateľstva medzi národmi, etnickými a náboženskými skupinami.

2 Charakteristika školy

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Základná škola Slovenská Kajňa 54 je plnoorganizovanou základnou školou rodinného typu s právnou subjektivitou, ktorá jej bola priznaná v roku 2001. Zriaďovateľom školy je obec Slovenská Kajňa. Škola poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom z obcí: Slovenská Kajňa, Benkovce, Kvakovce, Malá Domaša a Žalobín. V posledných piatich rokoch sa počet žiakov na škole stabilizoval a pohybuje sa okolo čísla 170. Ctíme si a snažíme sa dodržiavať zlaté pravidlo etiky: „Nerob inému to, čo nechceš, aby Tebe robili.“ Snahou vedenia školy je vytvárať kvalitné podmienky pre výchovu a vzdelávanie žiakov školy a kvalitné pracovné podmienky pre pracovníkov školy, aby mohli uvedený cieľ naplňovať.

2.1 Vlastné zameranie školy

Škola nemá úzku špecializáciu – umožňuje vzdelávanie všetkým deťom berúc do úvahy ich možnosti a schopnosti.

Aktivity školy v edukačnom procese i mimoškolskej činnosti sú nasmerované na plnenie nasledovných cieľov a úloh:

- chceme byť školou so svojou históriou, budúcnosťou, ktorá bude mať pevné základy postavené na demokratických zásadách a princípoch,
- v popredí nášho záujmu je náš žiak, v ktorého prospech pracuje tím pedagogických a nepedagogických zamestnancov,
- úspešnosť žiaka v ďalšom štúdiu i uplatnenie na trhu práce považujeme za výsledok našej práce,
- sme a chceme byť aj naďalej školou otvorenou pre žiakov a verejnosť,
- veľký dôraz kladieme na zdravý vývoj, bezpečnosť, ekológiu vonkajšieho i vnútorného prostredia,
- poznáme svoje možnosti, ale poznávame aj možnosti našich konkurentov,
- veľký dôraz kladieme na kvalitu edukačného procesu,
- podporujeme výučbu anglického jazyka od 1.ročníka a druhého cudzieho jazyka od 6.ročníka,
- realizujeme vyučovanie žiakov v duchu moderných informačných technológií v rámci všetkých predmetov v rozumnom rozsahu,
- podporujeme nadaných a talentovaných žiakov,
- venujeme pozornosť efektívnej integrácii žiakov,
- hľadáme možnosti, ale najmä čerpáme skúsenosti zapájaním sa do rôznych aktivít a projektov, ktoré by mohli skvalitniť našu ponuku.

2.2 Personálne zabezpečenie

Realizácia Školského vzdelávacieho programu vo výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré zabezpečia efektívnosť vzdelávania a vytváranie spolupracujúcich sociálnych vzťahov medzi zamestnancami zapojenými do procesu vzdelávania. Ide o nasledujúce cieľové podmienky, ku ktorým bude škola smerovať. Pedagogickí zamestnanci: spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom, (100 % odbornosť v predmetoch – matematika, slovenský jazyk, cudzí jazyk, fyzika, biológia, chémia, dejepis, geografia, minimálne 80 % odbornosť v ostatných predmetoch), preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, (prejavujú - iniciatívnosť, ochotu) riadia svoj sebarozvoj a

celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, (prejavujú – ochotu vzdelávania sa v programoch, ktoré sú prínosom pre školu) sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov (preukazujú kladné osobnostné vlastnosti v kolektíve zamestnancov). Vedúci pedagogickí zamestnanci: svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím, zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky. Odbornú pomoc pedagógom, žiakom a rodičom poskytuje výchovný poradca. Materiálne podmienky pre výchovu a vzdelávanie vytvárajú prevádzkoví pracovníci školy.

2.3 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Stará budova – triedy 2., 4. až 9. ročníka, zborovňa, riaditeľňa, zástupcovňa, kancelária ekonómky, sklad učebníc, ŠKD, sklad TEV, WC chlapci a dievčatá, kotolňa, chodba – provizórna telocvičňa, kabinet FYZ-CHE, kabinet BIO, kabinet ZEM. Do prevádzky bola daná 01.09.1961. V posledných jedenástich rokoch táto budova prešla týmito zmenami: plynofikácia kotolne, rekonštrukcia a výmena krovu a strechy, zateplenie budovy, výmena okien, výmena podlahových krytín, výmena nábytku, lavíc, stoličiek, inštalované interaktívne tabule, vybudovaná nová učebňa fyzikálno-chemická, rekonštrukcia zborovne, rekonštrukcia sociálnych zariadení, čiastočná výmena dlažby na chode, nová trieda pre ŠKD.

Prístavba – spojovacia chodba, triedy 1. a 3. ročník, sprchy, miestnosť pre výchovného poradcu, sklad materiálu na Techniku, WC chlapci a dievčatá, miestnosť pre upratovačky, sklad 1.- 4. ročník, učebňa informatiky, školská knižnica, posilňovňa, učebňa jazykov, dielne a archív.

Do prevádzky bola daná 01.09.1985. V posledných jedenástich rokoch táto budova prešla týmito zmenami: rekonštrukcia a výmena krovu a strechy, výmena podlahových krytín, výmena nábytku, inštalované interaktívne tabule, vybudovaná nová učebňa informatiky, jazykov, zrekonštruovaná knižnica, výmena okien na prízemí a v sociálnych zariadeniach, rekonštrukcia sociálnych zariadení, výmena šatňových skriniek.

Školský areál – multifunkčné ihrisko, trávnaté ihrisko, altánok, pozemok na vyučovanie PVC a TECH.

Škola je vybavovaná učebnými pomôckami priebežne a to podľa potrieb učiteľov, požiadaviek rodičov a finančných možností školy. Škola je pomerne dobre vybavená pomôckami na vyučovanie informatiky, jazykov, fyziky a chémie. V priebehu tohto roka budú zakúpené dva interaktívne systémy a tým budú vytvorené podmienky na interaktívne vyučovanie v každej kmeňovej triede. Na škole sú vybavené tieto odborné učebne: učebňa informatiky, učebňa jazykov, knižnica, cvičná kuchynka, školské dielne, učebňa fyziky-chémie a posilňovňa. Škola postupne nakupuje softvéry, ktoré umožňujú zefektívniť vyučovanie prostredníctvom interaktívnej tabule.

Pri zabezpečovaní materiálnych podmienok výchovy a vyučovania hrá významnú úlohu aj žiacka samospráva / žiacky parlament/, prostredníctvom ktorého sa všetky podnety v tejto oblasti dostávajú priamo k riaditeľovi školy.

2.4 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola sa snaží všetkými dostupnými prostriedkami zabezpečovať pre žiakov a zamestnancov školy bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Všetky zistené nedostatky, ktoré by mohli spôsobiť prípadný úraz žiakov sú ihneď odstraňované školníkom školy, prípadne odbornou firmou. Pri nástupe do zamestnania v mesiaci august sú pedagogickí aj prevádzkoví zamestnanci školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci bezpečnostným technikom. Zamestnanci testom a svojim podpisom potvrdzujú účasť na školení. Súčasťou tohto školenia je aj školenie o bezpečnosti proti požiaru. Na začiatku školského roka, počas triednických hodín sú žiaci vzdelávaní o zásadách bezpečného správania sa počas vyučovania a prestávok. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pred každými prázdninami, výletmi, exkurziami, plaveckým a lyžiarskym výcvikom.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov. Učebne a vybavenie zodpovedajú platným normám. Nevyhnutnosťou je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných noriem – odpovedajúce svetlo, teplo, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov). Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti. Sme zapojení do projektu Škola podporujúca zdravie.

3 Profil absolventa

3.1 Popis

Absolvent našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

3.2 Kľúčové kompetencie

Základné požiadavky

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

4 Charakteristika ŠkVP

4.1 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

ISCED 2 –nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou žiak získa úspešným absolvovaním deviateho ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý stupeň vypíše slovom.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Celkové hodnotenie žiaka piateho ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný.

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa :

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Deťom občanov Slovenskej republiky môže povoliť riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospel, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospel v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Opravnú skúšku môže vykonať aj žiak, ktorého prospech na konci prvého polroka je nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- a) podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra a žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa čl. 5 odseku 2, najneskôr do 15. októbra,
- b) podľa odseku 3 vykonali najneskôr do rokovania pedagogickej rady o hodnotení za druhý polrok.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka.

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže

byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý neprospeš v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.

4.1.1 Hodnotenie a klasifikácia prospechu a správania žiakov

Uskutočňuje sa v zmysle:

- § 55 zákona č. 245/2008 Z.z. (školský zákon)
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy
- Príloha č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole)

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v škole je hodnotenie žiakov.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a rodičom spätnú väzbu predovšetkým v tom, ako pracuje, ako sa mu darí zvládať učivo, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky.

Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a konkrétny návod, ako má žiak postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Celkove však nesmie hodnotenie viesť k znížovaniu dôstojnosti a sebadôvery žiaka. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov v ZŠ Slovenská Kajňa vychádza z **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy** č.2011-3121/12824:4-921 platného od 1.mája 2011.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

HODNOTENIE žiaka na 2. stupni ZŠ sa v rámci vzdelávania podľa § 55 zákona č. 245/2008 Z.z. (školský zákon) vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou.

Hodnotenie prospechu pre ISCED 2(nižšie stredné vzdelanie) – ročníky 5.,6.,7.,8 a 9.) orientačné hodnoty

Známka	% vyjadrenie	Popis	Slovné vyjadrenie	Frekvencia
1	100 – 90%	Takmer bezchybný	vynikajúci, vzorný, bezchybný, výborný	vždy
2	89 – 75%	Prevládajú pozitívne zistenia, malé chyby	veľmi dobrý, nadpriemerný, chválitebný	často
3	74 – 50%	Pozitíva a negatíva sú v rovnováhe	priemerný, dobrý	niekedy
4	49 – 25 %	Prevaha negatívnych zistení, výrazné chyby	podpriemerný, citelne slabé miesta, dostatočný	často
5	pod 25%	Zásadné nedostatky	nevyhovujúci stav, nedostatočný	väčšinou, vždy

Hodnotenie sa bude pohybovať v 3 rovinách:

1. učiteľ hodnotí žiaka vzhľadom na očakávaný výsledok – ako zvládol kompetencie
2. porovnávanie jednotlivca s ostatnými – nie verejne, sami pre seba
3. na základe vlastného pokroku žiaka

- ✓ pri hodnotení budú nastavené kritériá vecné, zrozumiteľné (ústne, známkou, značkou, bodmi .....
- ✓ učiteľ pri hodnotení bude primerane náročný, taktný, berie ohľad na vekové zvláštnosti, na zakolísanie žiaka v priebehu roka rôzne dôvody – rodinné, indispozícia....), na špeciálne vzdelávacie potreby
- ✓ učiteľ je povinný preukázateľným spôsobom (zápis do ŽK, písomné oznámenie, osobný pohovor) oznámiť rodičovi všetky problémy v prospechu, správaní
- ✓ žiak musí byť z príslušného vyučovacieho predmetu vyskúšaný ústne 1x za štvrťrok, písomne 2x za polrok (okrem hudobnej, telesnej, výtvarnej výchovy, techniky a informatiky)
- učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každej klasifikácie, hodnotí klady a nedostatky hodnotených prejavov či výtvorov
- ✓ pri ústnom skúšaní oznámi výsledok okamžite, pri písomnom do 1 týždňa
- ✓ učiteľ je povinný viesť sústavnú evidenciu o klasifikácii žiakov
- ✓ ak je žiak chorý viac ako 1 týždeň, rozvrhne doplnenia učiva a spätne skontroluje

So systémom hodnotenia sú oboznámení:

- ☐ pedagogickí a odborní zamestnanci na zasadnutí PR
- ☐ všetci žiaci školy na triednickej hodine sú oboznámení so všeobecnými pravidlami hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania,
- ☐ na prvej vyučovacej hodine každého vyučovacieho predmetu budú žiaci oboznámení s pravidlami hodnotenia a klasifikácie príslušným vyučujúcim

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

☐☐ rodičia na plenárnej schôdzi rodičov a podľa potreby a záujmu rodičov aj individuálne v rámci dohodnutých konzultácií.

Sebahodnotenie žiaka

Žiak je systematicky vedený k využívaniu a potrebe sebahodnotenia tak, aby dokázal:

- objektívne posúdiť svoje vedomosti a schopnosti,
- porovnávať názory, formulovať svoje myšlienky, prijať názory druhých, počúvať a vnímať ich,
- uvedomovať si klady a zápory,
- komunikovať, obhajovať vlastný názor,
- monitorovať a regulovať svoje učenie, hodnotiť svoje výkony, kvalitu svojej práce a schopnosť učiť sa, stanoviť si reálne ciele, plánovať metódy, ako dosiahnuť stanovené ciele.

Význam sebahodnotenia pre žiakov

Sebahodnotenie umožňuje žiakom:

- poznať svoje slabé a silné stránky, potreby pre ďalší rozvoj,
- hodnotiť svoj postup pri učení a jeho výsledky,
- plánovať proces učenia (ciele, metódy, výsledky),
- aktívne sa zúčastňovať na procese hodnotenia,
- rozvíjať pozitívne sebahodnotenie a seba pochopenie,
- byť zodpovedný za svoje výsledky v učení,
- rozvíjať zručnosti, ktoré sú potrebné pre život,
- sebahodnotenie umožňuje všetkým žiakom zažiť pocit úspechu.

Význam pre rodičov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- pohľad na učenie žiaka,
- komunikovať so žiakom o učení,
- spolupracovať so žiakom na dosiahnutí jeho cieľa/cieľov.

Význam pre učiteľov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- plánovať vyučovanie tak, aby zodpovedalo individuálnym potrebám žiakov,
- komunikovať s rodičmi a žiakmi,
- nastaviť realistické ciele,
- analyzovať a skvalitňovať vyučovanie.

Zásady hodnotenia

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 1)

(1) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

(2) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

(3) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou, slovným hodnotením alebo kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

(4) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.

(5) Kombinácia klasifikácie a slovného hodnotenia je forma hodnotenia, pri ktorej sa výsledky niektorých vyučovacích predmetov vyjadrujú stupňom klasifikácie a niektoré sa vyjadrujú slovné.

(6) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,

- celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

(7) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

(8) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

(9) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- a) komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- b) čitateľskej gramotnosti,
- c) jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
- d) digitálnych kompetencií,
- e) matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- f) sociálnych kompetencií,
- g) multikultúrnych kompetencií,
- h) manuálnych zručností a ich využiti v praktických cvičeniach,
- i) umeleckých a psychomotorických schopností,
- j) analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- k) osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- l) kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Získavanie podkladov na hodnotenie

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 2)

(1) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,

- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, projekty, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
  - d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
  - e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
  - f) rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.
- (2) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- (3) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- (4) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- (5) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
- (6) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- (7) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
- a) známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
  - b) známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
  - c) posúdenie prejavov žiaka podľa čl. 1 ods. 8.

Hodnotenie prospechu a správania

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 3)

1 Prospech žiaka vo vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,**
- 2 – chválitebný,**
- 3 – dobrý,**
- 4 – dostatočný,**
- 5 – nedostatočný.**

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojovania poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

2 Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení zapíše slovom označujúcim klasifikačný stupeň.

3 Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériá na hodnotenie správania

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 9)

(1) Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

(2) Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

a) pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za zásluhný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade

b) opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

(3) Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.

(4) Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so školským špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka na vysvedčení

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 3)

1 Celkové hodnotenie žiaka piateho ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

a) prospel (a) s vyznamenaním,

b) prospel (a) veľmi dobre,

c) prospel (a),

d) neprospel(a).

2 Pri vypisovaní pedagogickej dokumentácie (triedna kniha, triedny výkaz, katalógový list žiaka) sa môžu používať metodickým pokynom navrhnuté skratky.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

3 Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

4 Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré.

5 Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.

6 Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný.

7 Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) **absolvoval**, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) **neabsolvoval**, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,
- c) **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Postup pri hodnotení žiaka

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 4)

(1) Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

(2) V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia stupeň prospechu žiaka za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

(3) Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.

(4) Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v prílohe k metodickému pokynu.

(5) Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

(6) Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

(7) Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ do triedneho výkazu

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

alebo katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie alebo slovného hodnotenia jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripravia návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

(8) Triedny učiteľ a učelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa na našej škole používa žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.

(9) Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

(10) Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 5)

(1) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

(2) Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 64)

(1) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

(2) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

(3) Opravnú skúšku môže vykonať aj žiak, ktorého prospech na konci prvého polroka je nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku.

(4) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- c) vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra a v odôvodnených prípadoch najneskôr do 15. októbra,
- d) vykonali najneskôr do rokovania pedagogickej rady o hodnotení za druhý polrok.
- (5) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.
- (6) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenávajú do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka.

Komisionálna skúška

(podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 7)

(1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- vykonáva opravnú skúšku,
- o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

(2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

(3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

(5) Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému

jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku .

Hodnotenie žiaka

Hodnotenie žiaka v škole

Účelom vzdelávania žiakov v našej základnej škole je vybaviť žiaka kľúčovými kompetenciami. Tie predstavujú súbor znalostí, zručností, návykov a postojov, ktoré sú využiteľné v rôznych učebných i praktických činnostiach a situáciách a sú kľúčom k úspešnosti v celoživotnom učení, v práci, v záujmovej činnosti i v osobnom živote. Sú to kompetencie k učeniu, kompetencie k riešeniu problémov, kompetencie komunikatívne, kompetencie sociálne a personálne, kompetencie občianske a kompetencie pracovné.

Základnou otázkou na hodnotenie žiakov je:

„do akej miery je žiak po ukončení 9. ročníka našej školy týmito kompetenciami vybavený“
Odpoveď je zároveň tým najzložitejším v hodnotení nielen úspešnosti žiaka, ale i školy, celého ŠkVP a práce učiteľov, a zrejme nemožno nájsť jednoduchý mechanizmus ako na ňu spoľahlivo, v „reálnom čase“, v dobe vzdelávania v základnej škole priamo odpovedať. Až ďalší život žiaka ukáže, do akej miery sa podarilo vytýčené vzdelávacie ciele dosiahnuť.

Podstatou objektívneho hodnotenia je hodnotenie úspešnosti dosiahnutia tých cieľov a hodnotenie úspešnosti vybavenia žiaka tými kompetenciami, ktoré ku kľúčovým kompetenciám vedú. Pri evalvácii sa zameriame na očakávané výstupy jednotlivých vzdelávacích oblastí, očakávané výstupy oborov vzdelávacích oblastí a na konkretizované dielčie výstupy a aktívne znalosti, ktoré tvoria vzdelávací výstup vzťahujúci sa ku konkretizovanému učivu špecifikovanému v jednotlivých ročníkoch vo vzdelávacích predmetoch. Za predpokladu, že sú tieto dielčie kompetencie správne nastavené, je možné zamerať sa priamo na ne ako na hlavný predmet hodnotenia úspešnosti žiaka v procese vzdelávania.

Hodnotenie žiaka je neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho procesu. Plní **funkciu motivačnú, funkciu spätnej väzby** (informácia o správnosti postupu, priebehu učenia a jeho výsledku) a **kontrolnú**. Malo by zhodnotiť znalosti a vedomosti žiaka za určité obdobie vzhľadom k jeho individuálnemu vývoju. Súčasťou hodnotenia je vždy konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby nedostatky odstránil.

Pravidlá na hodnotenie žiaka

- je priebežné (vo vyučovacích hodinách v priebehu školského roka) a záverečné (formou vysvedčenia)
- nie je založené na porovnávaní žiaka s jeho spolužiakmi, ale sa sústreďuje na individuálny pokrok každého žiaka podľa predtým stanovených kritérií
- žiaci sú vopred oboznámení s vyučovacími cieľmi, očakávanými výstupmi pre daný ročník a kritériami hodnotenia na školský rok v danej oblasti
- súčasťou hodnotenia je sebahodnotenie žiaka a samokontrola – žiaci sú vedení k schopnosti posúdiť svoju prácu, aktivitu, úsilie, možnosti a rezervy
- učiteľ je vedený snahou posilňovať vnútornú motiváciu žiaka na úkor vonkajšej – žiak sa učí preto, že chce a nie pre známku
- práca s chybou je prostriedkom k zlepšeniu, k sebapoznaniu schopností a dôslednejšej kontrole práce

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- uprednostňujeme pozitívne hodnotenie žiaka v celom procese učenia
- hodnotenie dodržiava zásady jednoznačnosti, zrozumiteľnosti, vecnosti, všestrannosti, efektívnosti a porovnateľnosti s vopred danými kritériami
- hodnotenie je pedagogicky zdôvodniteľné, odborne správne a doložiteľné (žiacka knižka, žiacke portfólio)

Nástroje a formy hodnotenia žiaka

Klasifikácia: žiaci sú hodnotení známkou, integrovaní žiaci na základe doporučenia CPPPaP, ČŠPP aj slovne. Podklady pre klasifikáciu sú získavané priebežne, vyučujúci využíva čo najefektívnejšie písomné a ústne formy pre získanie podkladov ku klasifikácii. Tá je realizovaná **priebežne** počas vyučovania, **štvrt'ročne** na základe zhromaždených podkladov známkou, v prípade potreby doplnenou slovným komentárom učiteľa a **polročne** formou vysvedčenia.

Sebahodnotenie žiaka: k sebahodnoteniu slúžia žiakovi týždenné plány a mesačné zopakovania. Od prvej triedy učíme žiaka používať spisovný jazyk v písomnom i ústnom prejave, možné sú i grafické symboly, body, stupnice ... Pre sebahodnotenie vytvárame čas počas hodiny, žiakovi do nej nezasahujeme, rešpektujeme jeho postoj, využívame spätnú väzbu žiak – učiteľ, založenú na vzájomnej dôvere. Sebahodnotenie využívame po skupinovej práci, projekte, ukončení tematického celku.

Portfólio žiaka: každý žiak si zhromažďuje počas školského roka materiály, ktoré dokumentujú stav jeho zručností a vedomostí, úroveň osvojených jednotlivých kompetencií. Majú rôznu podobu a obsahujú doklady o tom ako sa žiak vyrovnal so schopnosťou sebahodnotenia svojej práce. Toto portfólio má jednak motivačný a jednak hodnotiaci charakter.

Výstupné hodnotenie: škola ho vydáva žiakom, ktorý po štvrtom ročníku odchádzajú na osemročné gymnázium. Obsahuje vyjadrenia o možnostiach a nadaní, predpokladoch na ďalšie vzdelávanie, o správaní sa v priebehu školskej dochádzky, o osvojení kľúčových kompetencií a o ďalších významných skutočnostiach ovplyvňujúcich vzdelanie žiaka.

Vysvedčenie: záverečná forma je vydávaná polročne, má formu klasifikácie.

Spôsoby získavania podkladov pre hodnotenie v jednotlivých oblastiach:

- sledovanie a analýza priebežnej práce žiaka
- rôzne druhy testov a skúšok
- sledovanie priebežných výkonov
- sledovanie pripravenosti a plnenie zadaných úloh a povinností
- konzultácie s ostatnými učiteľmi, špecializovanými pracovníkmi
- rozhovory so žiakom a zákonným zástupcom

Kritériá pre finálnu klasifikáciu v náukových predmetoch:

- aktívny prístup k práci
- písomné práce po tematickom celku
- krátke precvičovacie práce
- skúšanie s pomocou učiteľa
- projekty, účasť v súťažiach, referáty a samostatné

Kritériá pre finálnu klasifikáciu vo výchovných predmetoch:

- hodnotenie výkonov podľa osobných predpokladov
- prístup k zadanej práci a jej výsledkom
- záujem, aktivita, tvorivosť, ochota zhostiť sa úlohy
- materiálna príprava
- účasť v súťažiach, zmysel pre fair play

Hodnotenie správania žiaka

Správanie hodnotíme samostatne. Vzťahuje sa k správaniu v škole a na akciách organizovaných školou. Hodnotíme školskú dochádzku (prípadná neospravedlnená absencia) a mieru zosúladenia správania so školským poriadkom a všeobecne platnými pravidlami slušného správania.

Spôsoby hodnotenia

- pochvaly
- napomenutia/pokarhania
- stupnica známok zo správania na záverečnom vysvedčení
- sebahodnotenie žiaka (portfólio)

Termíny hodnotenia

- priebežne – slovné hodnotenie
- vysvedčenie – klasifikácia

Výchovné opatrenia- sú podrobne rozpracované v internom predpise pod názvom “Vnútný poriadok školy.”

4.2 Organizačné formy

Najvyšší počet žiakov v triede základnej školy je 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka.

Vyučovanie sa začína o 7.45 hod.

Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu. Proces výchovy a vzdelávania v škole sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín. Rozvrh hodín je zverejnený v každej triede. Vyučovací hodina trvá 45 minút.

V rámci projektového vyučovania je možné vytvárať bloky.

- od 7.45 do 8.30 - 1. hodina
- od 8.30 do 8.40 - prestávka
- od 8.40 do 9.25 - 2. hodina
- od 9.25 do 9.45 - veľká prestávka
- od 9.45 do 10.30 - 3. hodina
- od 10.30 do 10.40 - prestávka
- od 10.40 do 11.25 - 4. hodina
- od 11.25 do 11.35 - prestávka
- od 11.35 do 12.20 - 5. hodina
- od 12.20 do 12.40 - prestávka
- od 12.40 do 13.15 - 6. hodina
- od 13.15 do 13.45 - obedňajšia prestávka
- od 13.45 do 14.30 - 7. hodina

Obedňajšia prestávka pre žiakov 5. – 9. ročníka najneskôr po 6. vyučovacej hodine. Škola organizuje s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik, školské výlety, exkurzie, poznávacie zájazdy, ktoré podľa návrhov triednych učiteľov zaraďuje riaditeľ do plánu práce školy. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Exkurzie vychádzajú z požiadaviek učebných osnov školského vzdelávacieho programu. Ak ide o akcie konané mimo sídla školy, z dôvodu zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pripadá na jedného pedagogického zamestnanca maximálne 25 žiakov a pri akciách do zahraničia najviac 15 žiakov. Podrobný popis BOZP na školských výletoch, exkurziách, vychádzkach, plaveckých a lyžiarskych výcvikoch, pracovných brigádach alebo iných hromadných školských podujatiach je podrobne rozpracovaný v internej smernici č.4/2014.

4.3 Organizačné metódy vyučovania

Motivačná vstupná - motivačné rozprávanie, expozičná - metóda priameho prenosu poznatkov - monologická slovná (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, prednáška), fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - ústne opakovanie učiva žiakom, diagnostické a klasifikačné - ústne skúšanie, motivačná vstupná - problém ako motivácia, motivačná priebežná - motivačná výzva, motivačná priebežná - aktualizácia obsahu učiva, motivačná priebežná - pochvala, povzbudenie, kritika, expozičná - metóda priameho prenosu poznatkov - dialogická slovná (rozhovor, beseda, dramatizácia), expozičná - metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov - demonštračná (demonštrácia obrazu, filmu, pohybu, činnosti, akustická, ...), expozičná - metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov - pozorovanie (javov, navodených situácií), expozičná - metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov - manipulácia s predmetmi (laboratórna práca, pokus, hra, práca s didaktickým zameraním, ...), expozičná - projektová metóda, expozičná - riešenie problému, expozičná - metóda samostatnej práce a autodidaktické metódy - samostatná práca s knihou, expozičná - metóda samostatnej práce a autodidaktické metódy - samostatná práca v laboratóriu, expozičná - metóda samostatnej práce a autodidaktické metódy - samostatné štúdium literatúry, encyklopédií, ... , expozičná - metóda samostatnej práce a autodidaktické metódy - samostatné štúdium pomocou didaktickej techniky, expozičná - metóda mimovoľného učenia sa (preberanie názorov, postojov, záujmov, napodobňovanie činnosti), fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - metóda otázok a odpovedí, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - písomné opakovanie, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - opakovací rozhovor, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - opakovanie s využitím učebnice a inej literatúra (zamerané na porozumenie alebo zapamätanie textu), fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - domáce úlohy, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - beseda zameraná na prehĺbenie učiva, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - laboratórna práca, fixačná - metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí - film, ilustrácia a dramatizácia, fixačná - metóda precvičovania a zdokonaľovania zručností - motorický tréning, diagnostické a klasifikačné - písomné skúšanie, diagnostické a klasifikačné - praktické skúšanie, diagnostické a klasifikačné - didaktické testy, diagnostické a klasifikačné - pozorovanie žiaka, diagnostické a klasifikačné - rozbor prác, diagnostické a klasifikačné - dotazník, diagnostické a klasifikačné - rozhovor, výkladovo-ilustratívna metóda, reproduktívna metóda, výkladovo-problémová metóda, heuristická metóda, výskumná metóda, metóda praktického precvičovania, nácvikové metódy, intervalová metóda, a metódy rozvoja odrazových a rýchlostných schopností, prípravné cvičenia, zdokonaľovacie činnosti,

metódy rozvoja silových schopností, metódy rozvoja vytrvalostných schopností, fixačné metódy, herné cvičenia, prípravná hra, odrazové cvičenia na rozvoj výbušnosti, zdokonaľovanie prvkov vo väzbách, názorná ukážka - demonštrácia, upevňovanie a kreatívne využívanie nadobudnutých pohybových zručností v hre, motorické testovanie, praktické cvičenie - precvičovanie, kruhový tréning.

5 Vzdelávacie stratégie

Našou hlavnou úlohou je zabezpečiť žiakom získanie určitého množstva všeobecných poznatkov a vedomostí a súčasne viesť žiakov k uplatňovaniu kľúčových kompetencií, ktoré majú žiakom nielen umožniť osvojiť si základy vzdelania, ale aj vyvolať snahu o získavanie vedomostí a zručností mimo základnej školy. Úroveň kľúčových kompetencií získaných na základnej škole nie je teda konečná, tvorí základ pre ďalšie celoživotné vzdelávanie a učenie. Úlohou našej školy je preto viesť žiakov tak, aby osvojovanie ďalších vedomostí a zručností bolo ich vlastným presvedčením a záujmom nielen preto, aby sa vedeli v množstve informácií orientovať, ale aj preto, aby sa vedeli uplatniť v každodennom praktickom živote. Sústava postupov naplňovania kľúčových kompetencií ŠkVP ZŠ predstavuje základné výchovné a vzdelávacie stratégie vedúce ku stanoveným cieľom školy a jej ŠkVP. V rámci výchovného procesu, vo vyučovaní i mimo neho, budú uplatňované všetkými pedagogickými zamestnancami.

Budeme podporovať vyučovanie pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajobu výstupov, praktickú výučbu.

Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. Využívame IKT vo vyučovaní. V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodičom.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako napr. besedy, workshopy a iné. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Výsledky súťaží budeme zverejňovať na nástenkách v škole aj v obci. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Budeme pokračovať v našej tradíciách:

- Deň otvorených dverí.
- Martinský lampáš.
- Vianočná akadémia.

— Noc v škole.

Našou úlohou je v spolupráci s rodičmi zaviesť na škole aj ďalšie tradície.

Pedagogické stratégie = spoločné postupy na úrovni školy , uplatňované vo vyučovaní aj mimo neho , ktorými škola cielene rozvíja kľúčové kompetencie žiakov :

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie k celoživotnému učeniu sa “kompetencia učiť sa“:

- na praktických príkladoch blízkych žiakovi vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia, posilňujeme pozitívny vzťah k učeniu,
- vo vyučovaní sa zameriavame na aktívne kompetencie ,učivo používame len ako prostriedok k ich získaniu,
- do vyučovania zaraďujeme problémové vyučovanie a experiment,
- uplatňujeme individuálny prístup , výsledky posudzujeme vždy z pohľadu „pridanej hodnoty,
- motivujeme k učeniu – snažíme sa vytvárať také situácie, v ktorých má žiak radosť z učenia,
- na začiatku vyučovacej hodiny vždy spoločne so žiakmi vyvodíme cieľ, na konci vyučovacej hodiny spoločne zhodnotíme jeho dosiahnutie,
- využívame sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- žiakom zadávame samostatné práce , ktoré si vyžadujú aplikáciu teoretických poznatkov,
- zadávame motivačné domáce úlohy - umožňujeme žiakom vybrať si z ponuky troch domácich úloh,
- od žiakov žiadame prezentáciu domácich úloh,
- od žiakov vyžadujeme hodné rozvrhnutie vlastnej práce , učíme ich plánovať , organizovať a vyhodnocovať svoju činnosť,
- vo vhodných prípadoch umožňujeme žiakom realizovať vlastné nápady,
- žiakom umožňujeme pozorovať , experimentovať , porovnávať výsledky a vyvodzovať závery,
- učíme práci s chybou,
- učíme trpezlivosti a povzbudzujeme,
- pri hodnotení používame v zreteľnej prevahe prvky pozitívnej motivácie.

Ideme príkladom - neustále si svojim ďalším vzdelávaním rozširujeme svoj pedagogický obzor.

Stratégie smerujúce k rozvoju „sociálnych kompetencií“:

- prioritne sa zameriavame na rozvoj komunikačných spôsobilostí žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporujeme rôzne formy komunikácie na medzinárodnej úrovni v rámci Európy aj svete,
- kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie,
- podporujeme kritiku a sebakritiku,
- pripravujeme žiakov na zvládnutie komunikácie s inými ľuďmi v obtiažnych a ohrozujúcich situáciách,
- učíme žiakov počúvať druhých ako dôležitý prvok účinnej medziľudskej komunikácie,
- učíme žiakov asertívnemu správaniu sa a nonverbálnej komunikácii,
- dôraz kladieme na tímovú prácu a kooperatívne vyučovanie,
- vytvárame dostatočný priestor pre vyjadrovanie sa žiakov pri problémovom vyučovaní v komunitných kruhoch,
- vytvárame dostatočný priestor pre možnosť samostatnej ústnej aj písomnej prezentácie – samostatná práca , projekty, referáty, riadené diskusie , komunitný kruh,
- umožníme žiakom podieľať sa na príprave rozhlasových relácií,
- vo vyučovaní uplatňujeme brainstorming, simuláciu , hranie rolí ,

- dôraz kladieme na zážitkové vyučovanie,
- vyžadujeme uplatňovanie znalostí cudzieho jazyka / rozvoj komunikácie v druhom cudzom jazyku / , a to nielen pri vyučovaní ale aj pri výmenných návštevách , exkurziách , poznávacích zájazdoch , besedách,
- vyžadujeme od žiakov uplatňovanie schopností komunikácie v rámci autentického učenia sa pri spoločenských akciách školy – akademie , večierky, akcie školy,
- zaraďujeme činnosti umožňujúce komunikáciu s rôznymi vekovými skupinami žiakov a s dospelou populáciou, / spolupráca a spoločné aktivity starších a mladších žiakov , spolupráca so žiakmi v špeciálnych triedach , s rodičmi, starými rodičmi , domovom dôchodcov a podobne./

Ideme príkladom – profesionálnym prístupom ku komunikácii so žiakmi , rodičmi, zamestnancami školy a širšou verejnosťou . Otvorene komunikujeme na kultúrnej úrovni , svoje názory opierame o logické argumenty. Netolerujeme ohováranie , nezdvorilosť. Pozitívne svoju školu a učiteľskú profesiu prezentujeme na verejnosti.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie „uplatňovať základ matematického myslenia a prírodovedného myslenia“:

- pri riešení problémov pomocou algoritmu zaraďujeme do vyučovania modelové príklady,
- učíme žiaka k pozitívnemu postoju v matematike , ktorý je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť,
- vedíme žiaka k schopnosti komunikovať v matematickom jazyku , správne využívať argumentáciu,
- praktickými cvičeniami naučíme žiakov používať a zaobchádzať s technickými nástrojmi , prístrojmi a údajmi,
- podporujeme zvedavosť , záujem o etické a celosvetové otázky.

Ideme príkladom - sami sa zaujíame o najnovšie výsledky vedy a techniky , ako i o nové vedecké zistenia v oblasti našej profesie

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie v oblasti „informačných a komunikačných technológií“ :

- vyžadujeme od žiakov využívanie informačných technológií pre získavanie informácií aj pre tvorbu výstupov – časopis, webová stránka , prezentácia a pod.,
- ako výstup z niektorých tém vyučovania vyžadujeme najrôznejším spôsobom spracované záverečné práce – power point , písomne , graficky pomocou obrazového vyjadrenia , podľa veku žiaka a druhu témy, následne požadujeme prezentáciu , obhajobu a počúvanie iných,
- formujeme u žiakov kritický prístup pri využívaní technológie informačnej spoločnosti , najmä ich schopnosť posudzovať relevantnosť zdrojov a rozlišovať medzi skutočnosťou a virtuálnym svetom,
- žiakom zadávame úlohy, ktorými rozvíjame kreatívny prístup pri práci s technológiami informačnej spoločnosti,
- poukazujeme na význam technológie informačnej spoločnosti.

Ideme príkladom : systematicky sa zdokonaľujeme v oblasti využívania technológie informačnej spoločnosti , pedagogickú dokumentáciu tvoríme pomocou dostupnej technológie , internet využívame v príprave na vyučovanie i k osobnej potrebe.

Stratégie smerujúce k rozvoju „kompetencie riešiť problémy“:

- umožňujeme žiakom vytvárať hypotézy , pozorovať rôzne javy , hľadať ich vysvetlenie , uskutočňovať pokusy , overiť výsledok riešenia a zväžiť jeho uplatnenie v praxi,
- vytvárame pre žiakov praktické problémové úlohy a situácie , pri ktorých je nutné riešiť praktické úlohy,
- žiakom ponúkame úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie znalosti viacerých vyučovacích

predmetov aj využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti a teda aj viacero prístupov k riešeniu,

- žiakom nebránime pri voľbe poradia vypracovania úloh,
- priebežne monitorujeme ako žiaci prakticky zvládajú riešenie problémov v škole aj pri mimoškolských akciách.

Ideme príkladom : učíme sa sami lepšie , s rozumom a nadhľadom riešiť rôzne problémové situácie v škole .

Stratégie smerujúce k rozvoju „občianskych kompetencií“:

- pravidlá správania sú každoročne vypracované na podmienky školy,
- už od 1.ročníka vyžadujeme od žiakov spolupodieľanie sa na vytváraní pravidiel vlastnej triedy,
- vyžadujeme od žiakov hodnotenie vlastného správania a správania spolužiakov, hľadanie spoločného riešenia pri nedoržaní pravidiel triedy či školského poriadku , vyžadujeme od žiakov prijatie zodpovednosti za dodržiavanie týchto pravidiel,
- netolerujeme sociálne patologické prejavy správania - šikanovanie, drogy, kriminalita, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu,
- netolerujeme hrubé , agresívne , a nezdvorilé prejavy správania sa žiakov zamestnancov školy a rodičov,
- netolerujeme nekomaratské správanie a odmietnutie žiadanej pomoci,
- v škole pracuje žiacka samospráva – žiacky parlament,
- obsah triednických hodín pripravuje spolu so žiakmi,
- na prezentáciu vlastných názorov žiakov využívame komunitné kruhy, diskusné kruhy,
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov CPPaP ,polície ,výchovného poradcu,
- v činnostiach na to vhodných je žiakom poskytnutá možnosť vyjadriť svoje pocity, nálady,
- primerane ich upozorňujeme na psychické a fyzické násilie, s ktorým sa stretávajú,
- vo vyučovaní používame metódu hraných rolí pre priblíženie rôznych životných situácií a ich riešení , využívame pritom zážitkové učenie a príklady z bežného života,
- na konkrétnych príkladoch demonštrujeme pozitívne a negatívne prejavy správania sa ľudí,
- exkurziami a vychádzkami do okolia umožňujeme žiakom vnímať spôsoby komunikácie medzi ľuďmi a vhodne ich napodobňovať,
- organizujeme besedy z rôznych odvetví,
- uskutočňujeme akcie pripomínajúce ľudové tradície – Veľká noc , Vianoce, Martinský lampáš,
- organizuje vystúpenia pre verejnosť , zabezpečujeme účasť žiakov na akciách obce, vystupovania pre staršie a mladšie generácie,
- zapájame žiakov do celoškolských projektových dní – Deň otvorených dverí , Deň detí, a pod.,
- prostredníctvom vzdelávacích poukazov ponúkame žiakom vhodné kultúrne aktivity ako aj aktivity s protidrogovou tematikou.

Ideme príkladom : rešpektujem právne predpisy , vnútorné normy školy , plníme si príkladne svoje úlohy. Rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva. Správame sa k žiakom , ich rodičom a ku svojim spolupracovníkom tak, ako si prajeme aby sa oni správali k nám . Budujeme priateľskú a otvorenú atmosféru v triede a škole.

Stratégie smerujúce k rozvoju „personálnych kompetencií“:

- minimalizujem používanie metódy frontálneho vyučovania, podporujeme skupinové formy a kooperatívne vyučovanie,
- podporujeme inklúziu – začleňovanie , volíme formy práce, ktoré vnímajú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa dopĺňujúcich členov rôznych kvalít, umožňujúcich vzájomne sa inšpirovať a učiť s cieľom dosiahnutia osobného maxima každého člena

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

kolektívu,

- učíme žiakov pracovať v tímoch, vnímať ich vzájomné odlišnosti ako podmienku efektívnej spolupráce,
- rozvíjame schopnosť žiakov zastávať v tíme rôzne role,
- učíme žiakov kriticky hodnotiť prácu svojho tímu , výsledok svojej práce , význam tímovej práce,
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov , vytvárame situácie , kde sa žiaci vzájomne potrebujú,
- upevňujem u žiakov vedomie , že len spoluprácou možno najlepšie naplňať osobné a spoločenské ciele,
- podporujeme integráciu žiakov so ŠVVP do triednych kolektívov,
- priebežne monitorujeme sociálne vzťahy v triede,
- podporujeme koedukovanú výchovu detí vo vyučovaní,
- učíme žiakov odmietať všetko, čo narušuje dobré vzťahy , medzi žiakmi , medzi žiakmi a učiteľmi.

Ideme príkladom : podporujeme spoluprácu všetkých členov pedagogického zboru a spoluprácu pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Rešpektujeme prácu , povinnosti a zodpovednosť ostatných. Nedelíme zbor na 1. a 2. stupeň. Uprednostňujeme záujmy školy, záujmy žiakov a oprávnené záujmy rodičov pred svojimi osobnými. Pomáhame svojim spolupracovníkom , učíme sa od nich , vymieňame si skúsenosti.

Stratégie smerujúce k rozvoju „pracovných kompetencií“:

- pestrou ponukou záujmových útvarov podnecujem u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využívanie voľného času , čím zároveň rozvíjame kompetencie rozhodovania sa a zodpovednosti za organizovanie voľného času,
- umožňujem žiakom samostatne zorganizovať podujatia a akcie mimo vyučovania, pripravovať akcie pre mladších spolužiakov, žiakov iných škôl a rodičov,
- rôznymi formami / besedami, exkurziami , ukážkami / zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami a tým cielene ujasňujeme predstavy žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a voľbe ich ďalšieho štúdia,
- podporujeme žiakov pri tvorbe pomôcok na vyučovanie , vediem ich k prezentácii ich výsledkov pred žiakmi nižších ročníkov či iných škôl formou videokonferencií,
- zapájame žiakov do tvorby školských projektov,
- vyžadujeme od žiakov zhodnotenie vlastnej práce a práce spolužiakov , podávanie návrhov na zlepšenie vlastnej či kolektívnej práce,
- využívame hranie rolí, diskusiu, skupinovú prácu , pokusy , experimenty,
- ak je to možné namiesto modelových situácií vediem žiakov k riešeniu problémov priamo v teréne / obchody, verejné priestranstvá , les, rodina, laboratória /,
- žiakov nikdy netrestáme prácou,
- kvalitne odvedenú prácu vždy pochválime a žiakov vedieme k dodržiavaniu stanovených pravidiel , ochrane zdravia a k plneniu si povinností.

Ideme príkladom : príkladne si plníme svoje pracovné povinnosti – nástupy na hodiny, príprava na vyučovanie .

Stratégie smerujúce k rozvoju „kompetencií k iniciatívnosti a podnikavosti“:

- podporujeme kreativitu žiakov , rozvíjame jeho schopnosť zmeniť myšlienky na skutky,
- učíme žiakov plánovať a organizovať si svoju prácu,
- starších žiakov poverujeme vedením a starostlivosťou o mladších spolužiakov,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- oceňujeme rôznymi formami pochvál kreativitu a iniciatívnosť žiakov,
  - aktivita na vyučovaní, domáca príprava žiakov nad rámec povinností , získavanie a prezentácia vedomostí mimo úloh stanovených učiteľom je priestorom pre učiteľa na vyzdvihnutie kreativity žiaka,
  - formujeme v žiakovi schopnosť postaviť sa za správnu vec , zastat' sa slabších spolužiakov a tým budovať etický vzorec správania sa,
  - prácou v tímoch podporovať schopnosť žiakov viesť a organizovať kolektív, určovať silné a slabé stránky jednotlivých členov tímu metódou analýzy spoločnej práce , preberať osobnú zodpovednosť za výsledky spoločného diela,
  - podporujeme činnosť žiackeho a triedneho parlamentu pri organizovaní akcií,
  - pri získavaní informácií vedieme žiakov k účelnému využívaniu času stanovením si a dodržiavaním cieľa, nehľadať nepodstatné informácie , nezaoberať sa internetovými stránkami nepodstatnými pre školu,
  - využívaním mena a loga školy formovať u žiakov počas prezentácie školy na verejnosti a akciách poriadanych školou hrdosť na príslušnosť k spoločenstvu školy.
- Ideme príkladom : sme iniciatívni v hľadaní metód a foriem zdokonaľujúcich naše pôsobenie na žiaka , vo vytváraní priateľskej atmosféry v žiackom a pracovnom kolektíve . Problémy neobchádzame, ale tvorivým tímovým prístupom sa ich snažíme vyriešiť. Iniciatívne vyhľadávame možnosti vytvárania projektov na zabezpečenie lepšieho materiálneho a odborného vybavenia tried a učebni školy.

Stratégie smerujúce k rozvoju „kompetencií vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry“:

- podporujeme účasť žiakov v súťažiach umeleckého zamerania,
- účasťou na výstavách , divadelných predstaveniach a koncertoch formujeme v žiakoch umelecké hodnoty , schopnosť vnímania národnej kultúry a jej rozdielnosti od kultúry iných národov,
- vlastnou tvorivosťou učíme žiakov vyjadrovať svoje pocity a myšlienky,
- podporujeme rozvoj umeleckej kreativity žiakov ako možnosti ich profesionálneho zamerania,
- prostredníctvom akadémií , školských vystúpení prezentujeme žiacku umeleckú tvorivosť všetkých druhov,
- exkurziami na pamätné miesta a vlastným skúmaním historických koreňov rodiny, školy, obce, mesta rozširujeme vedomosti žiakov o národnom dedičstve a budujeme u žiakov hrdosť voči národným dejinám a vlasti,
- kontaktmi so žiakmi iných škôl iných národov prostredníctvom projektovej činnosti a osobnými návštevami učíme žiakov vnímať kultúrnu jazykovú rozmanitosť v Európe,
- u žiakov formujeme vedomie, že kultúrna vyjadrovacia sa je znakom kultúrnosti osobnosti.

Ideme príkladom : estetická úprava tried, chodieb, písomných dokumentov, prezentácia vlastných názorov na vnímané umelecké diela ako aj tvorba vlastných umeleckých diel sú znakom našej kultúrnosti. Vkusne dotvárame aj vonkajšie prostredie školy.

6 Učebné plány

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Učebný plán – jazykový variant

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
<i>všeobecné vzdelávanie</i>						
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5 + 0	5 + 0	4 + 1	5 + 0	5 + 0	24 + 1
Anglický jazyk (1AJ)	3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	15 + 1
Druhý cudzí jazyk (2NJ)	0 + 0	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 12
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4 + 1	4 + 0	4 + 0	4 + 0	5 + 0	21 + 1
Informatika	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1	4 + 1
Človek a príroda						
Biológia	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	7 + 0
Fyzika	0 + 0	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 1	6 + 1
Chémia	0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0	6 + 0
Geografia	2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	6 + 0
Občianska náuka	0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	4 + 0
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a svet práce						
Technika	1 + 1	1 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 2
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0
Výtvarná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	10 + 0

Skupiny predmetov

Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova

- Náboženská výchova(katolícka cirkev)
- Etická výchova

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Učebný plán – variant zameraný na techniku

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
<i>všeobecné vzdelávanie</i>						
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5 + 0	5 + 0	4 + 1	5 + 0	5 + 0	24 + 1
Anglický jazyk (1AJ)	3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	15 + 1
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4 + 1	4 + 0	4 + 0	4 + 0	5 + 0	21 + 1
Informatika	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1	4 + 1
Človek a príroda						
Biológia	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	7 + 0
Fyzika	0 + 0	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 1	6 + 1
Chémia	0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0	6 + 0
Geografia	2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	6 + 0
Občianska náuka	0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	4 + 0
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a svet práce						
Technika	1 + 1	1 + 4	1 + 3	1 + 3	1 + 3	5 + 14
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0
Výtvarná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	10 + 0

Popis realizácie

Učebný plán je realizovaný v rámci týždenného rozvrhu vyučovacích hodín pre jednotlivé triedy v ročníku.

Učebný plán so zameraním na jazyky alebo techniku sa realizuje vtedy, ak sa do triedy s príslušným zameraním prihlási najmenej 15 žiakov.

Ak si žiak(zákonný zástupca žiaka) zvolí v šiestom ročníku zameranie triedy, musí v tomto zameraní pokračovať až do ukončenia deviateho ročníka.

Využitie týždňov

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
LVK	0	0	1	0	0
Výuka	40	40	39	40	40

Cudzie jazyky - anglický, nemecký, sa vyučujú v skupinách, skupina do 17 žiakov.

Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú v skupinách do 20 žiakov v skupine.

Na predmet náboženská výchova a etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov do 20.

Pri vyučovaní Informatická výchova v delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak.

Na vyučovanie predmetov svet práce, technika a na laboratórne práce sa žiaci delia na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.

Predmety svet práce a technika a možno učiť v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň. Telesná a športová výchova na 2. stupni sa delia na skupinu chlapcov a dievčat jedného ročníka.

Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.

7 Učebné osnovy

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

V učebných osnovách jazykového variantu sa zameriame na posilnenie vyučovania slovenského jazyka, aby sa tak zvýšila úroveň spisovnej slovenčiny. Posilnenie anglického jazyka vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci. Zavádzame vyučovanie druhého cudzieho jazyka (NEJ) od 6.ročníka -výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Súčasne posilňujeme aj matematiku v 5.roč, informatiku a fyziku v 9.ročníku, aby sme zvýšili úroveň využívania základného matematického myslenia na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a úroveň.

V učebných osnovách variantu zameraného na techniku sa zameriame na posilnenie vyučovania predmetu technika, ktorý vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Zameriame sa na vybudovanie zručnosti a návykov, ktoré sú dôležité pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote. Zároveň posilňujeme aj predmety matematika, informatika a fyzika, ktoré pomáhajú pochopiť a rozvíjať technické myslenie žiaka ako aj slovenského jazyka, aby sa tak zvýšila úroveň spisovnej slovenčiny.

7.1 Jazyk a komunikácia

7.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
5 + 0	5 + 0	4 + 1	5 + 0	5 + 0

V 7. ročníku je navýšený počet hodín v predmete slovenský jazyk a literatúra o jednu hodinu týždenne v jazykovej a slohovej výchove bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 5., 6., 8. a 9. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav.

Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese:

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

7.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematické celky

(5 hodín týždenne, 165 hodín ročne)

Zložka: Jazyková zložka

Názov tematického celku	7.r
Opakovanie učiva z predch. ročníka	4
Zvuková rovina jazyka a pravopis	-
Lexikálna rovina	19
Morfologická rovina	15
Syntaktická rovina	24
Záverečné opakovanie	4

Zložka: Literárna zložka

Názov tematického celku	
Poézia	18
Próza	36
Dramatické umenie	12

Zložka: Sloh

Názov tematického celku	

Komunikácia	16
Sloh	17

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne) - navýšené o 33 hodín ročne

Tem. celky:

1. Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka **4 h**
2. Významová (lexikálna) rovina: **8h IŠVP + 11h ŠKVP**
3. Tvarová (morfologická) rovina **8h IŠVP + 7h ŠKVP**
4. Syntaktická (skladobná) rovina **9h IŠVP + 15h ŠKVP**
5. Opakovanie zo 6. a 7. ročníka **4h**

1. Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka

- žiak si utvrdí a preverí vedomostí z jednotlivých jazykových rovín

2. Významová (lexikálna) rovina

Obsahový štandard

Slovná zásoba z hľadiska spisovnosti – spisovné a nespisovné slová

Skracovanie slov, skratky v texte, pravopis skratiek

Slová cudzieho pôvodu – domáce slová a slová cudzieho pôvodu, výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu

Slovná zásoba z hľadiska dobového výskytu – neologizmy, archaizmy, historizmy, zastarané slová

Výkonový štandard - Žiak dokáže

- vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov
- v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné
- poznať rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom
- osvojiť si termín neologizmus a chápať dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti, ovládať termíny, ktoré súvisia s IKT, sociológiou, vyučovacím procesom
- neologizmy správne vysloviť, poznať ich výslovnosť, význam a pravopis
- rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, rozumieť významu frekventovaných cudzích slov – práca s výkladovým slovníkom, slovníkom cudzích slov
- správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania
- identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte
- **zdôvodniť pravopis cudzích slov, ovláda základné pravidlá pri písaní cudzích slov (3h)**
- **dodržiavať správny pravopis pri písaní cudzích slov (2h)**
- **povedať naspamäť 15 cudzích slov a použiť ich vo vetách (2h)**
- **vytvoriť plagát na tému Cudzie slová v mojom živote/Ako ma ovplyvňujú neologizmy (4h)**

spolu: navýšené o 11h

3. Tvarová (morfologická) rovina

Obsahový štandard

Podstatné mená – pomnožné podstatné mená

Prídavné mená

Číslovky – základné, radové, násobné, určité a neurčité

Slovesá – slovesný vid

Spojky

Výkonový štandard - Žiak dokáže

- vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod, vzor a vysvetliť ich funkciu v texte,
- **použiť pomnožné podstatné mená vo vetách, vymenovať aspoň 5 pomnožných podstatných mien (2h)**
- vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, určiť vzory pekný a cudzí
- vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vysvetliť ich funkciu v texte
- rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín
- ovládať skloňovanie, neohybnosť čísloviek
- rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými číslovkami
- vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte
- rozlíšiť pomocné (neplnovýznamové), plnovýznamové a zvrtné
- ovládať a určiť GK sloves
- odlíšiť jednoduchý a zložený slovesný tvar
- rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa
- **použiť rôznu vidovú formu vo vetách (1h)**
- ovládať pravopis čiarky pred spojkami a najfrekvencovanejšie spojky
- **napísať diktovaný text so správnym použitím čiarky (4h)**

spolu: navýšené o 7 hod.

4. Syntaktická (skladobná) rovina

Obsahový štandard

Jednoduchá veta

Holá a rozvitá veta, viacnásobný vetný člen

Vetný základ a jednočlenná veta

Slovesná a neslovesná jednočlenná veta

Vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny)

Výkonový štandard

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- určiť podmet a prísudok v jednoduchej vete, určiť nevyjadrený podmet a slovesno-menný prísudok, vymedziť prísudzovací sklad
- na základe identifikácie podmetu a prísudku určiť dvojčlennú vetu, vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety
- určiť prísudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety
- rozlíšiť jednočlennú vetu slovesnú a neslovesnú a určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ
- určiť viacnásobný vetný člen vo vete
- určiť vedľajšie vetné členy predmet a príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny)
- vytvoriť samostatné vedľajšie vetné členy a následne ich použiť vo vete (3h)
- vytvoriť dramatizáciu na tému: Vedľajšie vetné členy na výlete (5h)
- vymenovať vetné členy a ich základné charakteristiky (2h)
- vyhľadať v novinách a knihách jednoduchú vetu, jednočlennú a dvojčlennú vetu, viacnásobný vetný člen, prísudzovací sklad, vetný základ (5h)

spolu: navýšené o 15h

5. Opakovanie učiva zo 6. a 7. ročníka

- záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu

KOMUNIKÁCIA A SLOH

(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Tem. celky:

1. Komunikácia

2. Sloh

1. Komunikácia

Obsahový štandard

Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov

Komunikačné situácie

Asertívna a efektívna komunikácia

Príhovor

Prednášanie príhovoru

Príprava projektu

Výkonový štandard

- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- poznať termín asertivita a asertívne správanie, komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- poznať termín efektívnosť a efektívne správanie, vedieť efektívne komunikovať
- rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, pomenovať ich a chápať vzťahy medzi nimi, v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách)
- správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky o prozodických javoch vo svojom prejave, dokáže posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb
- poznať a dokázať pri komunikácii, ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu
- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov
- vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.)
- pripraviť projekt, vedieť ho správne spracovať, predniesť, tvoriť a spolupracovať v skupine

2. Sloh

Obsahový štandard

Aktivizácia vedomostí o slohových postupoch a útvaroch z nižších ročníkov

Umelecký opis

Dynamický opis

Výkonový štandard

- porovnať a odlíšiť statický opis, dynamický opis, jednoduchý opis, umelecký opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup
- žiak vie rozlíšiť medzi jednotlivými slohovými postupmi a vie pomenovať útvary aj zoštylizovať
- po krátkej príprave vytvorí umelecký opis a prezentovať ho, aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch

LITERATÚRA

(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Tem. celky:

1. Umelecká literatúra v poézii

2. Umelecká literatúra v próze

3. Dramatické umenie

1. Umelecká literatúra v poézii

Obsahový štandard

Anekdoty

Poézia
Piesne

Výkonový štandard

- odlišiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, voľný verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirôvanie, metafora
- rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým
- vysvetliť slovnú hru v básni, ideu, tému básne
- chápať princíp básnickej otázky
- ovládať tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis
- poznať základné fakty o úsilí a výsledkoch hnutia štúrovcov, poznať motív hrdinu a Jánošíka v štúrovskom programe
- vedieť rozlíšiť medzi druhmi piesní, populárna pieseň, poznať predstaviteľov, témy a odlišnosti spôsobu vyjadrenia

2. Umelecká literatúra v próze

Obsahový štandard

Detský hrdina v literatúre
Dobrodružstvo v literatúre
Fantasy literatúra
Detektívka
Western
Robinsonáda

Výkonový štandard

- vedieť charakterizovať literatúru pre deti a mládež
- poznať jednotlivých autorov a ich tvorbu
- rozlíšiť v texte pod vedením učiteľa dobrodružné a historické motívy
- vedieť vyhľadať v texte napätie
- rozlíšiť v texte realitu od fikcie
- definovať fantasy literatúra
- pod vedením učiteľa analyzovať text, poznať jeho kompozíciu
- vysvetliť termín western, charakterizovať hrdinov
- vysvetliť princípy žánru robinsonáda, reprodukovať text
- dokázať zvoliť text, vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, text reprodukovať, pomenovať tému, pomenovať časti textu a kompozíciu
- poznať princíp výstavby textu detektívky, charakterizovať hrdinov
- dokázať obhájiť žánrové zaradenie i typológiu literatúry po prečítaní úryvku, vyjadriť pocity z prečítaného textu, opísať postavy a zaujať stanovisko k tematizovaným problémom
- poznať žánr poviedka, vyhľadať archaickú lexiku v texte
- pod vedením učiteľa pracovať s textom

3. Dramatické umenie

Obsahový štandard

Rozhlasová hra

Film, filmové umenie, literárny scenár, technický scenár

Výkonový štandard

- osvojiť základné informácie o histórii filmu, filmové ocenenie Zlatý glóbus, Oscar
- poznať začiatok národnej kinematografie
- ovláda pojem scenár, rozlíšiť literárny a technický scenár
- vysvetliť princíp a odlišnosť filmu, rozhlasovej a televíznej hry

Čiastkové ciele v 7. ročníku

Hlavným výchovno-vzdelávacím cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v 7. ročníku ZŠ je – v nadväznosti na vedomosti, zručnosti a návyky žiakov získané v 5. a 6. ročníku – získať komunikatívnu kompetenciu potrebnú na aktívne používanie slovenského jazyka.

- spisovné vyjadrovanie, primeraná aktívna i pasívna lexika, eliminovania dialektu, sústavné zámerné i mimovoľné obohacovanie slovnej zásoby, využívanie neologizmov, základnej terminológie i cudzích slov. Integrovanie historickej lexiky do pasívnej slovnej zásoby žiaka. Schopnosť komunikácie i argumentácie.

- zručne pracovať s rozličnými príručkami a informatívnymi textami – PSP, MFS, SS, materiál z internetu, encyklopédia... Vyhľadávanie a spracovanie informácií. Archaizmy, historizmy a neologizmy v slovnej zásobe. V súlade s osvojovaním lexikálnych jednotiek určených na produktívne a receptívne osvojenie a základných gramatických javov nevyhnutných na komunikáciu, osvojovaných formou poučiek a vetných modelov, získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štylistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy.

- v oblasti práce s literárnym textom čítanie s porozumením, reprodukcia, analýza a interpretácia. Dramatizácia textu, aplikovanie základných vedomostí zo všetkých rovín.

- samostatnosť, autokorekcia, spolupráca, zodpovednosť, rozvoj štylistických zručností, tvorivosť: tvorivosť v medziludských vzťahoch, iniciatíva; pretváranie textov, dialógov, fantázia pri tvorbe situácií, replík, dokončovani a dotváraní textov, vymýšľaní rozličných hier, zapájanie sa do jazykových hier.

Prierezové témy:

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA:

1. Vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská.
2. Schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.
3. Vnímať život ako najvyššiu hodnotu.
4. Schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.
5. Prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

6. Rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niešť zodpovednosť.
7. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
8. Rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu
9. Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne
10. Poznať príčiny dobrej úrody
11. Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne
12. Poznať chránené zvieratá a hmyz
13. Zvieratá priateľmi človeka
14. Základné zložky životného prostredia – vzduch, voda, pôda
15. Rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni
16. Význam vody pre život na Zemi

MEDIÁLNA VÝCHOVA:

1. Dokázať odlišiť stereotypy prezentované médiami
2. Osvojovať si schopnosti úspešne a samostatne sa zapojiť do mediálnej komunikácie.
3. Rozvíjať schopnosť analytického prístupu k mediálnym obsahom a kritického odstupu od nich.
4. Dokázať posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné pozitívne formujúce osobnostný a profesionálny rast.
5. Pochopiť ciele a stratégie vybraných mediálnych obsahov
6. Sformulovať kritický ohlas na filmové dielo
7. Zamyslieť sa nad významom médií vo svojom živote a dôvodmi ich využívania, uvedomiť si miesto médií vo svojom voľnom čase
8. Viest k rozoznávaniu platnosti a významu argumentov vo verejnej komunikácii
9. Osvojovať si základné princípy vzniku významných mediálnych obsahov (zvlášť spravodajských)
10. Lepšie porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v nich orientovať
11. Prostredníctvom informácií vytvárať postoje a rešpekt k odlišným sociokultúrnym skupinám, reflektovať zázemie príslušníkov ostatných sociokultúrnych skupín a uznávať ich
12. Rozvíjať citlivosť voči predsudkom a zjednodušujúcim súdom o spoločnosti /zvlášť o menšinách/, o jednotlivcovi
13. Rozvíjať komunikačnú schopnosť, zvlášť pri verejnom vystupovaní a štylizácii písaného a hovoreného textu
14. Zásady bezpečnosti pri používaní mobilu

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA:

1. Pohybová aktivita – základ zdravého života
2. Disciplína pri práci, ohľaduplnosť
3. Vitamíny – predpoklad zdravia
4. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
5. Pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov
6. Zásady hygieny – obliekanie sa na rôzne činnosti
7. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

8. Pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA:

1. Viest' žiakov k mysleniu o kultúre
2. Prehliť poznanie kultúr blízkeho okolia
3. Viest' žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti blízkeho okolia
4. Vybudovať schopnosť odhaľovať základné stereotypy a predsudky.
5. Rozvinúť základy medzikultúrnej tolerancie. Motivovať pre spoluprácu s ľuďmi z iných sociálnych skupín.
6. Komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých, chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory i schopnosti druhých.
7. Vzťah medzi učiteľmi a žiakmi
8. Uvedomovať si vlastnú identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
9. Medziľudské vzťahy v škole
10. Rozvíjať schopnosti rozpoznať prejavy rasovej neznášanlivosti a napomáhať prevencii vzniku xenofóbie
11. Spolupráca s inými kultúrami
12. Schopnosť chápať vzťahy vlastnej kultúry s inými kultúrami, schopnosť vidieť ich vzájomné ovplyvňovanie sa v histórii a snaha prijať toto ovplyvňovanie ako samozrejmosť
13. Stimulovať, ovplyvňovať a korigovať svoje správanie a svoj hodnotový systém, učiť sa vnímať odlišnosti ako príležitosti k obohateniu, nie ako zdroj konfliktu
14. Rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín
15. Šport spája ľudí
16. Rozmanitosť názorov na vznik sveta na ázijskom kontinente
17. Poznávanie iných kultúr prostredníctvom umeleckej literatúry
18. Prijímať druhého ako jedinca s rovnakými právami, uvedomovať si, že všetky etnické skupiny a kultúry sú rovnocenné a žiadna nie je nadradená inej
19. Osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, identita, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, netolerancia...
20. Osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti
21. Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbia

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ:

1. Rozmýšľať o sociálnych a morálnych dilemách a zaujať k nim postoj
2. Rozpoznať svoje silné a slabé stránky, stanoviť si ciele a priority v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
3. Akceptovať dôležitosť každej roly a presadenia sa v skupine a tiež prijať pravidlá práce v skupine
4. Uplatniť poznatky o svojich právach a práva iných, akceptovať inakosť a odlišné kultúry
5. Vyhodnotiť primerané a neprimerané reakcie na záťažové situácie
6. Osvojovať si študijné zručnosti
7. Pravidlá správnej komunikácie
8. Vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

9. Získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
10. Osvojovať si vedomosti týkajúce sa duševnej hygieny
11. Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu
12. Úcta k spolužiakom, priateľstvo
13. Vytrvalosť pri práci
14. Úcta k rodičom a starým rodičom
15. Predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania
16. Sebavzdelávanie
17. Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti
18. Sebadôvera
19. Sebareflexia
20. Zvládať vlastné správanie
21. Vyhľadanie a pomenovanie problémov
22. Dôslednosť
23. Disciplína, kultivované správanie
24. Ctižiadostivosť
25. Ovládať pravidlá pri práci
26. Sebakontrola
27. Naučiť sa počúvať iných
28. Štylizovať praktické písomnosti v rodnom jazyku
29. Rozvoj fantázie
30. Zdokonaľovať komunikačné zručnosti
31. Rozmanitosť v ústnom i písomnom vyjadrovaní
32. Budúcnosť má každý vo svojich rukách
33. Dôležitosť vzdelania pre ďalší rast
34. Neopakovať svoje chyby
35. Úcta k materinskému jazyku
36. Vytvoriť statický opis a ústne ho prezentovať
37. Zdvorilosť a úcta v komunikácii

Učebné zdroje:

pre 5. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.,: Slovenský jazyk pre 5. ročník
D. Petriková a kol.: Literatúra pre 5. ročník
I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 5

pre 6. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.,: Slovenský jazyk pre 6. ročník
D. Petriková a kol.: Literatúra pre 6. ročník
I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 6

pre 7. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.,: Slovenský jazyk pre 7. ročník
D. Petriková a kol.: Literatúra pre 7. ročník
I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 7

pre 8. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.: Slovenský jazyk pre 8. ročník

D. Petriková a kol.: Literatúra pre 8. ročník

I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 8

pre 9. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.: Slovenský jazyk pre 9. ročník

D. Petriková a kol.: Literatúra pre 9. ročník

I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 9

7.1.2 Anglický jazyk

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0

V 5. ročníku je navýšený počet hodín v predmete Anglický jazyk o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6., 7., 8. a 9. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → [ANJ2](#)

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť

seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

KOMPETENCIE – ÚROVEŇ A1

- Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach.
- Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára
- a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie
- stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.
- Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:
  - - dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal

- cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- - dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným
- jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- - viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

I VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

- Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.
- Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:
- - získavať uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- - opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- - uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- - opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- - pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- - dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- - kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- - udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- - pochopiť zámer zadanej úlohy,
- - účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- - aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- - využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- - byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

II KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch,
- o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,

- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

III KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a doplňujú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,

- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii
- je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

IV KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti pedagogickej dokumentácie sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne.

Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie

úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov.

Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiachich sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči-voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecku a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chcela by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenadväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede.

Časti **Jazykový register** a **Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

KOMPETENCIE – ÚROVEŇ A 2

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné

kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach.

Zapája sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z

konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú na návšteve v jeho krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

I VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových zručností.

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

II KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikatívne kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších bežných výrazov.

Učiaci sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

III KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

4 Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať. Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokážu podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. Vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

IV KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti pedagogickej dokumentácie sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave

a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie.

Jazykové prostriedky charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie

interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiachich sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči-voči presvedčivým a pádnym argumentom;
  - kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotyp
  - prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecku a etnocentrizmu;
  - otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
  - myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.
- Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenadväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede.

5.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematické celky

5.ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Človek a spoločnosť; Komunikácia	Pozdravy. V triede Číslovky Ako to vyhlásuješ? Matematické pokyny	Žiak sa vie pozdraviť a predstaviť sa. Žiak vie základnú slovnú zásobu Žiak vie počítať od 0 do 100 Žiak vie anglickú abecedu a vie hláskovať Žiak vie povedať matematické pokyny v angličtine Žiak pozná základné pokyny v triede Žiak dokáže vyhlásovať rôzne mená
Rodina a spoločnosť	Odkiaľ si? Moja rodina Mickey, Millie a Mut Aký je dnes deň Aká je tvoja adresa Geografia: svet Projekt	Žiak vie povedať po anglicky názvy krajín a vyčíslovať sloveso byť a vie tvoriť zápor Žiak vie vymenovať členov rodiny a ovláda prívlastňovacie zámená Žiak vie tvoriť otázky a krátke odpovede Žiak vie vymenovať dni v týždni Žiak vie napísať svoju adresu Žiak ovláda názvy kontinentov a oceánov Žiak vie napísať projekt o svojej rodine Žiak dokáže opísať svoj život v rodine Žiak dokáže opísať denný režim počas týždňa
Mládež a jej svet	Ja mám počítač Máš domáceho miláčika? Mutov darček Moja škola Projekt	Žiak ovláda novú slovnú zásobu, vie časovať sloveso mať a tvoriť zápor Žiak vie používať sloveso "mať" a tvoriť otázky a vie vymenovať rôzne zvieratá Žiak ovláda farby a vie opísať veci Žiak vie vymenovať názvy predmetov v rozvrhu hodín a oboznámi sa so školským systémom vo Veľkej Británii Žiak vie napísať projekt o svojej škole Žiak dokáže opísať obľúbené zviera Žiak pozná rôzne zvieratá u nás Žiak dokáže vymenovať exotické zvieratá vo svete

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Voľný čas a záľuby	Koľko je hodín? Môj deň Voľný čas Mickey, Millie a Mut Šport Hudba: hudobné nástroje Projekt: Voľný čas	Žiak vie určovať čas Žiak vie používať prítomný čas a vie povedať svoj režim dňa Žiak vie povedať čo robí vo voľnom čase a tvoriť otázky a zápor so slovesom do, does Žiak vie tvoriť otázky a krátke odpovede v prítomnom čase Žiak sa naučí aké sú populárne športy v Británii a v USA. Žiak dokáže opísať obľúbené športy Žiak pozná rôzne športy vo svete Žiak dokáže opísať časti dňa Žiak pozná rozdiely v určovaní času v Veľkej Británii Žiak dokáže opísať hudobný nástroj, na ktorom vie hrať Žiak ovláda názvy hudobných nástrojov Žiak vie napísať projekt o svojom voľnom čase Žiak dokáže použiť sloveso "vedieť" a "nevedieť"
Domov a bývanie	Moja izba Náš dom Jej mesto Mickey, Millie a Mut majú deň voľna Domy v Británii Projekt: Moje mesto	Žiak vie pomenovať nábytok v detskej izbe Žiak vie používať predložky: oproti, medzi, vedľa, za, pred Žiak vie vymenovať aké majú v dome izby a vie opísať nábytok v obývačke, kuchyni a kúpeľni, používať väzbu tam je, tam sú Žiak dokáže tvoriť otázku Je tam...? Vie vymenovať čo sa nachádza v meste Žiak vie používať modálne sloveso musieť – must a vie používať predložku: do Žiak sa naučí hrať hru a vie používať modálne sloveso can - môcť Žiak vie povedať v akých domoch žijú ľudia v Británii. Žiak vie napísať projekt o svojom meste alebo dedine Žiak dokáže vymenovať rôzne izby v dome Žiak pozná rôzne domy vo Veľkej Británii Žiak pozná rôzne druhy nábytku v rôznych miestnostiach Žiak dokáže opísať a porovnať svoj dom s iným
Mládež a jej svet	Moji priatelia Sobotné ráno Ideme nakupovať? Oblečenie Ľudia Umenie: opis ľudí Projekt: ľudia	Žiak vie opísať ľudí podľa vzhľadu Žiak vie používať prítomný čas priebehový Žiak vie tvoriť otázky a krátke odpovede v prít. priebehovom čase a vie kedy používame prít. čas jednoduchý a prít. priebehový čas Žiak vie vymenovať časti oblečenia Žiak vie správne čítať a prekladať text o cudzincoch žijúcich vo Veľkej Británii Žiak vie opísať čo robia ľudia namaľovaní na obraze Žiak vie napísať projekt o niekom z jeho rodiny, svojich priateľov Žiak pozná priestory mimo domu

Spôsob a kritéria hodnotenia

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Žiaci budú klasifikovaní podľa **metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Žiaci budú skúšaní ústne a písomne.

Pri gramatických testoch je stupnica nasledovná:	100% - 90%	– výborný
	89% - 75%	– chválitebný
	74% - 50%	– dobrý
	49% - 35%	– dostatočný
	34% - a menej	– nedostatočný

Prierezové témy

Multikultúrna výchova – Sviatky u nás a v anglicky hovoriacich krajinách.

Environmentálna výchova- Problém globálneho otepľovania.

Ochrana života a zdravia – ako dbám o svoje zdravie a čo robím preto aby som bol zdravý.

Učebné zdroje

- učebnica Project, pracovný zošit, bilinguálne slovníky, časopis Hello, obrázky, plagáty, nástenné tabule so slovnou zásobou

Tom Hutchinson :Project 1 Student's book, 4. vydanie, 2013

Tom Hutchinson , Janet Hardy: Workbook 1, 4. vydanie, 2013

Tom Hutchinson ,Zoltán Rézmuves: Teacher's book 1, 4. vydanie, 2013

ANJ 6. ročník

Tom Hutchinson: Project 2 Student's book. 4. Vydanie, 2013

Tom Hutchinson: Workbook 2, 4. vydanie, 2013

Tom Hutchinson: Teacher's book 2, 4. vydanie, 2013

ANJ 7. ročník

Tom Hutchinson: Project 3 Student's book. 4. vydanie, 2013

Tom Hutchinson: Workbook 3, 4. vydanie, 2013

Tom Hutchinson: Teacher's book 3, 4. vydanie, 2013

ANJ 8. ročník

Tom Hutchinson: Project 4 Student's book. 4. vydanie, 2014

Tom Hutchinson: Workbook 4, 4. vydanie, 2014

Tom Hutchinson , Zoltán Rézmuves: Teacher's book 4, 4. vydanie, 2014

ANJ 9. ročník

Tom Hutchinson: Project 5 Student's book. 4. vydanie, 2014

Tom Hutchinson: Workbook 5, 4. vydanie, 2014

Tom Hutchinson , Lara Storton: Teacher's book 5, 4. vydanie, 2014

7.1.3 Nemecký jazyk – jazykový variant.

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 3	0+3	0+3	0+3

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika ovládania nemeckého jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26). 2 Ciele predmetu Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,

- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ, Nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo. Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:
- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa:

- rozumie známym každodenným výrazom a aj základnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba a iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1

- učiaci sa používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napr. *a* alebo *potom*.
- Dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované, vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané pauzami nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria jasne a pomaly.
- Rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu.
- Rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám.
- Rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života.
- Dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc.
- Rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napr. pozdrav z dovolenky.
- Dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne.
- Dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia.
- Vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej.
- Vie napísať jednoduché slovné spojenie alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako *a*, *ale* alebo *pretože*.

Ústny prejav

DIALÓG

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať.
- Dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy.
- Používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má.
- Vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú.
- Rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie.
- Rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

MONOLÓG

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

Spôsobilosti súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie pre úroveň **A1**:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou (upútať pozornosť, pozdraviť, odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie)
2. Vypočuť si a podať informácie (informovať sa, potvrdiť, začleniť informáciu, odpovedať na žiadosť)
3. Vybrať si z ponúkaných možností (identifikovať, odpísať, potvrdiť/ odmietnuť, korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas, presvedčenie, stupeň istoty, vzdor, protestovať)
5. Vyjadriť svoju vôľu (želanía, túžby, plány)
6. Vyjadriť svoju schopnosť (vedomosti/ poznatky/ zistenia, neznalosť, schopnosť vykonať nejakú činnosť)
7. Vnímať a prejavovať svoje city (radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie, smútok, sympatie, fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvalu)
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach, úľavu, spokojnosť, nespokojnosť, ubezpečiť)
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus (vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, že niekoho nemám rád, vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu)
10. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti (vyjadriť príkaz/zákaz, morálnu alebo sociálnu normu, získať povolenie, dať súhlas, odmietnuť, zakázať, vzoprieť sa proti zákazu, vyhrážať sa, sľúbiť)
11. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností (obviniť, priznať sa, ospravedlniť sa, odmietnuť obvinenie, vyčítať)
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť (vyjadriť záujem o niečo, prekvapenie, nezáujem)
13. Ponúknuť a reagovať na ponuku (žiadať, odpovedať na žiadosť, ponúknuť pomoc)
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti (varovať pred niekým, poradiť, dodať odvalu, adresovať niekomu svoje želanie)
15. Reagovať pri prvom stretnutí (predstaviť niekoho, predstaviť sa, privítať, predniesť prípitok)
16. Telefonovať (začať, udržiavať, a ukončiť telefonický hovor)
17. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým (začať rozhovor, ujať sa slova v rozhovore, vypýtať si slovo)
18. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/ môj argument boli pochopené

Kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa:

- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti
- má adekvátny ústny prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické modely logického myslenia

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovně ich rizika,

kompetencie (spôsobilosti) občianske:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného dedičstva
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne:

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Tematické celky – počty hodín

Tematický celok	6.r. (2NJ)	7.r. (2NJ)	8.r. (2NJ)	9.r. (2NJ)
Rodina a spoločnosť	24	1	1	1
Domov a bývanie		5		5
Vzdelávanie a práca	11		13	5
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie		3	13	7
Doprava a cestovanie	17	17	7	2
Človek a príroda	7	10	11	7
Voľný čas a záľuby	17		4	1
Stravovanie		6	1	1

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Multikultúrna spoločnosť				
Obliekanie a móda		7		
Šport	3	3		
Obchod a služby	1	8	11	10
Krajiny, mestá a miesta	3		4	5
Kultúra a umenie			8	7
Človek a spoločnosť: komunikácia	10		2	1
Mládež a jej svet		18	6	2
Zamestnanie				
Veda a technika v službách ľudstva				
Vzory a ideály			1	1
Slovensko			3	2
Krajina, ktorej jazyk sa učím	6	21	14	9

6.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Rodina a spoločnosť	Osobné údaje - Ako sa voláš? - Kde bývaš? - Koľko máš rokov? - Odkiaľ pochádzaš? - Ako sa máš? - Kedy máš narodeniny - Narodeninové blahoželanie Rodina- vzťahy v rodine	Žiak je spôsobilý nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Žiak sa vie pozdraviť - Vie odpovedať na pozdrav - Predstaviť sa - Nieкого predstaviť - Žiak vie tvoriť opytovacie vety - Žiak používa základné a radové číslovky - Žiak vie vyjadriť svoje želania - Žiak vie identifikovať a opísať členov svojej rodiny - Žiak používa privlastňovacie a ukazovacie zámena
Vzdelávanie a práca	Škola a jej zariadenie - Školské potreby a pomôcky - Žiaci a učitelia Učebné predmety - Môj obľúbený predmet - Rozvrh hodín	Žiak si vie vybrať z ponúknutých možností - Žiak vie pomenovať školské pomôcky - Žiak vie identifikovať kde sa predmet nachádza - Vie vyjadriť svoj názor - Žiak používa pomocné slovesá <i>haben</i> a <i>sein</i>, a vie ich správne časovať - Žiak diferencuje určité a neurčité členy - Žiak vie opísať svoju triedu a spolužiakov
Človek a príroda	Zvieratá Domáce zvieratá Počasie	Žiak si vie vypočítať a podať informácie - Žiak vie pomenovať rôzne druhy domácich zvierat a vie vyjadriť svoj vzťah k nim - Žiak sa vie opýtať, aké je počasie a vie reagovať na otázku
Voľný čas a záľuby	Záľuby Rozhlas, televízia a internet	Žiak vie predstaviť svoje záľuby a používa záujmové slovesá. - Vie vyjadriť, čo má a čo nemá rád - Koho má a nemá rád - Vie popísať svoj vzťah k médiám - Vie vyjadriť záujem a nezáujem Žiak sa vie opýtať na presný čas a vie podať odpoveď na túto otázku.
Šport	Druhy športu	Žiak vie pomenovať rôzne druhy letných aj zimných športov
Človek a spoločnosť: komunikácia	Formy komunikácie - Telefonovanie - Písomný prejav - Práca s počítačom	Žiak pozná zásady a rôzne formy komunikácie - Žiak vie začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor - Žiak vie pomenovať základné časti počítača
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky Príprava na cestu a cestovanie Vysnívaná dovolenka	Žiak vie pomenovať rôzne dopravné prostriedky. Vie charakterizovať svoju vysnívanú dovolenku. Vie používať slovesá s odlučiteľnou predponou vo vetách.
Krajina, ktorej jazyk sa učím	Kultúrne zvyky a tradície - Vianoce - Veľká noc	Žiak vie porovnať nemecké vianočné a veľkonočné tradície so slovenskými.
Obchod a služby	Pošta a telekomunikácie	- Žiak vie korešpondovať v cudzom jazyku - Vie začať a ukončiť neformálny list
Krajiny, mestá a miesta	Krajiny a svetadiely	Žiak vie pomenovať krajiny a svetadiely v cudzom jazyku.

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Posilňovanie pocitu zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom; Zvieratá priateľmi človeka

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjanie schopnosti analytického prístupu k mediálnym obsahom a kritického odstupu od nich; Uvedomenie si negatívneho mediálneho vplyvu na svoju osobnosť a snaha o jeho elimináciu; Zmysluplné, kritické a selektívne využívanie médií

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Rozvíjanie schopnosti spoznávania a tolerancie inej kultúry; Akceptácia inej kultúry; Spoznávanie inej kultúry a emocionálne pochopenie inej kultúry

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prispievame k utváraniu dobrých vzťahov v triede; Osvojovanie študijných zručností; Uvedomovanie si hodnoty spolupráce; Pravidlá správnej komunikácie; Vzťahy v rodine; Vzťahy medzi súrodencami

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Pohybová aktivita- základ zdravého života

Požiadavky na výstup

- Žiak vedie jednoduché dialógy, ovláda základné podmienky konverzácie, kladie otázky a odpovedá na ne v rutinne prebiehajúcich každodenných situáciách
- Porozumie podstatným informáciám v krátkych textoch na počúvanie ako aj v jednoduchých bežných rozhovoroch, rozpozná špeciálne komunikačné zámery, rozpozná hlavné zámery v krátkych verejných oznamoch a hláseniach a porozumie im
- Porozumie jednoduchým dialogickým textom v písomnej forme, ktoré slúžia na rozvoj rečových zručností; porozumie krátkym jednoduchým textom s obrázkovými informáciami
- Vie predstaviť vlastnú osobu; krátko popísať bezprostredné vonkajšie životné podmienky; opísať ľudí, miesta, predmety a situácie z vlastného života jednoduchým jazykom; jednoducho vyjadriť svoje vlastné želania a záujmy
- Používa osobné, ukazovacie a privlastňovacie zámena; rozlišuje podmet a prísudok vo vete; menný prísudok; príslovkové určenie miesta, času a spôsobu
- Používa *es* ako neosobný neurčitý podmet
- Pozná a vie správne používať predložky spájajúce sa s akuzatívom a datívom
- Používa zápor *nicht*
- Používa jednodielne kmeňové slovesá, slovesá s odlučiteľnými predponami, perfektum plnovýznamových sloves a perfektum a préteritum pomocných sloves
- Rozlišuje varianty umiestnenia slovesa na 1. mieste v opytovacej a rozkazovacej vete
- Nahradí určitý člen negáciou *kein*, ukazovacím zámenom *dieser*, privlastňovacím zámenom *mein* a základnou číslovkou (*zwei, drei*)
- Diferencuje určité a neurčité členy, podstatné mená bez člena
- Ovláda stupňovanie prídavných mien v neohybanej forme vo funkcii príslovky
- Ovláda časovanie pravidelných aj nepravidelných sloves so zmenou kmeňovej samohlásky
- Vie tvoriť rozkazovací spôsob

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Ovláda základnú slovnú zásobu k témam: *Rodina a spoločnosť* (osobné údaje, vzťahy v rodine), *Škola a jej zariadenie*, *Učebné predmety*, *Zvieratá*, *Záľuby*, *Rozhlas*, *televízia*, *internet*, *Druhy športu*, *Formy komunikácie*, *Dopravné prostriedky*, *Príprava na cestu a cestovanie*, *Kultúrne zvyky a tradície* (Vianoce, Veľká noc).

7.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje • Moja a tvoja adresa	▪ Žiak reaguje na otázku o svojej adrese ▪ Vie identifikovať miesto, kde býva
Domov a bývanie	Môj dom/byt Zariadenie bytu Bývanie v meste	▪ Žiak vie pomenovať izby a zariadenie svojho obydľia ▪ Žiak používa slovnú väzbu <i>es gibt</i> ▪ Vie pomenovať budovy nachádzajúce sa v jeho meste ▪ nahrádza vo vetách určitý člen osobným zámenom ▪ dokáže vysvetliť cestu k požadovanému cieľu a reaguje na otázky cudzinca ▪ žiak používa príslovky miesta: <i>rechts, links, geradeaus</i>
Krajina, ktorej jazyk	Turistické miesta	▪ Žiak rozpozná nemecké mesto Mníchov a jeho

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

sa učím	- Mníchov Kultúrne zvyky a tradície - Sviatok sv. Martina - Vianoce - Karneval	typické historické pamiatky, vie charakterizovať miesto, kde sa konali olympijské hry. - Žiak pozná legendu o sv. Martinovi a charakteristické zvyky tohto dňa v Nemecku - Žiak si uvedomuje a akceptuje rozdielnosť našich a nemeckých tradícií
Stravovanie	Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny Mliečne výrobky Kultúra stravovania Zdravá výživa	- Žiak vie popísať základné druhy potravín, ktoré konzumuje na raňajky, cez prestávku, na obed a na večeru. - Žiak rozlišuje podstatné mená bez člena - Vie vyjadriť čo má a čo nemá rád - Žiak vie vyjadriť svoj názor na zdravú výživu, pozná zásady správnej výživy - Žiak diferencuje zdravé a nezdravé jedlá a nápoje - Žiak používa zápor <i>kein</i>
Obchod a služby	Nákupné zariadenia Druhy a spôsoby nákupu a platenia Kultúra nakupovania a služieb	- Žiak pozná spoločnú menu EÚ - Žiak vie pomenovať tovar v cudzom jazyku a zaradiť ho do príslušnej kategórie - Žiak tvorí vety s modálnymi slovesami, vie si niečo vyžiadať - Žiak vie nakupovať v nemeckom obchodnom dome, v supermarkete aj na trhu - Žiak vie vyjadriť svoje želanie, vie sa opýtať na prania partnera v komunikácii
Obliekanie a móda	Základné druhy oblečenia Móda a jej trendy	- Žiak vie pomenovať základné druhy oblečenia - Vie vyjadriť svoj názor na módu - Vie popísať svoj štýl v obliekaní - Vie vyjadriť, čo sa mu páči, a čo nie
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	- Žiak sa vie informovať, ako sa dostane spolužiak do školy a vie opísať svoj vlastný spôsob dopravy. - Žiak rozlišuje používanie pomocného slovesa <i>sein</i> pri tvorení viet v perfekto pri pohybových slovesách - Vie vyjadriť svoj názor, akým dopravným prostriedkom najradšej cestuje a poskytnúť argumenty - Žiak správne tvorí vedľajšie vety so spojками <i>weil</i> a <i>dass</i>

Šport	Druh športu- bicyklovanie Význam športu pre rozvoj osobnosti	Žiak pozná základné časti bicykla. Žiak vie popísať výhody tohto športu a uvedomuje si pozitívny vplyv bicyklovania pre celkový rozvoj svojej osobnosti.
Človek a príroda	Počasie Rastliny/flóra Zvieratá/fauna v lese Príroda okolo nás- ochrana životného prostredia Človek a jeho životné prostredie	- Žiak dokáže opísať rôzne typy počasia. - Pomenuje rôzne druhy rastlín a zvierat, žijúcich v lese - Žiak vie vyjadriť svoj názor na znečisťovanie prostredia - Žiak si uvedomuje, aké je potrebné chrániť životné prostredie - Pozná spôsoby ochrany životného prostredia, ale aj nepriateľského správania voči prírode
Mládež a jej svet	Aktivity mládeže - Školská slávnosť - Oslava Vzťahy medzi rovesníkmi	- Žiak vie zareagovať na pozvánku - Dokáže pozvať hostí na oslavu - Vie vysvetliť, kde sa bude oslava konať, a popísať jej priebeh

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

		▪ Žiak tvorí vety v präterite s pomocnými slovesami (<i>war, hatte</i>) ▪ Žiak vie popísať svoj vysnívaný typ partnera a charakterizovať jeho vlastnosti ▪ Žiak tvorí prirad'ovacie súvetia
Obliekanie a móda	Odevné doplnky	Žiak vie pomenovať doplnky svojho oblečenia. Vie popísať oblečenie svojich kamarátov.
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Zdravý spôsob života	Žiak si vie zostaviť a popísať svoj režim dňa a ovláda zásady psychogieny. Žiak vie vyjadriť prania týkajúce sa blízkej budúcnosti.

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Súvislosť medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastná zodpovednosť vo vzťahu k prírode; Schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode; Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjame komunikačnú schopnosť, zvlášť pri verejnom vystupovaní

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Stimulácia a ovplyvňovanie správania, vnímanie odlišnosti ako príležitosť k obohateniu, nie ako zdroj konfliktu; Poznávame históriu, zvyky a tradície iných kultúr

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Osvojenie vedomostí týkajúcich sa duševnej hygieny; Slušné správanie pri stolovaní

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Cvičenie, pohyb na čerstvom vzduchu; Správna životospráva, režim dňa a miesto pohybovej aktivity v ňom; Vitamíny- predpoklad zdravia

Požiadavky na výstup

- Žiak požaduje a sprostredkúva informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach a pozorovaniach
- Porozumie podstatným obsahovým detailom v jednoduchých informáciách
- Rozpozná špeciálne informácie v jednoduchom teste a porozumie im
- Oznamuje plánované aktivity
- Používa predmet v akuzatívne (*wen*) a predmet v datíve (*wem*)
- Rozlišuje predložky spájajúce sa s datívom aj akuzatívom
- Tvorí prirad'ovacie súvetie so spojkami *aber, denn, oder, sondern, und*
- Vie tvoriť príslovkovú vetu so spojkou *weil* a predmetovú vedľajšiu vetu so spojkou *dass*
- Žiak vie nahradiť určitý člen ukazovacím zámenom *der» dieser*
- Žiak ovláda prídavné minulé pravidelných, nepravidelných sloves a sloves so zmenou v kmeňovej samohláske
- Žiak používa modálne slovesá (*dürfen, mögen, wollen*)
- Používa predložkové väzby s predložkami *bis, gegen, seit um*
- Tvorí príslovkové vety časové: *als, nachdem, während, bevor*
- Žiak vie skloňovať prídavné mená po určitom, neurčitom člene a bez člena
- Žiak ovláda rozšírenú slovnú zásobu k témam: *Osobné údaje, Kultúrne zvyky a tradície, Dopravné prostriedky, Šport, Príroda* a základnú slovnú zásobu k témam:

8.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Môj portrét	• Žiak vie prezentovať v písomnej skrátenej forme svoje osobné údaje • Vie popísať svoje charakteristické črty a vlastnosti v ústnej aj písomnej forme • Vie vypracovať písomný projekt o svojej osobe • Používa vo vetách zvrtné slovesá • Žiak vie vyjadriť aká je osobnosť • Vie vyjadriť svoj postoj, čo má rád, čo nemá rád
Vzdelanie a práca	Škola	• Vie opísať v správnej časovej následnosti priebeh školského dňa • Vie vyjadriť predstavy vzdelávania sa v budúcnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky Choroby a nehody Nemocnica, lekáreň, lieky	- Žiak používa vo vetách modálne slovesá - Vie popísať časti ľudského tela - Vie opísať priebeh a príznaky choroby - Vie vyjadriť, čo ho bolí - Vyhľadať pomoc v prípade nehody alebo závažného ochorenia - Uvedomuje si svoju povinnosť poskytnúť prvú pomoc, ak je účastníkom nehody
Doprava a cestovanie	Turistika cez prázdniny Cesta loďou Príchody a odchody	- Žiak používa budúci čas na vyjadrenie deja v budúcnosti a vyjadrenie svojich plánov - Správne používa vetnú konštrukciu werden + neurčitok slovesa - Žiak vie vyjadriť svoje potreby a dorozumieť sa na ceste loďou - Rozvíja vetu jedným alebo dvoma ľubovoľnými údajmi - Žiak rozumie orientačným tabuliam v cudzom meste
Človek a príroda	Zvieratá v ZOO - Druhy zvierat - Práva zvierat - Vegetariánstvo Ochrana životného prostredia	- Žiak vie pomenovať zvieratá žijúce v ZOO - Vie popísať ich vzhľad a typické vlastnosti - Vie vysvetliť, ako je potrebné starať sa o zviera, vie popísať jeho stravu a iné potreby - V reálnej situácii rozumie orientačným tabuliam a vie sa orientovať v nemeckej ZOO - Uvedomuje si práva zvierat a vie vyjadriť svoj názor na ich konzumáciu - Vyjadriť svoj názor na znečisťovanie životného prostredia - Uvedomuje si víziu znečisťovania prostredia a dôsledky v budúcnosti
Voľný čas a záľuby	Môj víkend	- Žiak si vie napláňovať voľnočasové aktivity cez víkend a vie popísať v slede udalostí svoj program - Žiak používa príslovky času - Používa predložkové väzby <i>seit, um, bis, gegen</i>
Stravovanie	V reštaurácii	- Žiak pozná zásady slušného správania sa a stolovania - Dorozumie sa v nemeckej reštaurácii, vie si vypýtať jedlo a nápoje
Obchod a služby	Nákupné zariadenie Druhy a spôsoby nákupu a platenia Kultúra nakupovania a služieb: - Moje vreckové - Nákupná horúčka	- Žiak pozná spoločnú menu EÚ - Vie pomenovať tovar v cudzom jazyku a zaradiť ho do príslušnej kategórie - Tvorí vety s modálnymi slovesami, vie si vypýtať v obchode, čo potrebuje - Používa podmienovací spôsob, na vyjadrenie svojich prianí - Dokáže nakupovať nemeckom obchodnom dome, v supermarkete aj na trhu - Vie vyjadriť svoje želania a vie sa opýtať na priania komunikačného partnera - Ovláda zásady slušného správania sa v obchode - Uvedomuje si hodnotu peňazí
Krajiny, mestá a miesta	Kolín	- Žiak rozpozná historické pamiatky mesta a vie ho geograficky popísať - Dokáže sa dorozumieť pri prehliadke mesta

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Kultúra a umenie	Literárne žánre	Žiak rozumie nemeckým bájkam a vie stručne zreprodukovať ich obsah
Človek a spoločnosť: komunikácia	Formy komunikácie	- Vie použiť emocionálne správne vetné konštrukcie, ktoré podporujú a vyjadrujú asertívne správanie - Berie ohľad na city iných a snaží sa ich nezraniť
Mládež a jej svet	Moji priatelia	- Žiak vie popísať výzor a vlastnosti svojich priateľov - Používa vo vetách privlastňovacie zámená - Vo vete používa prístavok
Vzory a ideály	Pozitívne/ negatívne vzory	- Žiak si uvedomuje vplyv priateľov ako pozitívnych alebo negatívnych vzorov - Vie odôvodniť a použiť argumenty pre svoj názor
Slovensko	Príslovia a porekadlá	Žiak rozumie slovenským aj nemeckým podobným prísloviam a porekadlám
Krajina, ktorej jazyk sa učím	Rakúsko - Výmenný pobyt - Rozdielnosť v jazyku - Tradičné jedlá - Turistické miesta Spolková krajina Nemecko	- Žiak vie napísať žiadosť v nemeckom jazyku o účasti na výmennom pobyte v Rakúsku - Pozná základné rozdiely v rakúskom a nemeckom jazyku, vie identifikovať rovnaké slová v oboch jazykoch - Reaguje na komunikačné situácie v cudzom jazyku, vie požiadať o zopakovanie vysloveného a vie naznačiť nepochopenie - Vie sa privítať, rozlúčiť a poďakovať - Vie rozlíšiť typické rakúske jedlá- koláče a torty - Pozná turistické miesta hlavného mesta- Viedne a vie popísať svoj turistický program dňa - V komunikácii používa perfektum - Žiak pozná politický systém Nemecka- spolková krajina

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode; Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky; Schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu; Vnímať život ako najvyššiu hodnotu; Uvedomiť si podmienky života a možnosti ich ohrozovania

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjať komunikačnú schopnosť pri verejnom vystupovaní; Využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času;

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Poznávať históriu, zvyky a tradície iných kultúr; Spolupráca s inými kultúrami; Rozvoj medzilidskej tolerancie; Rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných

národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ: Slušné správanie pri stolovaní; Priateľstvo; Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti; Pravidlá správnej komunikácie

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Začlenenie pohybovej aktivity do denného režimu ako voľnočasovej aktivity; Poznať významné budova a ich účel /zdravotnícke stredisko, lekáreň..../

Požiadavky na výstup

- Žiak vie poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
- Žiak samostatne nadviaže sociálne kontakty a vzťahy v primeranej jazykovej podobe
- Aktívne sa zúčastňuje na rozhovoroch o známych každodenných témach a o témach z oblasti vlastných záujmov s jednoduchými informáciami, opismi, vysvetleniami alebo vyjadreniami názoru bez zvláštnej prípravy
- Rozpozná myšlienkový sled a štruktúru textu na počúvanie
- Rozpozná špeciálne jednotlivé informácie v počutých situáciách
- Porozumie výpovediam v každodenných situáciách v osobnej, školskej a verejnej oblasti, ako aj impulzom ku konaniu
- Oznamuje plánované aktivity
- Samostatne číta krátke vecné texty
- Porozumie obsahu bežných listov
- Vie popísať svoje vlastné pocity, plány a ciele
- Vie vyjadriť svoje názory, stanoviská a odôvodniť ich
- Vie vyjadriť svoje názory a zdôvodniť ich
- Rozpozná špeciálne informácie v jednoduchom teste a porozumie im
- Vie sa slušne privítať a rozlúčiť sa
- Používa nepriame aj W- otázky, aby sa dokázal správne informovať
- Používa modálne slovesá pre získanie konkrétnych informácií a vyjadrení svojich priání a názorov
- Využíva predložkové spojenia a vyjadruje nimi svoje presvedčenie, postoje, súhlas či nesúhlas
- Vyjadruje svoje budúce plány
- Dokáže vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť a podporiť partnera v komunikácii, dokáže ponúknuť pomoc
- Napísať a reagovať na úradnú žiadosť- ovláda zásady formálnej písomnej komunikácie
- Stručne zhrnúť príbeh
- Žiak vie vytvoriť préteritum modálnych slovies
- Žiak používa budúci čas FUTUR I.

- Rozvíja holé vety pomocou zvyčajných vetných členov a prísloviek
- Používa zvolacie vety a rozkazovací spôsob
- Ovláda slovnú zásobu k tematickým celkom

9.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Domov a bývanie	Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a jej životný štýl	• Žiak vie popísať výhody a nevýhody bývania v meste a na dedine • Vie vyjadriť svoju túžbu budúceho života • Používa predminulý čas • Vie charakterizovať život v spoločnosti, v ktorej sa nachádza
Stravovanie	Príprava jedál Zdravá výživa	• Žiak rozumie receptom v cudzom jazyku a dokáže ich aplikovať do praktického života • Rozlišuje výživovú hodnotu potravín a ich vplyv na zdravie človeka • Vie popísať zásady zdravého životného štýlu
Multikultúrna spoločnosť	Cudzí jazyky Cudzojazyčná komunikácia Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	• Žiak vie popísať rozdiely a podobnosti v cudzích jazykoch aj v porovnaní so svojim materinským • Vie nadviazať, udržať a viesť komunikáciu s cudzincom • Pozná interkultúrne rozdiely, ktoré môžu ovplyvniť význam a pochopenie komunikácie

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

		• Vo vetách používa správne 2 predmety • Pozná tradície nemeckých krajín a vie ich popísať
Oblekanie a móda	Výber oblečenia na rôzne príležitosti Móda a jej trendy	• Vie popísať rôzne druhy oblečenia • Používa slovesá s odlučiteľnými predponami • Vie vyjadriť svoj názor k téme
Šport	Význam športu pre rozvoj osobnosti Fair play športového zápolenia	• Žiak vie pomenovať rôzne druhy športov • Charakterizovať jeho význam pre zdravie • Pozná zásady športového správania
Zamestnanie	Pracovné pomery a kariéra Platové ohodnotenie Nezamestnanosť	• Vie pomenovať rôzne druhy povolání a zaradiť ich do sektorov • Vie vyjadriť svoje plány o budúcom zamestnaní a svojom ohodnotení • Vie popísať príčiny nezamestnanosti
Veda a technika v službách ľudstva	Technické vynálezy Vedecký pokrok	• Vie pomenovať významné technické vynálezy a poznať významných nemeckých vedcov • Uvedomuje si význam vedeckého pokroku pre budúci život
Vzory a ideály	Človek, jeho vzory a ideály	• Žiak vie vyjadriť svoj názor na funkciu vzoru v živote mladého človeka • Rozlišuje medzi negatívnymi a pozitívnymi vzormi, ktoré nás ovplyvňujú • Tvorí porovnávacie vety • Vie opísať svoj ideál, ktorý by chcel dosiahnuť
Slovensko	História Geografické údaje	• Ovláda základné údaje o Slovensku • Vie vyjadriť svoje vedomosti • Pozná významné historické udalosti svojej krajiny

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu; Pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu; Posilňovať pocit zodpovednosti v vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjať citlivosť voči predsudkom a zjednodušujúcim súdom o spoločnosti (zvlášť o menšinách), o jednotlivcovi; Zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Akceptovanie inej kultúry; Schopnosť chápať vzťahy vlastnej kultúry s inými kultúrami, schopnosť vidieť ich vzájomné ovplyvňovanie sa v histórii a snaha prijať toto ovplyvňovanie ako samozrejmosť; Uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych a neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Porozumieť sebe samému a druhým; Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov; Rešpektovanie názoru iného človeka; Vytrvalosť pri práci

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Starostlivosť o zdravie cvičením; Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

Požiadavky na výstup

- Rozumie hlavným informáciám v textoch a prednáškach o známych témach
- Získa konkrétne informácie z bežných každodenných textov
- Rozpráva krátke príbehy v prítomnom, budúcom aj minulom čase
- Rieši produktívne písomné úlohy na základe textov
- Vie tvoriť vety bez podmetu
- Rozvíja holé vety a vie tvoriť prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia
- Vie použiť vo vete 2 predmety v predložkovom páde
- Rozlišuje postavenie slov, ktoré vyjadrujú modalitu vety
- Vie použiť predminulý čas
- Používa podmienovací spôsob plnovýznamových slovies *würde* - *Infinitiv*
- Vie tvoriť vety a používať slovesá v trpnom rode (*Das Auto wird/ist repariert.*)
- Tvorí porovnávacie vety *je...desto*

Rozlišuje prítomné vo forme prívlastku *die lachenden Kinder*.

Spôsob a kritéria hodnotenia

Hodnotenie výkonov žiakov sa uskutočňuje podľa všeobecných metodických pokynov formou primeranou veku. V popredí stojí stupeň ovládania jazyka, a na okraji poznatky a vedomosti. Platia pokyny pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.

Najvyšším cieľom hodnotenia výkonov je preskúšanie, príp. kontrola stavu učenia sa jazyka v spojení s pokrokom v učení sa ako informáciou pre vyučujúcich a žiakov o aktuálnej úrovni ovládania jazyka. Až v druhom rade slúži hodnotenie výsledkov formou známok na zisťovanie výkonov. Okrem formálnej známky musí byť pevnou súčasťou neformálneho zisťovania výkonov aj slovné hodnotenie ako informácia pre žiakov a rodičov, ktoré musí byť zrozumiteľné, odôvodnené a pre obe strany jednoznačné.

Pri písomných prácach dodržiavame percentuálnu stupnicu hodnotenia:

100-90% výborný (1)

89-75% chválitebný (2)

74-50% dobrý (3)

49-30% dostatočný (4)

29- 0% nedostatočný (5)

Hodnotenie výkonov sa môže uskutočňovať na základe buď kvantitatívnych alebo kvalitatívnych (celkových, holistických) metód hodnotenia.

- Kvantitatívne metódy môžu byť využité predovšetkým pri hodnotení výkonov v oblasti rečovej recepcie (počúvanie a čítanie s porozumením) a jazykového systému (slovná zásoba, gramatika).

- Kvalitatívne metódy v oblasti interakcie (dialogický ústny prejav) a rečovej produkcie (monologický ústny prejav, písanie). Tieto metódy vyžadujú individuálny subjektívny úsudok vyučujúceho, ktorý však môže byť objektivizovaný pomocou zoznamu kritérií hodnotenia. Takéto hodnotenie sa má uskutočňovať v prvom rade pozitívne, teda najprv sa zistí, čo žiak v ústnom alebo písomnom prejave pri skúšaní dokázal. Až na druhom mieste sa berie ohľad na chyby a nedostatky.

Pri hodnotení výkonov vyučujúci zohľadňuje nie len aktuálnu úroveň ovládania jazyka, ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol v učení v zmysle podpory motivácie učiť sa jazyky. Celkové hodnotenie výkonu žiaka na konci školského roka sa má uskutočňovať kvalitatívne/holisticky. Popritom beriem ohľad na nasledujúce komponenty:

- 1) Stále výkony počas celého školského roka.
- 2) Pokrok v učení (sa).
- 3) Výsledok záverečného testu.

Predmet **nemecký jazyk** je v 6.-9. ročníku klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Učebné zdroje

Vo vyučovacom procese vychádzame z nasledujúcich učebných zdrojov:

- Učebnice Brien, A., Brien S., Dobson, S.: *Projekt Deutsch neu 1,2,3,4,5 Oxford University Press 2003.*
Kopp, G., Büttner, S., Alberti, J.: *Planetino 1*, Hueber Verlag 2008.
- Pracovné zošity *Projekt Deutsch, Planetino*
- Materiálno- didaktické prostriedky (CD/DVD nosiče, obrázkový materiál, fotografie reálií, videokazety, kartičky, názorné materiály, spoločenské hry, texty piesní)
- Prekladové slovníky
- Nemecký časopis Hurra
- Nemecký časopis pre deti Kinderspitze.

8.2 Matematika a práca s informáciami

8.2.1 Matematika

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
4 + 1	4 + 0	4 + 0	4 + 0	5 + 0

V 5. ročníku je navýšený počet hodín v predmete matematika o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6., 7., 8., a 9. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu →

https://cloud5.edupage.org/cloud/matematika_nsv_2014.pdf?z%3AN%2BuWiiVP2XjtIVSuZ_ZCTtcRFw39roOA%2FRWQ7rkWnyuBGRIBLUCeVQYeyF%2Fqz3Wjd

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s **výrazným zastúpením propedeutiky**, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Výučba sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú v tomto štandarde upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôbiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia ZŠ absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente. Poradie tematických celkov v ročníku nie je týmto dokumentom určené. Podľa potrieb žiakov je vhodné sa k učivu viackrát vracieť. Žiaci daného ročníka by mali ovládať výkonový a obsahový štandard školského vzdelávacieho programu predchádzajúcich ročníkov, preto je tiež potrebné minimálne na úvod každého ročníka a vždy, keď je to podľa učiteľa potrebné, zaradiť primerané opakovanie učiva.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- spoznávajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- čítajú s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vedú matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvoja si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

5.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematické celky

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión(35)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- prečítať a zapísať prirodzené čísla, - rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, - rozlíšiť párne a nepárne čísla, - porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, - zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., - zobrazíť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, - doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, - vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, - poznať základné rímske číslice a čísla, - prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy), -navrhnuť tabuľky, grafy a schémy na riešenie jednoduchých slovných úloh.	prirodzené číslo, cifra, číslica rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., susedné čísla, párne, nepárne čísla číselná os, vzdialenosť na číselnej osi znaky $, <, >, =$, usporiadanie vzostupné a zostupné, zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky, ... rímske číslice I, V, X, L, C, D, M tabuľka, diagram, graf propedeutika desatinných čísel (napr. model eurá a centy): - porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, - zaokrúhľovanie nadol na..., zaokrúhľovanie nahor na... zaokrúhľovanie na..., - sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie) - násobenie desatinného čísla číslom 10, 100, 1000, - súvis s prirodzenými číslami propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku)

Počtové výkony s prirodzenými číslami(66)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, - zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, - porovnať čísla rozdielom, - písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, - pohotovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, - že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí,	počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek

Počtové výkony s prirodzenými číslami(66)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, - spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.), - písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), - písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, - písomne vydeliť dvojciferným číslom, - zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, - porovnať čísla podielom, - pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení	- propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) - propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) - propedeutika distributívnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

prirodzených čísel (aj so zvyškom), - že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, - správne určiť poradie početových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, - počítat správne so zátvorkami, - použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, - vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti), - ovláda písomné riešenia príkladov na násobenie a delenie dvojčiferným a trojčiferným číslom	

Geometria a meranie(32)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, - narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán - zostrojiť kružnicu s daným polomerom, - rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, - poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, - narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), - narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, - odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, odhadnúť vzdialenosť na metre, - premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, - vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku,	priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa pravítok, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protiľahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra
Geometria a meranie(32)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, - vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, - zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, - postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, - určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu), - určiť obvod ľubovoľného n-uholníka.	- náčrt, nákres, plán, kódovanie - štvorcová sieť, obsah, - propedeutika jednotiek obsahu cm², mm² v štvorcovej sieti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Súmernosť v rovine (osová a stredová) (10)	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru, - pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) stred súmernosti dvojice bodov, - nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, - zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, - pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich, - navrhnuť ozdobnú dlaždicu, ktorej motív bude stredovo súmerný.	- súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, - stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, - osová súmernosť, - útvary osovo a stredovo súmerné, - vzor, obraz - konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, - zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), - znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, - rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, - zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, - zistiť počet vypisovaním všetkých možností, - pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu, - analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti, - urobiť jednoduchý štatistický prieskum v podmienkach našej školy.	- dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika - možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností - zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov hry, - pokusy a pozorovania, - stratégie riešenia získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov.

Žiaci v matematike budú hodnotení podľa *Metodického pokynu* č. 22/2011 na *hodnotenie žiakov* základnej školy.

Hodnotiace portfólio:

Práce v hodnotiacom portfóliu:

Povinné - 4 školské úlohy

Voliteľné - zapojenie sa do súťaží: Matematická

olympiáda, Matematická

pytagoriáda, Matematický klokan

Žiaci budú na hodinách matematiky hodnotení známkou. Hodnotiť sa budú ústne odpovede a písomné prejavy žiakov (školské písomné práce, tematické kontrolné práce, priebežné kontrolné práce, vstupné a výstupné testy, krátke päťminútovky.). Dôležité bude aj sebahodnotenie žiakov a hodnotenie spolužiakmi.

Hodnotenie písomných prác

- 100 – 90% - 1 výborný
- 89 – 75% - 2 chválitebný
- 74 – 50% - 3 dobrý
- 49 – 30% - 4 dostatočný
- 29 – 0% - 5 nedostatočný

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

- rozvoj tolerancie, rešpektu voči iným národom
- práca s detskými časopismi

Ochrana života a zdravia

- správne držanie tela, poriadok pri práci
- zdravá výživa.

Osobnostný a sociálny rozvoj

- cvičenia zmyslového vnímania
- kreativita (tvorenie viet)
- cvičenia sebakontroly
- relaxácia, psychohygiena
- cvičenie pamäti
- spolupráca v skupine a v dvojiciach
- spolupatričnosť

Environmentálna výchova

- správne držanie tela, poriadok pri práci
- správne reagovanie v krízových situáciách
- správne držanie tela, poriadok pri práci
- prevencia proti šikanovaniu, agresivite.
- podpora sebaúcty, sebadôvery

Učebné zdroje

- J. Žabka – P. Černek: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. a 2. časť, 2015
- J. Žabka – P. Černek: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. a 2. časť, 2015
- J. Žabka – P. Černek: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, 2010, 2. časť, 2011
- J. Žabka – P. Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. a 2. časť, 2018
- V. Kolbaska: Matematika pre 9.ročník ZŠ, 1. časť, 2012, 2. časť, 2014

8.2.2 Informatika

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1

V 9. ročníku je navýšený počet hodín v predmete informatika o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 5., 6., 7., a 8. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → [ZŠ Slovenská Kajňa](#)

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchšej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

9.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematické celky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Reprezentácie a nástroje(15)	
- vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku; - upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch; - dokázať graficky prezentovať výsledky prieskumu; - dokázať vytvoriť prezentáciu a poznať zásady správneho prezentovania; - hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii; - hľadať titul v elektronickej knižnici; - poznať edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)	- Práca s kancelárskym balíkom - Textový editor - Tabuľkový editor - Editor prezentácií - Vyhľadávanie informácií - Práca s elektronickými zdrojmi informácií - Edukačné nástroje na internete
Algoritmické riešenie problémov(8)	
- zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu (napríklad zápis matematických	- Postup riešenia - Formálny zápis riešenia

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

algoritmov, algoritmus na jednoduché zašifrovanie textu); - demonštrovať v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zapamätávanie výpočtov do premenných, zoskupovanie častí riešenia do procedúr; - vedieť porovnať čas trvania rôznych riešení problému.	Etapy riešenia problémov Programovací jazyk Cyklus, premenné, procedúry Riešenie problémov
Softvér a hardvér(5)	
- poznať určenie, parametre periférií; - dokázať spúšťať naraz viac aplikácií; - vedieť ukladať informácie na rôzne média, vedieť porovnať kapacitu; - dokázať vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov; - vykonať zálohovanie údajov; - pracovať v lokálnej sieti; - poznať logické princípy fungovania internetu, dokázať zistiť IP číslo počítača; - poznať formát a typy súborov.	Počítačové periférie Multitasking Pamäťové úložiská a ich história Zálohovanie informácií Sieť IP adresa, DNS servery, MAC adresa Formáty súborov a ich použitie
Informačná spoločnosť(5)	
- poznať využitie informačných a komunikačných technológií v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...); - chápať ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača; - poznať riziko počítačovej kriminality a jej dopady; - dokázať posúdiť spoľahlivosť získaných informácií; - vedieť čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, poznať rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.	Používanie IKT v praxi, Škodlivý softvér Druhy škodlivého softvéru Antivírusové a bezpečnostné programy Počítačová kriminalita Autorské práva Legálny a nelegálny softvér Bezpečnosť na internete

Spôsob a kritéria hodnotenia

Žiaci budú hodnotení priebežne a výsledné hodnotenie bude zohľadňovať individuálne napredovanie žiaka.

- Preukázanie zručností v práci s textovým dokumentom
- Preukázanie zručností v práci s grafickým editorom
- Preukázanie zručností v práci s internetom

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Tvorba programu v detskom programovacom prostredí
- Preukázanie zručností s využitím viacerých nástrojov pri spracovaní záverečného projektu
- Preukázanie zručností samostatnej práce s počítačom a so súbormi
- Preukázanie zručností vo využívaní poznatkov,
- Preukázanie spolupráce pri spoločných projektoch
- práca na hodine – tvorivosť, aktivita

Formy overovania vedomostí a schopností žiakov

- praktická práca s počítačom
- spracovanie projektov a prác k danej téme
- samostatné aktivity
- problémové úlohy
- projektové a skupinové práce
- využívanie IKT k štúdiu iných predmetov
- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka

Základné pravidlá hodnotenie prospechu klasifikáciou

Prospech žiaka pri priebežnom hodnotení sa klasifikuje stupňami:

1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Pri hodnotení žiaka využívame Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (Gestorský útvar: sekcia regionálneho školstva tel.: 59374416 č.:2011-3121/12824:4-921)

Do klasifikácie sa premieta hodnotenie úrovne dosahovaných vedomostí, zručností, postup a práce s informáciami a tvorivosť žiaka. Hodnotenie bude prebiehať priebežne v celom časovom období a výsledná známka sa stanovuje na základe dostatočného množstva rôznych podkladov.

Klasifikuje sa vždy len dostatočne prebrané a precvičené učivo.

Žiak má právo si svoje prípadné neúspešné hodnotenie opraviť (po dohode s vyučujúcim).

Sebahodnotenie

Žiak má právo vysvetliť svoje postupy pri práci s technológiami a sám vyjadriť názor na úroveň svojej práce.

Vyučujúci vysvetlí svoje hodnotenie tak, aby žiak bez pochybností vedel, prečo bol hodnotený danou známku

Prierezové témy

Mediálna výchova

- Práca s internetom.
- Informačné technológie v praxi.

Environmentálna výchova

- Spracovanie grafickej informácie.
- Rozprávka s obrázkami v texte.
- Práca s internetom.
- Informačné technológie v praxi.

Ochrana života a zdravia

- Plagát na tému: Zdravý životný štýl, ochrana zdravia.

Učebné zdroje

INFORMATIKA pre základné školy 1,2,3, Libuše Kovářová, Computer Media 2004
Tvorivá informatika – 1. zočít s Internetom, M.Varga, A. Hrušková, SPN 2006
Tvorivá informatika – 1. zočít z programovania, A. Blaho, I Kalaš, SPN 2005
Tvorivá informatika – 1. zočít o obrázkoch, Ľ Salanci, SPN 2005
Tvorivá informatika – 1. zočít o práci s textom, A. Blaho, Ľ Salanci, SPN 2007
Didaktické pomôcky – PC, Tlačiareň, interaktívka tabuľa, Výukové DVD, INTERNET

8.3 Človek a príroda

8.3.1 Biológia

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/biologia_nsv_2014.pdf

Učebné zdroje:

UHEREKOVÁ,M. et al. *Biológia pre 5. ročník základnej školy*.4. aktualizované vydanie. Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2015. 108 s. ISBN 978-80-8091-401-1.

UHEREKOVÁ, M. et al. *Biológia pre 6. ročník základnej školy a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. 2.vydanie. Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2012.96 s. ISBN 978-80-8091-264-2.

UHEREKOVÁ, M. et al. *Biológia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*. 3.vydanie. Bratislava: EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2017. 135 s. ISBN 978-80-8091-428-8

UHEREKOVÁ M., BIZUBOVÁ, M. *Biológia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*.1.vydanie. Bratislava: SPN- Mladé letá. 127 s. ISBN 978-80-10-02077-5.

UHEREKOVÁ, M. et al. *Biológia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*.1. vydanie. Prievidza: EDUCO.75 s. ISBN 978-80-89431-34-2

8.3.2 Fyzika

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 1

V 9. ročníku je navýšený počet hodín v predmete fyzika o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6., 7., a 8. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program.

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied. Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickú pedagogickú teóriu, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov. Aj keď má učiteľ možnosť prispôbiť si obsah výučby vlastným predstavám, túto koncepčnú myšlienku by mal zachovať. Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje vo forme tabuliek a grafov. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy. Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách. Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie,

technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky

CIELE PREDMETU

Žiaci

- aplikujú empirické metódy práce – pozorovanie, experimentovanie, meranie a spracovanie nameraných hodnôt fyzikálnych veličín pri skúmaní fyzikálnych javov,
- vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení,
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- komunikujú verbálnou aj písomnou formou, ovládajú symbolickú, tabelárnu, grafickú komunikáciu,
- aplikujú pri riešení fyzikálnych úloh a problémov znalosť fyzikálnych pojmov, zákonov, faktov, nadobudnutý matematický aparát aj odborné informácie získané z rôznych vhodných informačných zdrojov,
- rozlišujú spoľahlivé informácie od nespoľahlivých – kriticky myslia,
- riešia problémy, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných, prípadne humanitných predmetov,
- rozumejú historickému vývoju poznania vo fyzike ako vede a vplyvu technického vývoja na rozvoj poznania a spoločnosti,
- posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,
  - pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky,
- získajú záujem o prírodu a svet techniky,
- nadobudnú otvorenosť k novým objavom vo fyzike a technike,
- získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

9.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Tematické celky:

Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
-zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, - vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, - zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, - vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, - overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu, - zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, - zapojiť elektrický obvod podľa schémy. -vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, - odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, - zostrojiť z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, - riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona, - navrhnuť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, - riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, - rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a pozná ich praktické využitie, - navrhnuť a zrealizovať experiment na dôkaz magnetického poľa v okolí vodiča (cievky) s prúdom, pozná využitie tohto javu, - vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynch, pozná praktické využitie tohto vedenia, - rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom, - vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky. - realizovať samostatne experimenty na overenie vlastností magnetu, - určiť pomocou kompasu svetové strany, - popísať praktické využitie magnetu a jeho	magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, neutrón, elektrón zelektrizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu, žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, μA meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon $I = U / R$, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky elektrického odporu Ω, kΩ, MΩ meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického napätia vedenie elektrického prúdu v plynch bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny

vlastností, - vysvetliť rôzny tvar indukčných čiar v okolí magnetu, dvoch magnetov, - overiť elektrické vlastnosti látok na bežne pozorovateľných javoch v okolí, - demonštrovať pomocou elektroskopu schopnosť kumulácie elektrického náboja, - zapojiť spotrebiče do elektrického obvodu za sebou, - zapojiť spotrebiče do elektrického obvodu vedľa seba, - riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrickej práce, elektrického výkonu, - vie určiť smer indukčných čiar v okolí vodiča pomocou Ampérovho pravidla, - vedieť určiť severný pól v okolí cievky s prúdom pomocou Pravidla pravej ruky, - pracovať so spotrebičmi podľa pravidiel bezpečnosti s elektrickými spotrebičmi	

Spôsob a kritéria hodnotenia

Žiak je hodnotený priebežne a celkovo.

A. Priebežné hodnotenie žiaka pozostáva:

1. z riešenia úloh k jednotlivým témam,
2. z teoretických poznatkov a ich aplikácii pri riešení kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh – písomne, alebo ústne,
3. pomocou testov z jednotlivých tématických celkov,
4. z prípravy na meranie laboratórnej práce a z vypracovaného protokolu,
5. aspoň jednou ústnou skúškou za klasifikačné obdobie,
(V prípade, že žiak z akéhokoľvek dôvodu chýba, musí si doplniť chýbajúce učivo a dopísať si aj všetky hodnotiace písomky v náhradnom termíne, ktorý určí učiteľ, maximálne však dve za jedno klasifikačné obdobie.),
6. za prácu na hodinách fyziky, za aktivity prejavované na vyučovacej hodine, za domáce úlohy, za riešenie úloh, FO z fyziky, za referáty k niektorým učiteľom zadaným témam vo vopred stanovenom termíne, za projekty, experimenty, grafické spracovanie úloh, počas opakovania učiva, ale aj pri riešení úloh na vyučovacích hodinách, za zručnosti a návrhy pri meraní laboratórnych prác, za prácu na zadaných projektoch a pod.

B. Celkové hodnotenie je vytvorené:

1. najmä učebnými výsledkami žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách,
2. osvojenými kľúčovými kompetenciami, ako aj usilovnosťou žiaka, jeho osobnostným rastom,
3. rešpektovaním práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie sa žiaka podľa školského poriadku.

Percentuálna stupnica klasifikácie žiakov pri písomnom prejave:

100% - 90% - stupeň 1 (výborný)

89% - 75% - stupeň 2 (chválitebný)

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

74% - 50% - stupeň 3 (dobrý)

49% - 25% - stupeň 4 (dostatočný)

24% - 0% - stupeň 5 (nedostatočný)

Pri hodnotení žiakov použiť Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Prierezové témy

Enviromentálna výchova

- znečisťovanie životného prostredia - spôsoby znečisťovania a možnosti eliminácie
- žiaci získajú vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami,

Ochrana života a zdravia

- zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami

Učebné zdroje

Budú doplnené v čase uplatnenia tohto iŠkVP v danom ročníku.

8.3.3 Chémia

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program.

8.4 Človek a spoločnosť

8.4.1 Dejepis

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → [Dejepis](#)

Učebné zdroje:

Dejepis pre 5.ročník základnej školy – PhDr. Mária Tonková , CSc. , PhDr. Margita Miháliková , štvrté vydanie 2018

Dejepis pre 6. ročník základnej školy – PhDr. Branislav Krasnovský , PhD. , PhDr. Margita Miháliková , PhDr. Mária Tonková , CSc. , druhé vydanie 2013

Dejepis pre 7. ročník základnej školy - prof. PhDr. Ján Lukačka , CSc. , PhDr. Mária Tonková , CSc. , Mgr. Ľuboš Kačírek , PhD. , Mgr. Soňa Hanová , štvrté prepracované vydanie , 2017

Dejepis pre 8.ročník základnej školy – Mgr. Branislav Krasnovský ,PhD. , PhDr. Marcela Bednárová ,PhD. , PaedDr. Barbora Ulrichová , prvé vydanie 2011

Dejepis pre 9.ročník základnej školy – Pátrame po minulosti – PhDr. Dušan Kováč , DrSc. , doc. PaedDr. Viliam Kratochvíl , PhD. , PhDr. Ivan Kamenec , CSc. , doc. PhDr. Herta Tkadlečková , CSc. , 2015

8.4.2 Geografia

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/geografia_nsv_2014.pdf

Učebné zdroje

Vo vyučovacom procese vychádzame z nasledujúcich učebných zdrojov.

Učebnice:

5.ročník - Ružek I., Ružeková M., Likavský P., Bizubová M - , VKÚ, 2009

6. ročník - Tolmáči L., Gurnák D., Križan F., Tolmáčiková T. - Geografia pre 7. ročník ZŠ, VKÚ, 2010

7. ročník - Ružek I., Likavský P. - Geografia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník GOV, VKÚ, 2011

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

8. ročník – Tolmáči L., Gurňák D., Križan F., Tolmáčíková T., Lauko V. - Geografia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Orbis Pictus Istropolitána, 2012
9. ročník – P. Likavský - Geografia pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník GOV, VKÚ, 2009

Pracovné zošity:

Bačová H., Kamenská M., Naďová A., Novotná T. – Hravá geografia pracovný list pre 5. ročník ZŠ, Taktik, 2015

Farárik P., Kamenská M., Novotná T. – Hravá geografia Pracovný list pre 7.ročník ZŠ a sekundu GOŠ, Taktik, 2012

Bačová H., Novotná T., Tabačková G. – Hravá geografia Pracovný list pre 8.ročník a terciu GOŠ, Taktik, 2012

Farárik P., Kamenská M., Novotná T., tabačková G. – Pracovný zošit pre 9.ročník a kvartu GOŠ, Taktik, 2013

Materiálno – didaktické prostriedky (DVD nosiče), obrázkové materiály, názorné materiály, internetové videa, kartičky, spoločenské hry, mapy, atlasy)

8.4.3 Občianska náuka

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu si môžete pozrieť tu → [ZŠ Slovenská Kajňa](#)

Učebné zdroje

Občianska náuka 6.ročník, A. Drozdíková, D. Ďurajková, SPN 2009

Občianska náuka 7. ročník, A. Drozdíková, D. Ďurajková, SPN 2017

Občianska náuka 8. ročník, D. Ďurajková, D. Vargová, SPN 2012

Občianska náuka 9. ročník, H. Kopecká, E. Muchová, SPN 2012

8.5 Človek a hodnoty

8.5.1 Etická výchova

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu si môžete pozrieť tu → [ETV](#)

Učebné zdroje

Mgr. Slavomír Lesňák, PhD – Hravá etika pracovný zošit pre 5. ročník ZŠ v súlade s inovovaným ŠVP, 2017

Mgr. Slavomír Lesňák, PhD – Hravá etika pracovný zošit pre 6. ročník ZŠ v súlade s inovovaným ŠVP, 2018

8.5.2 Náboženská výchova – katolícka cirkev

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → [NBV 2st](#)

Učebné zdroje

Učebnica katolíckeho náboženstva pre 5. ročník základných škôl (západný obrad) – Poznávanie cez dialóg – PaedDr. Daniela Tribulová , 2016

Učebnica katolíckeho náboženstva pre 6. ročník základných škôl (západný obrad) – Poznávanie pravdy – Mgr. Anna Gerberyová , Mgr. Emil Rešetár , 2016

Učebnica katolíckeho náboženstva pre 7. ročník základných škôl (západný obrad) – Sloboda človeka – Mgr. Slávka Rusnáková , vydanie prvé 2016

Učebnica katolíckeho náboženstva pre 8. ročník základných škôl (západný obrad) – Dôstojnosť človeka – Tibor Reimer , vydanie prvé 2017

Učebnica katolíckeho náboženstva pre 9. ročník základných škôl (západný obrad) Zodpovednosť človeka – ThDr. Vlastimil Bajuzík , PhD. , vydanie prvé 2017

8.6 Človek a svet práce

8.6.1 Technika

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Jazykový variant
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	
1 + 1	1 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Variant zameraný na tech.
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	
1 + 1	1 + 4	1 + 3	1 + 3	1 + 3	

Jazykový variant

V piatom a šiestom ročníku sú navýšené počty hodín v predmete technika bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet v siedmom až deviatom ročníku je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP 7. až 9.roč. si môžete pozrieť tu → [ZŠ Slovenská Kajňa](#)

Variant zameraný na techniku

V piatom až deviatom ročníku sú navýšené počty hodín v predmete technika bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. **Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program.**

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky. Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovej spoluúčasti a spolupráci žiakov. Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

CIELE

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;

- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu

5.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti

Tematické celky – jazykový variant

5.ročník

A) TECHNIKA

Človek a technika	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- dodržiavať pravidlá BOZP, hygieny a správania sa, - vysvetliť pojem technika v užšom a širšom zmysle slova, - uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť, - zdôvodniť na príkladoch potrebu pozitívneho prístupu človeka k tvorbe techniky, - vypracovať projekt na tému z ochrany prírody.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni technika prostredie technické – prírodné – spoločenské, vzťahy medzi nimi ochrana, príroda, negatívne vplyvy techniky

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Človek a výroba v praxi	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, - vysvetliť pojem výrobok, - opísať proces vzniku jednoduchého výrobku, - vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, - vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby, - prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne, - vysvetliť význam remesiel aj v súčasnosti, - vedieť remeselnú minulosť vlastného regiónu, - vedieť porovnať slovenské remeselné tradície s tradíciami iných krajín, - charakterizovať význam rozvoja remesiel pre jednotlivca i pre spoločnosť	remeslo, remeselník, pracovný nástroj, pracovné náradie, remeslá v minulosti a v súčasnosti výrobok, vznik výrobku: myšlienka – proces výroby – výrobok návrh výrobku človeku prijateľného život

Úžitkové a darčkové predmety	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- vytvoriť náčrt jednoduchého výrobku, - vybrať technické materiály a nástroje na zhotovenie výrobku, - navrhnuť postup práce pri zhotovení výrobku, - zhotoviť navrhnutý výrobok, - prezentovať výsledky svojej práce, - poznať vlastnosti rôznych materiálov, - zhotoviť výrobok z rôznych materiálov.	surovina, materiál, polotovár, darčkový a úžitkový predmet myšlienka, návrh, náčrt, rozmery, náradie a nástroje, postup práce materiál: špajdľa, vetvička, gaštan, plastelína, kôra, latka, tenký drôt, alobal, kartón a pod. výrobky: náhrdelník; náušnice; náramok; zvieratko; počítač; svietnik; kvet; stojan na pero; stojan na „mobil“ a pod.

B) EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Plánovanie a vedenie domácnosti	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb, - uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec), - vysvetliť význam a úlohu zlata v ekonomike, - zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti, - vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny, - prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností, - zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia, - stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele zoradené podľa priority a kroky na ich dosiahnutie, - vysvetliť dôležitosť komunikácie o finančne významných záležitostiach s finančnou inštitúciou (predchádzanie konfliktom, krízové situácie),	- súlad osobných želaní s potrebami človeka - vzťah ľudská práca – peniaze - finančné informácie, finančné inštitúcie (bankové a nebankové subjekty, dcérske spoločnosti a pobočky zahraničných bánk) - hotovostný a bezhotovostný platobný styk - príjmy a výdavky, rozpočet domácnosti, ekonomika domácnosti
Domáce práce a údržba domácnosti	
- zostaviť podľa návodu, náčrtu, plánu daný model, - overiť funkčnosť, stabilitu a nosnosť daného modelu, - urobiť montáž, demontáž a údržbu jednoduchých predmetov a zariadení, - zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti, - ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti, - skontrolovať a zabezpečiť domácnosť pri odchode, - ako správne dodržiavať domácu a osobnú hygienu, - dôsledky nedodržiavania hygieny v domácnosti.	- stavebnice (konštrukčné, elektrotechnické, elektronické) - zostavovanie modelov - tvorba konštrukčných prvkov - montáž a demontáž - údržba odevov a textílií - upratovanie domácnosti, organizácia upratovania, postupy, prostriedky a ich dopad na životné prostredie - odpad a jeho ekologická likvidácia
Ručné práce	
- rozoznať rôzne druhy tkanín, - oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné práce, - háčkovať s vlnou, - ručne pliesť, - poznať zásady ošetrovania rôznych druhov tkanín.	- tkaniny – bavlnené, hodvábné, vlnené, syntetické - pletenie(hladké a obrátené očka, začínanie a ukončenie pletenia, pridávanie a uberanie očiek) - práca s netradičným materiálom (napr. šúpolie, drotárstvo, gumičkovanie) - háčkovanie (krátky a dlhý stĺpik, retiazkové očka)
Pestovateľské práce a chovateľstvo	
- vykonávať jednoduché pestovateľské činnosti, - zvoliť vhodné pracovné postupy pri pestovaní vybraných rastlín, - využívať kvety pre výzdobu,	- základné podmienky pre pestovanie (pôda a jej spracovanie – rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok; zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín; výživa rastlín, ochrana

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- zvoliť podľa druhu pestovateľských činností správne pomôcky, nástroje a náradie a urobiť ich údržbu, - dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci s náradím a na školskom pozemku, - poznať všeobecné pravidlá ošetrovania poľnohospodárskych plodín, - rozoznať poľnohospodárske stroje.	- rastlín a pôdy) - okrasné rastliny (zásady ošetrovania izbových rastlín, rozmnožovanie izbových rastlín stonkovými odrezkami, pestovanie vybraných okrasných drevín a kvetov, kvety v interiéri a exteriéri) - rez, jednoduchá úprava kvetov, jednoduché aranžovanie a viazanie kytíc

Spôsob a kritéria hodnotenia

Žiak bude v predmete svet práce hodnotený priebežne a celkovo v zmysle zásad hodnotenia vyplývajúcich z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Získané kompetencie sa budú posudzovať ústnou a praktickou formou. Pri ústnej forme skúšania sa zameriame na teoretické poznatky v oblasti pestovania a druhov okrasných rastlín. Pri praktickej činnosti budeme hodnotiť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce:

- a) správne používanie náradia
- b) správne výsadbové postupy
- c) samostatnosť
- d) kooperáciu
- e) tvorivosť

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

1. Spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín
2. Komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi iných skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých
3. Uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a byť pripravený niesť zodpovednosť za svoje správanie

Ochrana života a zdravia

1. Disciplína pri práci a ohľaduplnosť
2. Zásady hygieny
3. Situácie vzniknuté vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami

Enviromentálna výchova

1. Aktívny prístup k tvorbe a ochrane ŽP prostredníctvom praktickej výučby
2. Vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
3. Prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k ŽP

6.ročník

Profilové kompetencie

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti

Tematické celky – jazykový variant

A) TECHNIKA

Človek a technika	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- vysvetliť vlastnými slovami rozdiely medzi vynálezom, patentom a objavom, - opísať proces vzniku výrobku, - vysvetliť úlohu a dôležitosť patentov v modernej spoločnosti.	- školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni významné etapy v dejinách vývoja techniky v Európe a vo svete - vynález, patent, objav a ich spoločenský význam - proces vzniku výrobku: myšlienka – konštruovanie – výroba – použitie výrobkov – likvidácia a recyklácia

Grafická komunikácia v technike	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- poukázať na základné rozdiely medzi technickým zobrazovaním a kresbou, - uviesť príklady uplatnenia piktogramov, - vytvoriť vlastný návrh piktogramu, - vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa, - uviesť príklad zobrazenia telesa na jednu priemetňu – nárysňu, - porovnať význam základných druhov čiar na technickom náčrte a výkrese,	- zobrazovanie v technike - návrh, náčrt, technický náčrt, piktogram, technický výkres kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka zobrazovanie telies na jednu priemetňu – nárysňu
Grafická komunikácia v technike	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- určiť z technického výkresu rozmery zobrazeného telesa, - narysovať zobrazenie jednoduchého telesa v jednej priemetni, - priradiť kóty k zobrazenému jednoduchému telesu, - vypracovať projekt na porovnanie rôznych druhov zobrazení, - vysvetliť pojem piktogram, - správne preniesť tvar a rozmery predmetu na výkres - zásady pravouhlého premietania, - poznať základné pravidlá zakresľovania rozmerov - vedieť rozdeliť čiary na plné, čiarkované, bodkočiarkované, hrubé a tenké.	- čítanie jednoduchého technického výkresu - vlastný jednoduchý výrobok odporúčané výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- porovnať vlastnosti rôznych drevín, - zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania dreva podľa technického výkresu, - rozlíšiť základné druhy kovov, - porovnať vlastnosti kovov, - vysvetliť princíp spracovania kovov na polotovary, - uviesť príklady využitia kovov v praxi v závislosti od ich vlastností, - zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plechu a drôtu podľa technického výkresu, - rozlíšiť základné druhy plastov, - uviesť príklady použitia plastov v praxi, - zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plastov podľa technického výkresu, - poznať jednotlivé druhy drevín, - rozoznávať druhy drevín podľa habitu dreviny, - uviesť príklady využitia drevín v praxi v závislosti od ich vlastností, - vysvetliť význam recyklácie plastov a triedenia odpadu.	- drevo – stavba, štruktúra, rozdelenie, vlastnosti, - drevo – ťažba, surovina, spracovanie, druhy reziva, polotovary, použitie, - pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, rašpľovanie, pilovanie, brúsenie, vŕtanie, lepenie, spájanie klincami a skrutkami, povrchová úprava, výrobok z dreva výrobky: krmidlo pre vtáčikov (do klietky; do exteriéru); - stojan na varešky; - počítač; - rámik na obraz; krabička na šperky; stojan na „mobil“ a pod. výroba železa a ocele, - surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie pracovné postupy: meranie a obrysovanie, vyrovňovanie, strihanie, štikanie, ohýbanie, pilovanie, prebájanie, vysekávanie, povrchová úprava, samostatná práca, výrobok z kovu výrobky: ozdobná brošňa alebo retiazka; kvet; košík; stojan na písacie potreby; oplietané vajíčko; zvonkohra a pod. - plasty – rozdelenie, vlastnosti, druhy, výroba plastov, surovina, použitie, likvidácia a recyklácia - pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, pilovanie, vŕtanie, leštenie a matovanie, lepenie, spoj skrutkou, - samostatná práca, výrobok z plastu výrobky: privesok na kľúče; stierka na cesto; kvet; hodiny; škrabka na okno; pokladnička; ozdoba na vianočný stromček; veľkonočný svietnik a pod.

Elektrická energia, elektrické obvody	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- vysvetliť rozdiely medzi monočlánkom, batériou a akumulátorom, - znázorniť prvky jednoduchých elektrických obvodov, - zapojiť jednoduchý elektrický obvod na stavebnici, - zdôvodniť zber nebezpečného odpadu,	- elektrická energia, - výroba – premena energií, zdroje, - využitie v priemysle a v domácnosti, šetrenie elektrickou energiou - elektrické obvody - prvky a schematické značky, schémy elektrických

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- opísať hlavné zásady postupu poskytnutia prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, - zapojiť samostatne ďalšie elektrické obvody na el. stavebnici podľa schémy, - vymenovať nové typy batérií, - vysvetliť základný princíp nabíjania akumulátorov, - vysvetliť pojem rýchlonabíjanie a jeho výhody/nevýhody.	obvodov elektrotechnická stavebnica nebezpečný odpad – jeho zber a separovanie (monočlánky, batérie, akumulátory) účinky elektrického prúdu prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom

Jednoduché stroje a mechanizmy	
Výkonový štandard – žiak vie, dokáže	Obsahový štandard
- uviesť príklady využitia jednoduchých strojov, mechanizmov a prevodov v praxi, - porovnať niektoré druhy prevodov v mechanických hračkách.	jednoduché stroje, mechanizmy prevody – druhy a princípy, využitie (mechanické hračky, mechanické prístroje a zariadenia v domácnosti a v praxi)

B) EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Ručné práce	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
- oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné práce, - šiť rôznymi stehmi, - robiť drobné opravy odevov, - oboznámiť sa so strihom na najjednoduchších príkladoch, - oboznámiť sa s ďalšími netradičnými (menej rozšírenými) ručnými prácami.	- základné pomôcky a nástroje na ručné práce, šijací stroj - základné stehy, pomocné stehy, obnítkovacie stehy, spojovacie stehy, ozdobné stehy - prišívanie zapínadiel - prišitie pútka - navlečenie gumy a šnúrk - strih a jeho základné využitie - kultúra odievania
Pestovateľské práce a chovateľstvo	
- dodržiavať technologické postupy, - preukázať základnú znalosť chovu drobných zvierat a zásad bezpečného kontaktu so zvieratami, - dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti, - poskytnúť prvú pomoc pri úraze vrátane úrazu spôsobeného zvieratami.	- zelenina (osivo, výsadba, priesady, jednotenie zeleniny, podmienky a zásady pestovania, pestovanie vybraných druhov zeleniny) - liečivé rastliny (pestovanie vybraných druhov rastlín, rastliny a zdravie človeka, liečivé účinky rastlín, jedovaté rastliny, rastliny ako drogy a ich zneužívanie, alergie) - chovateľstvo (chov zvierat v domácnosti, podmienky chovu, hygiena a bezpečnosť chovu, kontakt so známymi i neznámymi zvieratami)

Učebné zdroje

Hravá technika – Pracovný zošit (5.-8. ročník), PaedDr. Ľubomír Žáčok, PhD., TakTik 2017
 Technika – Pracovný zošit (5.-9.r.), Kolektív autorov, RAABE 2015
 Technika pre 7. r. ZŠ, Ľubomír Žáčok a kolektív, TBB 2012

8.7 Umenie a kultúra

8.7.1 Hudobná výchova

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu si môžete pozrieť tu → [HUV](#)

Učebné zdroje

Prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc, prof. Mgr. Belo Felix, PhD: Hudobná výchova pre 5. ročník základných škôl, 2009

Prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc, prof. Mgr. Belo Felix, PhD: Hudobná výchova pre 6. ročník základnej školy, 2011

Prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc, prof. Mgr. Belo Felix, PhD: Hudobná výchova pre 6. ročník základnej školy, 2011

8.7.2 Výtvarná výchova

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu si môžete pozrieť tu → [ZŠ Slovenská Kajňa](#)

Učebné zdroje

Výtvarná výchova 5. ročník, L. Čarný a kol., Expol Pedagogika 2013

Výtvarná výchova 6. ročník, L. Čarný, Združenie EDUCO 2010

Výtvarná výchova 7. ročník, L. Čarný, Združenie EDUCO 2011

8.8 Zdravie a pohyb

8.8.1 Telesná a športová výchova

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/telesna-a-sportova-vychova_nsv_2014.pdf.

Učebné zdroje

Vo vyučovacom procese vychádzame z nasledujúcich učebných zdrojov.

Mikuš M., Sivák J., Bebčáková V., Noga D. – Učebné osnovy Telesná výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl

9 Učebné zdroje (učebnice, didaktická technika, materiálne zdroje)

Učebné zdroje:

- Učebnice schválené MŠVVaŠ SR pre jednotlivé predmety a ročníky,
- zbierky úloh, pracovné zošity, atlasy, slovníky, pravidlá a príručky,
- elektronické zdroje - multimediálne CD, multimediálne DVD, internetové stránky, edukačné portály, on-line aplikácie,
- mapy, encyklopédie, populárno-náučné publikácie, odborné časopisy,

Didaktická technika: • Počítače, tablety, notebooky,

- interaktívne tabule,
- dataprojektory, televízory, vizualizéry,
- jazykové laboratóriá,

Materiálne zdroje:

Materiálne vybavenie odborných učební: chemicko-fyzikálne laboratórium, kuchynka,

- materiálne vybavenie špeciálnej triedy
- školské ihriská
- učebné pomôcky pre jednotlivé predmety,
- knižničný fond a vybavenie učiteľskej a obecnej knižnice,
- materiálne vybavenie školského klubu detí.

Učebné zdroje sú uvedené aj v učebných osnovách pri jednotlivých posilňovaných predmetoch.

10 Začlenenie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

a) žiak so zdravotným znevýhodnením, t. j.

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania);

b) žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia;

c) žiak s nadaním.

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné zabezpečiť:

a) včasnú špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacieho obsahu, zaradenie špecifických vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikáciu alternatívnych foriem komunikácie, úzku spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky;

b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravu prostredia (napr. bezbariérový prístup);

c) odborný servis špeciálneho pedagóga, školského špeciálneho pedagóga, logopéda, liečebného pedagóga, asistenta učiteľa, školského psychológa, ďalej nižší počet žiakov v triede, v prípade individuálnej integrácie zníženie maximálneho počtu žiakov v triede, odborná príprava učiteľov;

d) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Škola je otvorená všetkým žiakom- žiakom so zdravotným postihnutím, zdravotným znevýhodnením, sociálnym znevýhodnením, ale tiež žiakom talentovaným. V rámci plnenia programu budeme vytvárať triedy tak, aby začlenenie takýchto žiakov bolo efektívne a prospešné aj pre intaktných žiakov, budeme hľadať všetky možnosti, ako sa vyhnúť triedeniu žiakov v rámci kolektívov. V rámci diagnostikovania žiakov spolupracujeme s CPPPaP a ČŠPP vo Vranove nad Topľou.

Vzdelávanie žiakov s poruchami učenia

Výchovný poradca v spolupráci s triednymi učiteľmi a ďalšími vyučujúcimi bude neustále mapovať vzdelávacie potreby žiakov, u ktorých sa prejavujú, alebo u ktorých bude podozrenie, že sa prejavujú príznaky niektorej poruchy učenia sa. Po dôslednej analýze situácie a po taktnom prehodnotení situácie s rodičom a následnom jeho súhlase, budú uvedených žiakov posilať na pedagogicko-psychologické vyšetrenie. Škola spolupracuje s Centrom pedagogického a psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) vo Vranove nad Topľou a s Centrom špeciáln-pedagogického poradenstva vo Vranove nad Topľou.

Všetci zainteresovaní pedagógovia budú v jednotlivých prípadoch konzultovať, plánovať a využívať vhodné metódy a organizačné postupy vyučovania. V prípade, že CPPPaP poradňa diagnostikuje poruchu učenia, bude žiakovi na so súhlasom rodiča vypracovaný individuálny vzdelávací program a žiak bude individuálne integrovaný. V ňom zohľadníme odporúčenia a závery vyšetrenia a uvedieme, na čo sa pri vyučovaní zameriame, pomôcky, ktoré pri napĺňaní cieľa budeme využívať, spôsob hodnotenia takéhoto žiaka. Vždy sa musí pri hodnotení prihliadať ku stupňu a druhu špecifickej poruchy a ich výkon budeme hodnotiť so zodpovedajúcou toleranciou. V prípade telesného postihnutia zabezpečíme bezbariérový prístup, triedy na prízemí a možnosť vzdelávať sa v zmysle legislatívy aj mimo školy. Vzdelávanie žiakov so špecifickými poruchami učenia bude prebiehať v triedach 1. stupňa formou integrácie do bežného kolektívu danej triedy. Ak to bude možné, zamestnáme asistenta učiteľa. Všetko v prípade dostatku finančných prostriedkov.

Vzdelávanie žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti;
- nižší počet žiakov triede. Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy). V prípade potreby škola využije individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

Takýmto žiakom, budeme venovať špeciálnu individuálnu starostlivosť. Veľkým problémom pri vzdelávaní týchto žiakov je často ich nedostatočná zodpovednosť. Budeme dôsledne pracovať na začlenení uvedených žiakov do bežných žiackych kolektívov. Popri vzdelávaní budeme sledovať sociálne kompetencie a návyky týchto žiakov. Budeme úzko spolupracovať s tzv. sociálnymi kurátormi odboru sociálnych vecí a rodiny OÚ vo Vranove nad Topľou.

Vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím VARIANT-A

Výchovný poradca v spolupráci s triednymi učiteľmi a ďalšími vyučujúcimi bude neustále mapovať vzdelávacie potreby žiakov, u ktorých sa prejavujú, alebo u ktorých bude podozrenie, že sa prejavujú príznaky zaostávania, nezvládania učiva. Po dôslednej analýze situácie a po taktnom prehodnotení situácie s rodičom a následnom jeho súhlase, budú uvedených žiakov posielat' na pedagogicko-psychologické vyšetrenie. Škola spolupracuje s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva vo Vranove nad Topľou. Všetci zainteresovaní pedagógovia budú v jednotlivých prípadoch konzultovať, plánovať a využívať vhodné metódy a organizačné postupy vyučovania. V prípade, že ČŠPP poradňa diagnostikuje mentálne postihnutie, bude žiakovi vypísaný „Návrh na ...!“ a so súhlasom rodiča vypracovaný individuálny vzdelávací program, žiak bude individuálne integrovaný, alebo ak je to v jeho prospech a v prospech jeho spolužiakov, zaradení do špeciálnej triedy. V ňom zohľadníme odporúčenia a závery vyšetrenia a uvedieme, na čo sa pri vyučovaní zameriame, pomôcky, ktoré pri napĺňaní cieľa budeme využívať, spôsob hodnotenia takéhoto žiaka.

Ak to bude možné, zamestnáme asistenta učiteľa. Všetko v prípade dostatku finančných prostriedkov.

Pri individuálnej integrácii žiakov s mentálnym postihnutím pri vypracúvaní IVP vychádzame zo vzdelávacieho programu pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, ktorý je súčasťou ŠVP. V predmetoch výchovno-estetického zamerania vzdelávame týchto žiakov podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy. Učebný plán integrovaných žiakov je rovnaký ako ostatných žiakov triedy. Žiaci môžu absolvovať aj vyučovací predmet cudzí jazyk, pričom sa na nich kladú primerané nároky.

Ak je žiak s mentálnym postihnutím zaradení, na žiadosť rodičov, do špeciálnej triedy je vzdelávaný podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávanie nadaných žiakov

Uvedomujeme si, že zaradenie nadaných žiakov do vzdelávacieho systému základnej školy si vyžaduje od učiteľa náročnejšiu prípravu na vyučovanie jednotlivých predmetov. Týchto žiakov je potrebné viac motivovať k rozširovaniu a prehľbovaniu základného učiva v predmetoch, v ktorých prejavujú nadanie. V rámci vyučovania matematiky prejavujú títo žiaci výbornú koncentráciu pozornosti, dobrú pamäť, logické myslenie. Veľmi radi riešia problémové úlohy a svojimi znalosťami presahujú stanovené požiadavky učebných štandard a osnov daného predmetu. Musíme im umožňovať pracovať s náučnou literatúrou (hlavolamy, krížovky, problémové úlohy), zadávame im náročnejšie úlohy, podporujeme vytváranie vlastných postupov riešení úloh a ich overenie, zapájame ich do rôznych matematických súťaží. V ďalších náučných predmetoch zadávame týmto žiakom náročnejšie samostatné úlohy a referáty k preberanému učivu, zaujímavosti zo sveta techniky...), poverujeme ich vedením a riadením skupín. Zúčastňujú sa rôznych súťaží. Na žiakov s umeleckým nadaním kladie učiteľ vyššie nároky zodpovedajúce ich schopnostiam a vedomostiam. Vhodným spôsobom ich zapájajú do činností na vyučovacej hodine / využitie hry na nástroj, schopnosť rýchlo nakresliť portrét apod. / Škola podporuje tiež ich mimoškolských aktivít. Pohybovo nadaných žiakov podporujeme v rozvíjaní všetkých pohybových aktivít, predovšetkým tých,

kde žiak prejavuje najväčší záujem a talent. Budeme týchto žiakov zapájať do športových súťaží v škole / zabezpečíme každoročne zvýšený počet športových súťaží v škole, zúčastníme sa súťaží počas školského roka mimo školy /. Veľmi často sa stáva, že mimoriadne nadaní žiaci majú „výchyľky“ v chovaní. Bude nevyhnutné toto chovanie usmerňovať s pedagogickým taktom a optimizmom, ale dôsledne. Týchto žiakov musíme usmerňovať v osobnostnej výchove a musíme ich viesť ku korektnému prístupu k svojim menej nadaným spolužiakom, k tolerancii a k ochote pomáhať slabším a intelektovo, či pohybovo menej zdatným spolužiakom. Je zaujímavé a nie je to výnimkou, že ak žiak vyniká v jednej oblasti, v inej je len priemerný.

11 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme dodržiavať Metodické pokyny na hodnotenia a klasifikáciu žiakov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011. a Metodické pokyny na hodnotenia a klasifikáciu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Hodnotenie písomných prác, ktoré sú záväzne a predpísané učebnými osnovami jednotlivých predmetov bude v súlade s kritériami, ktoré budú navrhnuté na zasadnutiach predmetových komisií a metodických združení príslušných predmetov a budú pre vyučujúcich záväzné. Písomné práce, testy a previerky musia mať svoju opodstatnenosť, majú preveriť odučené, precvičené a upevnené učivo. Po dôslednej analýze písomného skúšania, ktorá má byť merateľná a porovnateľná sa má poukázať na nedostatky v preverovanom učive. Následne budú prijaté účinné opatrenia na ich odstránenie a preverené spätnou väzbou.

Pri priebežnej klasifikácii žiakov počas klasifikačného obdobia budeme dodržiavať pomer ústneho a písomného skúšania, pričom každý žiak by mal byť v rámci klasifikačného obdobia minimálne dvakrát skúšaný. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pre zvýšenie vnútornej motivácie žiakov na učenie sa budeme orientovať na pozitívne verbálne hodnotenia, na seba hodnotenie žiaka a na vytváranie príjemnej pracovnej atmosféry na vyučovaní. Pri hodnotení výkonov žiaka budeme používať nielen známku, ale aj verbálne, obrázkové, bodové a percentuálne hodnotenie. Pri frontálnom preverovaní vedomostí žiakov budeme oceňovať aj aktivitu a iniciatívu žiaka slovným hodnotením s využitím pochvaly. Slovné hodnotenie žiaka jeho odpovede by malo byť pre žiaka motivujúce, smerujúce od kladov k nedostatkom a s poukázaním na jeho rezervy a možnosti.

Preverovanie vedomostí žiakov bude v štyroch formách:

1) Písomné:

- Vstupné a výstupné testy (podľa pokynov vedenia školy, MZ a PK),

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- písomné práce,
- kontrolné práce,
- didaktické testy,
- päťminútovky,
- pravopisné rozcvičky,
- diktáty,
- školské úlohy.

2) Ústne:

- frontálne skúšanie,
- individuálne skúšanie,
- orientačné skúšanie.

3) Praktické:

- výtvarné práce,
- hudobné diela,
- športové aktivity,
- počítačové zručnosti.

4) Projekty:

- prezentácia projektu,
- obhajoba projektu,
- originalita a tvorivosť.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Hodnotenie diktátov podľa počtu chýb:

- Výborný (0 - 1 chyba),
- chválitebný (2 - 3 chyby),
- dobrý (4 - 7 chýb),
- dostatočný (8 - 10 chýb),
- nedostatočný (viac ako 11 chýb).

Na základe rozhodnutia Pedagogickej rady klasifikujeme všetky predmety primárneho stupňa vzdelávania známami.

Štandardná stupnica hodnotenia žiakov:

- Výborný (100 - 90 %),
- chválitebný (89 - 75 %),
- dobrý (74 - 50 %),

- dostatočný (49 - 30 %),
- nedostatočný (29 - 0 %).

12 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotenie zamestnancov je neoddeliteľnou súčasťou práce školy. Bez tohto prvku nie je možné jednak úspešné plnenie výchovno-vzdelávacích úloh ako aj celkové napredovanie školy. Východiskom pre stanovenie kritérií hodnotenia pedagogických zamestnancov je §52 zákona č. 317/2009 Z. z., t. j. Zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, Pracovný poriadok pre pedagogických zamestnancov.

Kľúčové kompetencie učiteľa, a teda aj celkové hodnotenie sa orientujú na tri oblasti:

- žiak,
- edukačný proces,
- profesijný sebarozvoj.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zamerané na hodnotenie všetkých oblastí profilu učiteľa:

a) Výsledky pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- Motivácia žiakov k učeniu,
- vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napr. vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosti,
- rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napr. samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúcta,
- rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napr. spolupráca, empatia, komunikácia a spravodlivosť,
- prínos pre zamestnávateľa - propagácia a prezentácia zamestnávateľa na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami,
- organizovanie mimoškolských aktivít.

b) Kvalitu vykonávania pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- Rešpektovanie daností a potenciálu žiaka, rozvíjanie silných stránok osobnosti žiaka,
- individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
- práca v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rezortnými predpismi,
- dodržiavanie a využívanie pracovného času,
- plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,
- dodržiavanie základných povinností zamestnanca stanovených právnymi predpismi,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie.

c) Náročnosť výkonu pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- Využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce, spolupráca na tvorbe školských vzdelávacích programov a školských výchovných programov,
- zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy alebo školského zariadenia,
- vykonávanie špecializovaných činností,
- vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami učenia,
- iniciovanie a podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zvládanie riešenia konfliktov a záťažových situácií.

d) Mieru osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov:

- Rozpoznanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov,
- stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,
- tvorba učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,
- absolvovanie jednotlivých programov kontinuálneho vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania školy a školského zariadenia,
- uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti,
- zvyšovanie svojho právneho vedomia.

e) U vedúcich pedagogických zamestnancov je možné hodnotiť:

- Kvalitu, náročnosť a rozsah riadiacej práce,
- ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,
- využívanie pridelených finančných prostriedkov a finančných prostriedkov získaných z iných zdrojov,
- dodržiavanie školského vzdelávacieho programu, školského výchovného programu,
- manažérske zručnosti (starostlivosť o budovu, vybavenie školy, vytváranie podmienok pre zamestnancov).

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zabezpečené individuálnymi hodnotiacimi rozhovormi. Okrem hodnotenia pedagogických zamestnancov je na škole pravidelne vykonávaná kontrola kvality vyučovacieho procesu (podpora dosahovania vzdelávacích cieľov, podpora rozvoja kompetencií k učeniu a kompetencie k riešeniu problému..., uplatňovanie nových foriem práce vo výchovno-vyučovacom procese, tvorivosť na vyučovaní) a vedenia pedagogickej dokumentácie (školskej aj triednej), ako aj kontrola kvality mimoškolskej činnosti a činnosti mimo vyučovania. Je vykonávaná nielen vedením školy, ale i učiteľmi navzájom.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú pridelať na základe:

- Pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.);
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa;
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.;
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy;
- hodnotenia učiteľov žiakmi.

Kontroly sa vykonávajú podľa plánu kontrolnej činnosti, ktorý je súčasťou ročného plánu práce školy a sú pravidelne vyhodnocované na mesačných pracovných poradách.

13 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania a dopĺňania profesijných kompetencií potrebných na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti.

Škola pri realizácii kontinuálneho vzdelávania vychádza z:

- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška MŠ SR č.445/2009 Z.z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách, pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- Požiadaviek POP na aktuálny školský rok.

Vedenie školy podporuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Riaditeľ školy na základe tohto legislatívneho rámca a osobných plánov profesijného rastu pedagogických zamestnancov každoročne vypracováva plán kontinuálneho vzdelávania. Aktuálny prehľad ukončeného kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov je uvedený na webovej stránke Základnej školy Slovenská Kajňa 54.

14 Začlenenie prierezových tém.

Prierezové témy sa prelínajú jednotlivými vzdelávacími oblasťami a následne jednotlivým predmetmi. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti. Vytvárajú jednoduchý návod na ich možnú prevenciu a riešenie. Zároveň slúžia na prehĺbenie základného učiva, prehĺbenie

základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru a majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty a rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov.

Prierezové témy:

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

využijeme na vyučovaní v rámci jednotlivých predmetov ale aj ako kurzy.

V 5.až 9. ročníku budú začlenené do jednotlivých predmetov tieto prierezové témy :

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Realizácia prierezových tém formou kurzov :

- Ochrana života a zdravia – kurz – účelové cvičenia- v rozsahu 20 vyučovacích hodín (jeseň a jar)

14.1 Enviromentálna výchova

14.1.1 Charakteristika prierezovej témy

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (učebné predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť Príroda a spoločnosť poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. V maximálnej miere využíva priame pozorovanie žiakov okolitého prostredia, ktoré výrazne ovplyvňuje emocionálnu stránku osobnosti jedinca.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od ekosystémov po biosféru ako celku, postavenie človeka v prírode a komplexnú funkciu ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti.

Vzdelávacie oblasti Človek a spoločnosť a Človek a hodnoty sa zameriavajú na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazujú na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medziludské vzťahy,

spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zabezpečenie dôstojného života ľudí.).

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno-komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

14.1.2 Ciele enviromentálnej výchovy

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

14.1.3 Prínos environmentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka

a) v oblasti vedomostí, zručností a schopností:

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;

- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

b) v oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť.

14.1.4Tematické okruhy

Ochrana prírody a krajiny:

- **les** (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).
- **pole** (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),
- **vodné zdroje** (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- **more** (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),
- **tropický dažďový prales** (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),
- **ľudské sídlo** – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,
- **urbanizácia** - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

Zložky životného prostredia:

- **Voda** (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- **Ovzdušie** (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- **Pôda** (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- **Zachovanie biodiverzity** (význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka.
- Obnoviteľné prírodné zdroje.
- Neobnoviteľné prírodné zdroje.
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju.
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Pol'nohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie

(význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).

Priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).

Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).

Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás, v EÚ a vo svete).

Zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).

Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

Vzťah človeka k prostrediu

Naše mesto, obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).

Náš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).

Lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok, súvislosť, možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).

Prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

14.1.5 Spôsob realizácie prierezovej témy

Environmentálna výchova sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov vymenovaných nižšie.

K jednotlivým vyučovacím predmetom uvádzame ciele, obsahové a výkonové štandardy vzťahujúce sa k environmentálnym témam. Vzhľadom na rozsah témy neuvádzame pri každom vyučovacom predmete obsahové štandardy (pojmy, ktorých význam majú žiaci ovládať).

BIOLÓGIA vybrané ciele – žiaci:

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce,

vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

5. ročník

Všetky tematické celky v tomto ročníku majú environmentálny charakter

Spoločenstvá organizmov

- › vysvetliť prispôsobenie sa organizmov danému prostrediu,
- › zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka,
- › argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené,
- › vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené,
- › nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy,
- › rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, › akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody,
- › zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov,
- › zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre lesné a poľné spoločenstvo,

6. ročník

Všetky tematické celky v tomto ročníku majú environmentálny charakter

Život s človekom a v ľudských sídlach

- › hodnotiť vplyv človeka na prostredie organizmov,
- › vysvetliť, aký význam majú pre človeka mikroorganizmy, pestované rastliny a živočíchy žijúce v ľudských sídlach a v ich okolí,

8. ročník

– jeden z troch tematických celkov:

Životné prostredie organizmov a človeka

- › zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia,
- › monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska,
- › zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie,
- › zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život,
- › argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín,
- › určiť chránené rastliny, živočíchy a chránené územia Slovenska,
- › analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov,
- › zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie,
- › dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody,
- › zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí,
- › vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia,
- › navrhnúť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí,

Neživá príroda a jej poznávanie

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- ‖ vysvetliť závislosť organizmov od neživej prírody a vplyv organizmov na neživú prírodu na príkladoch,
- ‖ zdôvodniť vplyv geologických procesov na tvary zemského povrchu, na život organizmov,
- ‖ zdokumentovať katastrofické geologické procesy vo svete i na Slovensku a ich následky,

9. ročník

– jeden z troch tematických celkov:

Ekologické podmienky života

- ‖ demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov prostrediu,
- ‖ porovnať rozsah nárokov organizmov na faktory prostredia na príkladoch,
- ‖ identifikovať vonkajšie a vnútorné vzťahy populácií na príklade,
- ‖ vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov medzi populáciami,
- ‖ zhotoviť jednoduchú koláž ľubovoľného spoločenstva,
- ‖ zdokumentovať výskyt spoločenstiev rastlín a živočíchov v okolí školy alebo bydliska,
- ‖ analyzovať umelý a prírodný ekosystém z hľadiska druhovej rozmanitosti,
- ‖ zhodnotiť dôsledky narušenia biologickej rovnováhy,
- ‖ vytvoriť pojmovú mapu vzťahov a závislostí zložiek ekosystému,
- ‖ zdôvodniť výhody ekologického hospodárenia v krajine,

CHÉMIA

vybrané ciele – žiaci:

- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia. vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

Látky a ich vlastnosti

- ‖ vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd,
- ‖ uviesť príklady rôznych druhov vôd,
- ‖ posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia,
- ‖ vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody,
- ‖ skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd,
- ‖ navrhnuť a realizovať projekt na poznávanie organizmov žijúcich v okolí svojho bydliska alebo školy,
- ‖ modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd,
- ‖ chápať význam vzduchu pre život, Zlúčeniny uhlíka
- ‖ vymenovať alternatívne zdroje energie a ich využívanie v súčasnosti,
- ‖ uviesť zdroje a význam prírodných látok,
- ‖ charakterizovať význam plastov, syntetických vlákien, čistiacich a pracích prostriedkov,
- ‖ uplatňovať v praxi poznatky o látkach nebezpečných pre človeka a životné prostredie,

FYZIKA

vybrané ciele – žiaci:

- posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,
  - získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia,
- vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok

- ‖ zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania,

Teplo

└ posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby eliminácie týchto vplyvov,

GEOGRAFIA

vybrané ciele – žiaci:

- zdôvodniť rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- zdôvodniť rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,

vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

- └ na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose),
- └ porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku,
- └ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva,
- └ vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe,
- └ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy,
- └ vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska,
- └ v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy),
- └ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska,
- └ v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy),
- └ zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí,
- └ zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa,

ETICKÁ VÝCHOVA

vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

Etické aspekty ochrany prírody

- └ zdôvodniť osobnú zodpovednosť každého človeka za životné prostredie,
- └ napísať úvahu o svojom vzťahu k prírode,
- └ vytvoriť projekt ochrany prírody v miestnej lokalite,
- └ realizovať konkrétne žiacke ochranné aktivity,

TECHNIKA

vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

- └ uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť,
- └ vypracovať projekt na tému z ochrany prírody,
- └ zdôvodniť zber nebezpečného odpadu,
- └ zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôznych pohon,
- └ vypočítať spotrebu elektrickej energie vybraných spotrebičov v domácnosti s využitím energetického štítku,
- └ porovnať finančné náklady na prevádzku niektorých elektrických spotrebičov v domácnosti,
- └ zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu vyradených elektrických spotrebičov,
- └ vyhľadať informácie o možnosti využitia solárnej a geotermálnej energie pri vykurovaní,
- └ uviesť príklady možností šetrenia energiami,
- └ urobiť drobnú domácu údržbu,

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA KATOLÍCKA

vybrané výkonové štandardy – žiak dokáže:

- | vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu,
- | zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte,
- | aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie.

Konkrétne úlohy v aktuálnom školskom roku sú rozpracované v Koncepcii environmentálnej výchovy.

14.2 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy Mediálna výchova je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

14.2.1 Ciele mediálnej výchovy na 2. stupni ZŠ

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- **uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,**
- **nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne,**
- **pochoпил a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,**
- **získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu,**
- **osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov,**
- osvojil orientáciu v druhoch médií, k poznaniu ich rozdielov a funkcií,
- poznal ich vplyv na detského príjemcu (poslucháča, diváka, čitateľa...),
- pochoпил pozitívny ale aj negatívny vplyv médií a ich produktov (manipulácia, neprimerané násilie a i.), s ktorými každodenne prichádza do kontaktu- k aktívnemu využívaniu médií v procese komunikácie,
- vedel produkovať vlastné mediálne príspevky využívajúc svoj kreatívny potenciál,
- vedel obsluhovať technické zariadenia a nové technológie médií,
- kladný postoj k mediálnym produktom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka a vyberať si takéto pre svoj konzum,
- vedel odmietaať mediálne obsahy, ktoré odporujú etickým normám, prinášajú deformovaný pohľad na hodnoty a ohrozujú či škodia jeho osobnostnému vývinu (predovšetkým nerešpektujú právo človeka na ochranu jeho intimity, propagujú násilie ako normálnu a akceptovateľnú formu riešenia medziľudských a spoločenských konfliktov),
- vedel eliminovať negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť zodpovedným prístupom k nim.

14.2.2 Spôsob realizácie prierezovej témy

Mediálna výchova sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov vymenovaných nižšie.

Tieto ciele možno dosiahnuť dvoma cestami:

- kritickou analýzou médií, t. z. interpretáciou mediálnych obsahov
- mediálnou produkciou (vytváraním vlastných mediálnych produktov : školského – triedneho časopisu, rozhlasovej relácie a pod.)

Mediálna výchova sa radí medzi interdisciplinárne odbory na hranici medzi humanitnými vedami, pedagogikou, psychológiou a masmediálnymi štúdiami. Preto je jej vyučovanie pomerne zložitú.

Obsahový štandard možno zhrnúť do piatich tematických oblastí:

- médiá v súčasnom svete (základné druhy médií a masmédií – ich funkcie)
- druhy (typy) mediálnych produktov
- mediálna realita a jej účinky na osobnosť človeka - vplyv televízie (filmy, reality show, spravodajstvo, reklama...), rozhlasu, novín, časopisov, internetu...atd.
- etika v médiách (bulvarizácia médií)
- mediálna produkcia (tvorba mediálnych produktov)

14.2.3 Vzdelávacie štandardy a tematické výchovno-vzdelávacie plány

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Téma: Média v súčasnom svete	
Médium, masmédiu. Základné druhy médií a masmédií (tlačené (noviny, časopisy), elektronické médiá (televízia, rozhlas), digitálne médiá “multimédiá” ako informačné zdroje, prostriedky masovej, skupinovej, interpersonálnej komunikácie, zdroje výkladu reality, nositelia a šíritelia hodnotových orientácií, etických kategórií, kultúry, prostriedky výchovy a vzdelávania, prostriedky ovplyvňovania udalostí verejného života a života jednotlivca, prostriedky sebarealizácie človeka, priemyselné odvetvie, ktoré ponúka pracovné príležitosti, tvorcovia a distribútori zábavy, spôsobov trávenia voľného času. Ich vznik a vývoj. Verejno-právne a súkromné médiá	Žiak dokáže: - vysvetliť rôzne významy pojmu médium, - charakterizovať rôzne druhy médií, - identifikovať základné druhy médií s ktorými prichádza do každodenného kontaktu a definovať, ktoré médium využíva najčastejšie a ktoré ma na neho najväčší vplyv a prečo, - rozlíšiť, porovnať a vysvetliť jednotlivé funkcie médií (aké funkcie v spoločnosti plnia masové médiá: noviny, časopisy, rozhlas, televízia a internet), - zamyslieť sa nad významom médií vo svojom živote a dôvodmi ich využívania, uvedomiť si miesto médií vo svojom voľnom čase,
Obsahový štandard	Výkonový štandard
(základná charakteristika a odlišnosti).	- identifikovať svoje myšlienky, názory, presvedčenia, uvedomiť si svoje vnútorné potreby, ktoré ho vedú k používaniu konkrétneho druhu média a svoje pocity (prínos z jeho využívania), - využívať určité druhy médií cielene (cez uvedomenie si svojej potreby informovať sa, vzdelávať sa, zabaviť sa, využiť voľný čas, - disponovať základným prehľadom o druhoch médií v historickom kontexte, - pochopiť médiá ako inštitúcie, ktoré produkujú mediálne obsahy, - poznať a pochopiť rozdiely medzi verejno-právnou a súkromnou televíziou (rozhlasom) a ako sa

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	prejavujú v obsahu vysielania, - rozlišovať pri vlastnom mediálnom konzume medzi ponukami verejno-právnej a komerčnej televízie; - orientovať sa na druhy programov, ktoré sú určené vlastnej vekovej kategórii a majú pozitívny vplyv, - uvedomovať si akú úlohu plní zvuk a hudba v médiách, - reflektovať význam hudby, hudobných médií vo vlastnom živote, motívy využívania auditívnych médií a ich produktov, - rozpoznať druhy a typy periodickej tlače, - charakterizovať tlačene médiá v ich odlišnosti od ostatných druhov médií, - pochopiť význam a možnosti využitia digitálnych médií (internet, mobil...) ako informačných a vzdelávacích médií, a využívať ich s mierou pre uspokojenie vlastných potrieb

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Téma: Druhy, typy mediálnych produktov	
Programové typy a žánre v televízii: spravodajské, publicistické, dramatické, zábavné a zábavno-hudobné, kultúrne, vzdelávacie, náboženské, športové, programy pre deti a mládež. Televízne seriály Reality šou, Soap-opery, telenovely. Film. Filmové žánre: hraný a dokumentárny film, akčné filmy, science-fiction, western, komédia. Rozhlasové žánre. Spravodajské a publicistické žánre. Rozhlasová hra. Internetové bloky. Žurnalistické žánre v tlačенých médiách. Spravodajské a publicistické žánre. Správa, komentár, report, spravodajský rozhovor, komentár.	Žiak dokáže: - rozlíšiť a charakterizovať základné programové typy a žánre v televízii, - rozlíšiť a charakterizovať typické prvky žurnalistických, rozhlasových a filmových žánrov, - rozlišovať medzi spravodajským a publicistickým spracovaním témy v médiách, medzi faktickou informáciou a interpretáciou faktu, - poznať profesijné zložky, ktoré sa podieľajú na výrobe a distribúcii mediálnych produktov (film, periodiká...)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Téma: Mediálna realita a jej účinky na osobnosť človeka	
Publikum médií, čitatelia novín a časopisov, poslucháči rozhlasu (rádia), diváci. Prieskumy čítanosti, počúvanosti, sledovanosti. Peopletre. Primetime v televízii. Filmová realita a skutočnosť, rozdiely. Filmová rec. Obraz. Záber. Strih. Scéna. Uhol kamery. Filmový efekt a trik. Účinky médií na človeka, mediálne zobrazované fiktívne a reálne násilie. Fyzické a psychické formy násilia. Mediálny - filmový hrdina. reálny hrdina. Filmový kritik. Hodnotný film. Systém jednotného	Žiak dokáže: - pochopiť a vysvetliť pojem mediálne publikum, - pochopiť ako ovplyvňuje záujem publika o mediálne obsahy výšku príjmov v médiách, - pochopiť a vysvetliť význam prieskumov sledovanosti médií, - zhodnotiť filmové dielo podľa stanovených kritérií po formálnej aj obsahovej stránke, - pochopiť, že spracovanie mediálneho obsahu podlieha v porovnaní so skutočnosťou manipulácii, je zámerné, - dokázať odlíšiť stereotypy prezentované médiami, - dokázať reflektovať vplyv mediálneho obsahu resp. mediálneho hrdinu na svoje prežívanie a správanie - sformulovať kritický ohlas na filmové dielo,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

označovania programov v televízii (JSO). Zobrazovanie reality v tele novelách, mydlových operách, talkšou, reality šou. Hodnoty v hudobných videoklipoch. Časopisy pre mladých - komerčné a nekomerčné. Prostriedky ovplyvňovania. Druhy reklamných komunikátor: televízny a rozhlasový spot, reklamný plagát, billboard, leták. Sociálna a charitatívna reklama. Účinky reklamy na človeka. Manipulatívne prostriedky. Multimediálna realita a jej znaky. Počítačové hry, videohry, mobilné telefóny a ich účinky na človeka	- uvedomiť si účinky nevhodných obsahov na svoju osobnosť, - identifikovať pravidlá a kritériá výberu správ v spravodajských reláciách a vysvetliť spôsob ich spracovania, - napísať správu, - rozlíšiť správu od komentára, - rozlišovať medzi základnými titulmi periodickej tlače čo do obsahu, periodicity, - identifikovať prvky bulvarizácie v bulvárnych médiách a v „serióznej“ tlači, - kriticky posudzovať štýl informovania v periodickej tlači v zmysle vierohodnosti informácií, - aktívne pracovať s dennou tlačou – rozlíšiť dôležitosť informácie, - odhaliť manipulatívne prvky v časopisoch pre mladých, ktoré vnucujú určitý obraz ideálneho mladého človeka, - pomenovať a vysvetliť základné druhy a funkcie reklamy – vedieť charakterizovať reklamu v tlači, v rozhlase, v televízii... – identifikovať ich rozdiely, - charakterizovať jednotlivé znaky reklamy, - vedieť popísať príklady reklám produktov, - analyzovať skrytý obsah reklamy, - identifikovať techniky presvedčania , - rozpoznať manipulatívnu komunikáciu v reklame, - kriticky zhodnotiť obsah reklamy a jej vplyv (pozitívny aj negatívny) na postoje ľudí, na verejnú mienku a správanie ľudí, - vyjadriť svoj postoj k nej, - vytvoriť reklamný produkt (plagát, leták a pod.), - rozpoznať typické znaky multimediálnej reality, chápať jej odlišnosť vo vzťahu ku skutočnosti, - vyberať si z počítačových hier a videohier pre svoj konzum tie, ktoré podporujú vlastnú osobnosť (napr. rozvíjajú logické a strategické myslenie) a nemajú na osobnosť negatívny vplyv (s nadmerným výskytom násilia) , - využívať s mierou počítačové hry, videohry a mobilné telefóny

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Téma: Etika v médiách (bulvarizácia médií)	
Etické zásady novinárskej práce. Kódexy novinárskej etiky. Orgány na ochranu novinárskej etiky. Tlacová rada SR. Rada pre vysielanie a retransmisiiu. Bulvár a porušovanie novinárskej etiky. Neetické prvky v programoch typu reality šou, zábavné a zábavnosúťažné relácie, relácie typu skrytá kamera. Ochrana a porušenie autorských práv na internete.	Žiak dokáže - rozlíšiť etické a neetické formy správania novinárov, etický a neetický obsah v médiách, - popísať základné hodnoty novinárskej etiky, - kriticky ohodnotiť tvorbu novinárskych príspevkov podľa etickýchkritérií, - rozlíšiť hlavné aspekty etickej a neetickej reklamy, - kriticky ohodnotiť reklamný spot, billboard, slogan a pod. z etickejstránky, - dokázať sa ubrániť neetickej reklame (sformulovať sťažnosť pre regulacný orgán), - hodnotiť kvalitu moderovania rozhlasových relácií z hľadiska etických kritérií,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	- kriticky posudzovať kvalitu obsahu, využívaných výrazových prostriedkov v bulvárnych tlačенých médiách (v porovnaní so serióznymi titulmi), - zaujať negatívny postoj k prezentácii problémových obsahov (násilie, sexualita, vulgarizmus...), - uvedomiť si účinky nevhodných obsahov na svoju osobnosť, - kriticky ohodnotiť správanie mediálnych hrdinov v súvislosti s etickými zásadami, - sformulovať ohlas na článok s neetickým obsahom a nadviazať kontakt s regulacným orgánom v oblasti mediálnej etiky, - odmietat prezentovanie neetických prvkov v programoch typu skrytá kamera, reality šou, zábavné a zábavno-súťažné relácie, - zaujať negatívny postoj k neetickým obsahom a k porušovaniu etiky na Internete, k počítačovému pirátstvu

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Téma: Tvorba mediálnych produktov	
Tvorba mediálnych produktov – scenára televíznej (rozhlasovej) relácie, filmu. Filmové a televízne profesie, profesia novinár, redaktor. Tvorba a distribúcia tlačенých médií. Tvorba vlastného mediálneho produktu: triedneho, školského časopisu, reklamného plagátu...	Žiak dokáže: - vytvoriť jednoduchý mediálny produkt: plagát, krátky filmový príbeh, scenár televíznej relácie, článok do triedneho školského časopisu – resp. prejsť zručnosti pri jeho tvorbe, - zverejniť mediálny produkt na internete, - vyjadriť svoj názor na vybranú tému na internetovom blogu

Tematický VVP

Téma:	Môj deň s médiami
Vzdelávacia oblasť / vyučovací predmet	Človek a hodnoty /etická výchova, náboženská výchova/ Jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra Človek a spoločnosť / občianska náuka
Obsahový štandard	Základné druhy médií. Funkcie médií (informatívna, výchovno-vzdelávacia, zábavná, kultúrna, mravná, sociálna, politická, ...)

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Výkonový štandard	Žiak dokáže: - identifikovať základné druhy médií s ktorými prichádza do každodenného kontaktu a je schopný definovať, ktoré médium využíva najčastejšie a ktoré má na neho najväčší vplyv a prečo, - rozlíšiť, porovnať a vysvetliť jednotlivé funkcie médií, aké masové médiá: noviny, časopisy, rozhlas, televízia a internet plnia funkcie v spoločnosti, - zamyslieť nad významom médií vo svojom živote a dôvodmi ich využívania, uvedomiť si miesto médií vo svojom voľnom čase, - identifikovať svoje myšlienky, názory, presvedčenia, dokáže si uvedomiť svoje vnútorné potreby, ktoré ho vedú k používaniu konkrétneho druhu médiá a svoje pocity (prínos z jeho využívania).
Aktivita 1	Žiakov motivujeme úvodným textom v zmysle : koľko času trávi priemerný Európan pri TV (2 h denne, 14 hodín týždenne, takmer tri dni mesačne). S rastúcim vplyvom médií, či si to uvedomujeme alebo nie, sa mení náš životný štýl v zmysle jeho podriadenosti týmto médiami. Pritom je nezanedbateľný aj ich negatívny dopad na zdravý vývin dieťaťa. Žiaci sa zamýšľajú nad časom, ktorý denne prežijú s médiami, s akými médiami najviac travia voľný čas, za akým účelom, ktoré programy najviac sledujú, ktoré ich najviac ovplyvňujú a prečo, či diskutujú medzi sebou, s rodičmi a pod. Môžu si sami zostaviť rebríček najviac a najmenej využívaných médií a koľko času denne im venujú. Nasleduje diskusia v menších skupinách, pričom si vzájomne porovnávajú svoje odpovede. V spoločnej diskusii o výhodách a nevýhodách využívania rôznych druhov médií Žiaci môžu pracovať v menších skupinách. Nasleduje práca v triede prostredníctvom skupinových hovorcov
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické prostriedky	- pracovné listy – „Co je médium“ (Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007.) - pracovné listy – „Mediální zoznamka“ (Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007.) - ukážky TV programov - ľubovoľné ukážky z internetu, ktoré si učiteľ pripraví
Aktivita 2	Žiaci sa rozdelia do skupín. Učiteľ im rozdá televízne resp. rozhlasové programy z rôznych periodík. Úlohou žiakov bude k jednotlivým reláciám, filmom a pod. (jedného konkrétneho dňa v týždni) napísať, ktorú funkciu plnia. Nasleduje prezentácia hovorcov jednotlivých skupín a diskusia. Túto aktivitu možno realizovať aj pomocou internetu podľa podmienok školy.
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické prostriedky	výstrižky televíznych resp. rozhlasových programov
Učebné zdroje	Učebné texty a metodická príručka pre 5. ročník ZŠ (www.statpedu.sk) Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007.

Téma:	Ako hodnotiť filmové dielo (mediální a skutocní hrdinovia)

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Vzdelávacia oblasť/vyucovací predmet	Clovek a hodnoty /etická výchova, náboženská výchova/ Jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra Clovek a spoločnosť / občianska náuka
Obsahový štandard	Filmová realita a skutočnosť, rozdiely. Filmová rec. Obraz. Záber. Strih. Scéna. Uhol a snímanie kamery. Filmové efekty a triky. Mediálny verzus filmový hrdina – rozdiely.
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - pochopiť základy filmovej reci: obraz, záber, strih, scéna, kompozícia, - identifikovať formálne prostriedky filmovej tvorby, kódy filmovej „reci“ - - pochopiť ich význam vo vzťahu k dramaturgickému stvárneniu obsahu, - zhodnotiť filmové dielo podľa stanovených kritérií po formálnej aj obsahovej stránke, - pochopiť, že hodnotu diela vytvára posolstvo filmu a verné zobrazovanie životných hodnôt, - zaujať negatívny postoj k prezentácii problémových obsahov (násilie, sexualita, vulgarizmus...) - uviesť si účinky nevhodných obsahov na svoju osobnosť, - odlišiť skutočnú a filmovú realitu (mediálne prezentovaného hrdinu od reálneho), - - reflektovať vplyv mediálneho obsahu resp. mediálneho hrdinu na svoje prežívanie a správanie, - pochopiť, že spracovanie mediálneho obsahu podlieha v porovnaní so skutočnosťou manipulácii, je zámerné, - odlišiť stereotypy prezentované médiami, - kriticky ohodnotiť správanie mediálnych hrdinov v súvislosti s etickými zásadami, - sformulovať kritický ohlas na filmové dielo.
Aktivita 1	Učiteľ premietne ľubovoľnú ukážku, na ktorej vysvetlí „rec filmu“ (pozri Metodickú príručku pre 6. ročník) – aktivita môže pokračovať premietnutím troch ukážok rôznych filmových žánrov (akčný, telenovela, animovaný film), pričom žiaci sledujú: - čo je v ukážkach nereálne - čo ich na ukážkach najviac upútalo - čo v nich vyvolalo pozitívne a negatívne emócie Nasleduje diskusia, v ktorej učiteľ vysvetlí rozdiely v spracovaní filmových žánrov, v emocionálnom pôsobení na diváka,
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické pomôcky	pisacie potreby, ukážky filmov
Aktivita 2	Po premietnutí videoukážky z ľubovoľného filmu v ktorom vystupuje skupina osôb – rovesníkov nasleduje riadená diskusia : Co ste videli, resp. nevideli na filmovom plátne a bolo prirodzeným dôsledkom správania hrdinu v porovnaní so skutočnosťou? Bolo zobrazovanie správania hrdinu realistické? - Ako sa mladí ľudia vo filmovej ukážke správajú? - Aký majú k sebe vzťah? - Ktorá postava je Vám sympatická a prečo? Aké má vlastnosti? S ktorými by som sa stotožnil/a? - Zachoval/a by som sa v podobnej situácii ako hrdina z filmu? Riešil/a by som konflikt podobným spôsobom, alebo ináč? A ako? - Aký druh správania filmových hrdinov sa Ti nepáči a považuješ ho za nevhodný napodobňovania? Prečo?
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické prostriedky	ľubovoľná vekuprímeraná filmová ukážka, písacie potreby...
Aktivita 3	žiaci sa v menších skupinách pokúsia charakterizovať pojem hrdina (podľa svojich predstáv), z hľadiska nasledovných aspektov – výzor, vlastnosti, povolanie a pod. Nasleduje zverejnenie v rámci triedy, kedy učiteľ zapisuje odpovede žiakov na tabuľu. Nasleduje diskusia a vysvetlenie stereotypov a skutočností, že hrdina nemusí byť vždy dokonalý, krásny, úspešný, bohatý..., ako ho veľakrát prezentujú médiá.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	Aktivita môže začať alebo končiť premietnutím filmovej ukážky z niekoľkých filmov, kde vystupujú podobné typy filmových postáv. Námety na diskusiu: - Akými charakterovými vlastnosťami sa vyznačuje hlavný hrdina? - Co sa mi na ňom páči, čo nepáči a prečo? - Ako by som jednal/la na jeho mieste?

	- Co je na postave a jej správaní reálne (s čím sa môžem stotožniť), čo nereálne...? - Vyznačovala sa postava vlastnosťami, ktoré by som chcel/la mať? A prečo? - Aký je tvoj obľúbený hrdina a prečo?...
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno didaktické prostriedky	ľubovoľná vekuprímeraná filmová ukážka, písacie potreby...
Učebné zdroje	Učebné texty a metodická príručka pre 6. roč. ZŠ (www.statpedu.sk)
Aktivita 4	Cvícenie : Stan sa filmovým kritikom analýza filmovej ukážky s následnou diskusiou v triede
Casová dotácia	2 vyučovacie hodiny
Materiálno – didaktické prostriedky	filmová ukážka obľúbeného filmu, pracovný list (pozri Učebné texty pre 6. ročník s. 56, Metodická príručka pre 6. ročník s.51)
Učebné zdroje	Učebné texty a metodická príručka pre 6. ročník ZŠ (www.statpedu.sk)

Téma:	Spravodajstvo v médiách
Vzdelávacia oblasť/vyučovací predmet	Jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra Informatika Etická výchova
Obsahový štandard	Druhy spravodajstva, kritériá výberu a spracovania správ, manipulácia a ovplyvňovanie verejnej mienky, Etika v spravodajstve
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - identifikovať pravidlá a kritériá výberu správ v spravodajských reláciách a vysvetliť spôsob ich spracovania (rozlíšiť spôsoby manipulácie a ovplyvňovania verejnej mienky), - napísať správu, - rozlíšiť správu od komentára,
Aktivita 1	Učiteľ si pripraví výstrižky správ (s hodnotiacimi prvkami a bez nich) z rôznych denníkov. Žiakov rozdelí do skupín a rozdá im výstrižky. Každá skupina predstavuje redakciu, ktorá má za úlohu zostaviť denné spravodajstvo pozostávajúce z piatich udalostí (1-2 hlavných, ktorú by dali na titulnú stranu a vedľajších - z domova aj zo zahraničia). Nasleduje prezentácia správ v triede a spoločná diskusia. Otázky do diskusie : - Prečo ste si vybrali práve tieto správy? - Kto vytvoril túto správu a čo je jej cieľom? - Co rozhodlo o výbere a zoradení správ (hlavné a vedľajšie) - Co Vám na formulácii resp. obsahu správ vadilo a prečo? - Ako prebiehala diskusia vo Vašej skupine? Zhodli ste sa všetci na výbere správ? Na hodinách etickej výchovy môže učiteľ zamerať diskusiu aj na etiku v spravodajstve a hodnotiace prvky v obsahu správ. Napr. otázkami: - Aký názor správa vyjadruje? - Obsahuje aj hodnotiace prvky? - O aké argumenty sa text správy opiera? - Pokúste sa preformulovať správu bez hodnotiacich prvkov Na hodine slovenského jazyka a literatúry sa možno zamerať na rozdiely

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	medzi správou a komentárom

Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno didaktické prostriedky	výstrižky správ z rôznych denníkov
Aktivita 2	Učiteľ si pripraví niekoľko ukážok z televízneho spravodajstva z STV a z Markízy alebo z TV JOJ. Premietne po jednej ukážke z verejno-právnej a komerčnej TV. Predtým zadá žiakom otázky, na ktoré si pripravia písomné odpovede. Ich úlohou bude porovnať obe ukážky. Otázky pre štrukturovaný rozhovor: 1. Co obsahovali správy v oboch TV? 2. Aké bolo ich poradie? 3. Co myslíte, prečo boli prezentované práve v tomto poradí? 4. V com vidíte rozdiely oboch spravodajstiev? 5. Aké emócie (pocity vo vás vyvolali?) 6. Boli niektoré správy zbytočné? 7. Vyskytlo sa v správach násilie? 8. Kolko príspevkov s obsahom násillia ste v spravodajstve zachytili? 9. Ako bolo prezentované? 10. Aké ste mali pri tom pocity? 11. Zaujímajú ta príspevky v televíznom spravodajstve, ktorých témou sú nešťastné udalosti, kriminalita, vojenské konflikty a katastrofy? 12. Cím sa líšila prezentácia rovnakého obsahu správy v oboch televíziách? Tažiskom diskusie je: - porovnať informovanie o udalosti (z pohľadu objektivity, aj z pohľadu preferovania násillia) v jednotlivých médiách. - zhodnotiť, ktoré médiá dávajú násilie do popredia. Akým spôsobom? V závere hodiny učiteľ vysvetlí žiakom, že spôsob práce pri príprave a tvorbe spravodajstva (reportáže) sa riadi určitými pravidlami (kritériami) a nemusí byť vždy prezentované objektívne.
Casová dotácia	2 vyučovacie hodiny
Materiálno didaktické prostriedky	dataprojektor, pripojenie na internet, nahrávky ukážok televízneho spravodajstva STV a komerčných TV
Učebné zdroje	Učebné texty a metodická príručka pre 6. ročník ZŠ, (www.statpedu.sk) Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007. http://mediálnivychova.fsv.cuni.cz/MVP-55-version1-Lukas_pudlak_tv_zpravy.doc http://www.youtube.com/watch?v=X3UNOMMPQdQ

Téma:	Druhy a typy periodickej tlače
Vzdelávacia oblasť/vyučovací predmet	Jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra Matematika a práca s informáciami / Informatika
Obsahový štandard	druhy tlačených médií, ich funkcie, prínos
	Žiak dokáže: - rozlišovať medzi základnými druhmi periodickej tlače čo do obsahu,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Výkonový štandard	periodicity, - kriticky posudzovať kvalitu obsahovej zložky, využívané výrazové prostriedky v bulvárnych tlačených médiách v porovnaní so „serióznymi titulmi“; - identifikovať prvky bulvarizácie v bulvárnych médiách a v „serióznej“ tlači; - kriticky posudzovať štýl informovania v periodickej tlači v zmysle vierohodnosti informácií.

Aktivita 1 – Co nám prináša denná tlač?	V úvode hodiny učiteľ oboznámi žiakov so základnými druhmi tlačených médií a ich zameraním (možnosť vybrať aktuálne údaje a zaujímavosti z internetu (www.medialne.sk). Pripraví si po 4 - 5 titulkov z úvodnej strany piatich denníkov (napr. Pravda, Sme, Nový čas, Plus jeden den, Hospodárske noviny a pod.) tak, aby boli zastúpené aj serióznejšie aj bulvárne printové médiá. Rozdelí žiakov do piatich skupín, ktoré budú reprezentovať jeden denník. Ich úlohou je vybrať 5 titulkov z ponúkaných, ktoré sa hodia do ich novín. Potom si vyberú jeden titulok a napíšu k nemu krátku správu, ktorá by vystihovala zameranie ich denníka. Nasleduje prezentácia správ hovorcami zo skupín a diskusia, v ktorej by sa mal učiteľ zamerať hlavne na ciele, ktoré voci čitateľom jednotlivé denníky sledujú.
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno didaktické prostriedky	denná tlač, písacie potreby, (internet, dataprojektor)
Učebné zdroje	Lincényi, M ; Kohútár, M.: Fenomén bulvár na Slovensku. Bratislava: Iris, 2009, Učebné texty a metodická príručka pre 8. ročník ZŠ (www.statpedu.sk) Metodická príručka pre 8. ročník
Aktivita 2	Učiteľ v úvode vysvetlí resp. uskutoční diskusiu o druhoch periodickej tlače. Otázky: Aké noviny a časopisy poznáte? Aké je ich obsahové zameranie? Co o tom ešte viete povedať? Ktoré najčastejšie čítate a preco? Nasleduje diskusia a vysvetlenie druhov periodickej tlače, ich cieľov, obsahového zamerania... Žiaci sa rozdelia na skupiny. Učiteľ im rozdá rôzne noviny a časopisy. Úlohou žiakov bude porovnať jednotlivé titulky a obsahové zameranie týchto periodík. Môžu napríklad porovnať politické spravodajstvo v denníkoch Pravda a Nový čas. Comu sa venovali vo svojom obsahu? V com vidíte rozdiel? Na hodinách informatiky môžu podobnú úlohu žiaci riešiť pomocou internetu – porovnávať obsahové zameranie a spôsob podania informácie čitateľom v internetových vydaniach novín a časopisov, alebo pracovať s webovou stránkou www.medialne.sk - napríklad zisťovať resp. urobiť prieskum čítanosti jednotlivých denníkov a údaje si vzájomne porovnať
Casová dotácia	2 vyučovacie hodiny
Materiálno – didaktické pomôcky	noviny a časopisy, písacie potreby, (internet, dataprojektor)
Učebné zdroje	www.medialne.sk Učebné texty a metodická príručka pre 8. ročník ZŠ (www.statpedu.sk)

Téma:	Bulvárne znaky v mládežníckych časopisoch
Vzdelávacia oblasť/vyučovací predmet	Jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra
Obsahový štandard	Druhy mládežníckych časopisov, (ich prínos, riziká pre osobnostný vývoj mladého človeka). Bulvárne médium (výrazové prostriedky v bulvárnych médiách, stavba

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	mediálneho obsahu v bulvárnom médiu – v časopise).
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - rozlišovať medzi základnými titulmi periodickej tlače čo do obsahu, periodicity, - aktívne pracovať s dennou tlačou – rozlíšiť dôležitosť informácie, - kriticky posudzovať kvalitu obsahovej zložky, využívané výrazové prostriedky v bulvárnych tlačенých médiách v porovnaní so „serióznymi titulmi“, - identifikovať prvky bulvarizácie v bulvárnych médiách a v „serióznej“ tlači, - kriticky posudzovať štýl informovania v periodickej tlači v zmysle

	- odhaliť manipulatívne prvky v časopisoch pre mladých, ktoré vnucujú určitý obraz ideálneho mladého človeka.
Aktivita	V úvode hodiny učiteľ stručne vysvetlí čo je to bulvárna tlač, bulvarizácia v médiách, čím sa vyznačuje. V krátkom cvičení žiaci za úlohu vymyslia 1-2 titulky, ktoré tieto znaky majú. Prezentujú, učiteľ môže zapisovať na tabuľu. Učiteľ si pripraví (resp. pri väčšej časovej dotácii) dá pripraviť (nájsť a priniesť) žiakom články, o celebritách, známych osobnostiach, ktoré nájdú v 2 rôznych periodikách (v bulvárnych aj nebulvárnych). Na vyučovacej hodine rozdelí žiakov do skupín. Každá skupina pracuje s dvoma článkami z dvoch rôznych časopisov. Majú si pripraviť odpovede na nasledujúce otázky: 1. Co ste sa z článkov (z rozhovorov so známou osobnosťou dozvedeli?) 2. Ktorý článok vás vedomostne obohatil? 1. Z odpovedá titulok obsahu článku? 2. Ktoré časti rozhovoru sú o práci, o odbornom hodnotení práce osobnosti a ktoré o súkromí a o nepodstatných veciach? Co prevažuje? 3. Nájdí slangové výrazy prípadne vulgarizmy a anglicizmy v textoch! Uved spisovné a slovenské ekvivalenty týchto slov. 4. Aké otázky by ste osobnosti položili vy? 5. Skúste položiť seriózne otázky a bulvárne otázky vami vybranému hudobníkovi. 6. Ktorého z umelcov považujete za osobnosť, ktorého za umelý marketingový a reklamný produkt, zdôvodnite prečo. 7. O com by mal byť podľa vás článok podľa titulku? 8. Aké pocity ste mali po prečítaní článku resp. rozhovoru? Ktorý rozhovor vás povzbudil, optimisticky naladil, prípadne ktorý vás pesimisticky rozladil, resp. nezaujal? Nasleduje diskusia, v ktorej by mal učiteľ zhrnúť vzájomné odlišnosti v kladení otázok pri rozhovore v bulvárnom a v nebulvárnom periodiku. Tu treba poukázať na prístup alebo vklad redaktora pri písaní článku. Pozn.: Pri väčšej časovej dotácii možno nadviazať na tému etiky novinárskej práce, alebo rozšíriť o aktivitu tvorby rozhovoru so známou osobnosťou v skupinách podľa konkrétneho druhu a zamerania vybraného časopisu.
Casová dotácia	2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické prostriedky	mládežnícke časopisy napr. Kamarát, In, Bravo, Aha
Učebné zdroje	www.medialne.sk, Lincényi, M ; Kohutár, M.: Fenomén bulvár na Slovensku. Bratislava: Iris, 2009, Učebné texty a metodická príručka pre 8. ročník ZŠ (www.statpedu.sk)

Téma:	Reklama všade okolo nás
Vzdelávacia oblasť / vyučovací predmet	jazyk a komunikácia / slovenský jazyk a literatúra

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Obsahový štandard	Reklama – jej definícia, druhy a funkcie reklamy, jednotlivé znaky reklamy, reklama v médiách, jej manipulatívne znaky a stratégie.
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - charakterizovať jednotlivé znaky reklamy, - pomenovať a vysvetliť základné druhy a funkcie reklamy – vedieť charakterizovať reklamu v tlači, v rozhlase, v televízii... – identifikovať ich rozdiely, - popísať príklady reklám produktov, - analyzovať skrytý obsah reklamy, prostriedky presvedčovania a ovplyvňovania v reklame, - zaujať hodnotiaci postoj k reklame, kriticky zhodnotiť jej obsah, vyjadriť svoj postoj k nej.

	- vytvoriť reklamný produkt (plagát, leták a pod.).
Aktivita	V úvode hodiny učiteľ diskutuje so žiakmi na tému reklama : Co je reklama? Co si myslíte o reklamách? Pozeráte reklamy? Ktoré sa vám najviac páčia a ktoré nepáčia? Prečo? Ktoré reklamy si najviac pamätáte? Ktoré Vás najviac ovplyvňujú? Ktoré Vás obťažujú? Ovplyvňujú Vás nejako? Kúpili ste si už niečo na základe reklamy? Učiteľ si pripraví niekoľko úkážok (nahrávok reklamy), pričom nasleduje diskusia o cieľoch jednotlivých reklám. Nasleduje vysvetlenie druhov, znakov a funkcií reklamy
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno - didaktické prostriedky	ukážky (napr. You Tube) , (nahrávky reklám z TV, z rozhlasu...),
Učebné zdroje	Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007, Učebné texty a metodická príručka pre 6. ročník ZŠ (www.statpedu.sk) http://www.upc.sk/zabava/deti-a-media/reklama/skolaci/ http://www.upc.sk/zabava/deti-a-media/reklama/tinedzeri/ Monika Hvozďová: Vplyv bezohľadnosti reklamy na deti http://mediaetika.longtail.sk/?p=5680

Téma:	Ako nás reklama ovplyvňuje a presvedča
Vzdelávacia oblasť / vyučovací predmet	Jazyk a komunikácia / Slovenský jazyk a literatúra Umenie a kultúra / Výtvarná výchova
Obsahový štandard	Presvedčovacie techniky v reklame
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - analyzovať skrytý obsah reklamy, - identifikovať techniky presvedčania, - rozpoznať manipulatívnu komunikáciu v reklame, - kriticky zhodnotiť obsah reklamy a jej vplyv (pozitívny aj negatívny) na postoje ľudí, na verejnú mienku a správanie ľudí.
Aktivita 1	Učiteľ si pripraví na vyučovaciu hodinu ukážku reklamného spotu . Žiakom rozdá pracovné listy s nasledujúcimi otázkami: Co obsahuje reklama? (popíšte vlastnými slovami co ste v reklame videli. Na co je zameraná (produkt, služba, myšlienky) Popisuje nejaký príbeh? Aká je hlavná myšlienka reklamy? Koho reklama oslovuje? Akú cieľovú skupinu? Akým spôsobom sa nás snaží reklama presvedčiť? Aké obsahuje skryté myšlienky? Aké hodnoty prezentuje? Obsahuje nejaké stereotypy? (v zameraní na sociálne skupiny) V akom prostredí sa odohráva? Aká hudba je použitá v reklame? Hodí sa k nej? Cieľom nasledujúcej vyučovacej hodiny bude analýza skrytého obsahu reklamy (zameranie reklamy na produkty, služby a myšlienky).

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	Po sledovaní ukážky žiaci odpovedajú na jednotlivé otázky. Nasleduje diskusia o pôsobení reklamy na spotrebiteľa. Súčasťou môže byť aj analýza obsahov novín, časopisov, internetových článkov s cieľom odhalenia skrytej reklamy a pod
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Aktivita 2	Učiteľ pripraví pracovné listy v ktorých budú vymenované presvedčovacie techniky používané v reklame. Inšpiráciou môže byť pracovný list JAK NÁS DOSTÁVA“ Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediálnej výchovy. Portál, Praha 2007. Úlohou žiakov bude z prinesených ukážok reklám identifikovať (jednotlivo alebo v skupinách) jednotlivé techniky presvedčania. Nasleduje diskusia v triede.

Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické prostriedky	ukážky (napr. You Tube) , (nahrávky reklám z TV, z rozhlasu...),
Učebné zdroje	Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediálnej výchovy. Portál, Praha 2007, Učebné texty a metodická príručka pre 6. ročník ZŠ (www.statpedu.sk) http://www.upc.sk/zabava/deti-a-media/reklama/skolaci/ http://www.upc.sk/zabava/deti-a-media/reklama/tinedzeri/ Monika Hvozďová: Vplyv bezohľadnosti reklamy na deti http://mediaetika.longtail.sk/?p=5680 www.youtube.com http://www.youtube.com/watch?v=Cb1-PgnGn88 Co si myslíte o reklamách ? (ukážka skupinovej práce žiakov 9. ročníka)
Aktivita 3	Učiteľ zadá žiakom na domácu úlohu pripraviť si kresbu nejakého predmetu resp. produktu, ktorému chcú urobiť reklamu, zviditeľniť ho medzi ľuďmi. Učiteľ kresby zozbiera a rozdá žiakom tak, aby každý žiak dostal obrázok niekoho iného. Úlohou žiakov je vymyslieť reklamný slogan k produktu resp. predmetu na obrázku. Nasleduje zverejňovanie (prezentácia) pred celou skupinou, pričom autori kresieb poskytujú spätnú väzbu k tomu, či je s reklamou (sloganom) spokojný alebo nie, či spĺňa jeho očakávania. Zároveň potvrdí alebo vyvráti správnosť identifikácie predmetu. Aktivitu je možné pri väčšej casovej dotácii realizovať aj ako dramatickú reklamu (t. z. zviditeľniť výsledný produkt formou scénky)
Casová dotácia	1– 2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické prostriedky	papier, farbivá, rekvizity
Učebné zdroje	Kol. autorov : Na stope slovám. Príručka tvorivého písania pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry. ŠPÚ. Bratislava 2007
Aktivita 4	V rámci domácej prípravy učiteľ zadá žiakom úlohu. Pri sledovaní TV programu zaznamenať aké reklamy boli počas prerušenia programu (filmu, seriálu ktorý sledujú a pod.) v TV zaradené. V spoločnej diskusii sa zamýšľajú nad tým, aká to je reklama, na čo je zameraná (čo je jej cieľom), akú cieľovú skupinu divákov má oslovit, prečo bola reklama vybraná práve do daného typu tv – relácie,... Učiteľ na konci aktivity vysvetlí faktory výberu cieľovej skupiny divákov, resp. budúcich spotrebiteľov, ktorých má reklama ovplyvniť. V závere vyučovacej hodiny môže učiteľ premietnuť ukážku z internetu
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické prostriedky	nahrávka ukážky, papier, písacie potreby
Učebné zdroje	http://medialnivychova.fsv.cuni.cz/MVP-59-version1-Jaroslav_Matyas_reklama_a_my.pdf

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Téma:	Etika v médiách (Regulácia a autoregulácia médií)
Vzdelávacia oblasť /vyučovací predmet	Jazyk a komunikácia / Slovenský jazyk a literatúra Človek a hodnoty / Etická výchova
Obsahový štandard	Etické zásady novinárskej práce. Kódexy novinárskej etiky. Orgány na ochranu novinárskej etiky. Tlačová rada SR, Rada pre vysielanie a retransmisiiu. Bulvár a porušovanie novinárskej etiky. Neetické prvky v programoch typu reality šou, zábavné a zábavno-súťažné relácie, relácie typu skrytá kamera. Ochrana a porušenie autorských práv na internete.

Výkonový štandard	Žiak dokáže: - rozlíšiť etické a neetické formy správania novinárov, etický a neetický obsah v médiách, - popísať základné hodnoty novinárskej etiky, - kriticky ohodnotiť tvorbu novinárskych príspevkov podľa etických kritérií, - sformulovať ohlas na článok s neetickým obsahom a nadviazať kontakt s regulačným orgánom v oblasti dodržiavania novinárskej etiky, - rozlíšiť hlavné aspekty etickej a neetickej reklamy, - kriticky ohodnotiť reklamný spot, billboard, slogan a pod. z etickej stránky, - dokázať sa ubrániť neetickej reklame (sformulovať sťažnosť pre regulačný orgán).
Aktivita 1	V úvode učiteľ zadá žiakom úlohu, aby sa zamysleli nad najdôležitejšími vlastnosťami novinára. Rozdelí ich do skupín, v ktorých sa majú dohodnúť na piatich vlastnostiach. Nasleduje zverejnenie v triede, učiteľ zapisuje na tabuľu. Nasleduje zovšeobecnenie odpovedí žiakov s diskusiou. Učiteľ rozdá žiakom Etický kódex novinára, ktorý si precítajú a konfrontujú s ním svoje odpovede. Môže nasledovať diskusia na tému: stretli ste sa s porušovaním novinárskej etiky v dennej tlači? Spomeniete si na nejaké príklady? Aktivita na ďalšej hodine môže byť obohatená s besedou s novinárom, alebo spopustená príkladmi z novinárskej praxe.
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické prostriedky	písacie potreby, pracovný list „Kódex novinára“
Aktivita 2	Žiaci si na vyučovaciu hodinu prinesú ľubovoľné výstrižky z periodík. Rozdelia sa do skupín. Úlohou pri práci v skupinách je vyhľadať príklady porušenia novinárskej etiky vo vybraných článkoch. Nasleduje zverejnenie v triede a spoločná diskusia. Vhodné je vybrať články rovnakej témy z denníkov PRAVDA, SME, Nový čas, ...t. z. zo serióznych a bulvárnych. Cieľom je porovnanie spracovania tej istej témy v rôznych periodikách. Podobne možno pracovať s denníkmi na internete.
Učebné zdroje	http://mediaetika.longtail.sk http://www.ssn.sk/?id=50&num=10&lang=sk (novinárska etika, etický kódex novinára) Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007,
Aktivita 3	V úvode učiteľ oboznámi žiakov s existenciou Rady pre reklamu ako orgánom etickej samoregulácie reklamy. Učiteľ si pripraví niekoľko ukážok kontroverzných reklám, ktoré žiakom rozdá do skupín. Každá skupina dostane tri rovnaké ukážky a Etický kódex reklamnej praxe. Úlohou každej skupiny je nájsť argumenty pre aj proti každej reklame, kriticky ju posúdiť vzhľadom na „Kódex“. Nasleduje zverejnenie záverov každej skupiny (učiteľ zapisuje na tabuľu) a spoločná diskusia s vysvetlením

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	postavenia a cieľov činnosti Rady pre reklamu ako aj etických princípov vyplývajúcich z „Kódexu“. Aktivitu možno realizovať aj ako modelovú situáciu (pozri Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediálnej výchovy. Portál, Praha 2007)
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické pomôcky	pisacie potreby, pracovný list „Etický kódex reklamnej praxe
Učebné zdroje	www.rpr.sk Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediálnej výchovy. Portál, Praha 2007,

Téma:	Internet (ako informacné, vzdelávacie a zábavné médium)
Vzdelávacia oblasť / vyučovací predmet	Clovek a hodnoty / Etická (náboženská) výchova Matematika a práca s informáciami / Informatika Jazyk a komunikácia / Slovenský jazyk a literatúra
Obsahový štandard	Internet ako zdroj informácií a zábavy. Detské webové stránky. Riziká a nebezpečenstvá na internete. Sociálne siete. Zásady správania sa v prostredí internetu
Výkonový štandard	Žiak dokáže: - pochopiť význam internetu ako informacného, vzdelávacieho a zábavného média, - získať relevantné informácie z internetových zdrojov (novín a pod.), - vymenovať pozitíva i negatíva internetu, - zodpovedne využívať internet v oblasti medzisobnej komunikácie, - poznať a využívať možnosti, ktoré ponúkajú internetové médiá na vyjadrenie vlastnej mienky, - sformulovať svoj názor na vybranú tému, ktorý by bolo možné uverejniť na blogu, - ovládať zásady správania sa v prostredí internetu a dokázať sa v ňom bezpečne správať, rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú, uvedomiť si úskalia využívania internetu na medzisobnú komunikáciu (chat, sociálne siete (facebook)...)
Aktivita 1	Práca so žiakmi môže nadviazať na predošlé vedomosti o printových médiách (nie je podmienkou) Žiaci sa rozdelia do skupín. Ich úlohou bude vyhľadať na internete z rôznych zdrojov informácie z jednej problémovej oblasti (tému môže navrhnúť učiteľ vychádzajúc z cieľa vyučovacej hodiny na konkrétnom vyučovacom predmete. Otázky pre prácu žiakov v skupinách: - porovnať titulok správy - nájsť rozdiely v spracovaní informácie (grafika, text, obrázky, spôsob podania informácie) - popísať pocity aké v nich informácie vyvolali - aký z nich vidia prínos Nasleduje prezentácia hovorcov skupín. V spoločnej diskusii sa žiaci spoločne zamyslia, aké spravodajské servery na internete poznajú, ktoré využívajú, aké informácie majú pre nich najväčší prínos, kde ich môžu využiť... Na ďalšej vyučovacej hodine sa pokúsia napísať svoj názor na konkrétny článok na internete Variant c. 2. Učiteľ zadá žiakom úlohu : Navštívte trojicu najnavštevovanejších internetových novín – bulvárne www.bleskovky.sk a dva seriózne tituly - www.sme.sk a www.pravda.sk . Pozorne si pozrite ich titulné strany. - Popíšte, v čom bol medzi nimi rozdiel - v grafike, v textoch, v obrázkoch či v spôsobe podania informácií? - Aké pocity vydané správy vo vás vyvolali? - Myslíte si, že jednotlivé fakty alebo udalosti boli opísané objektívne - s

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	cielom pravdivo a výstižne informovať verejnosť, či povrchne a škandalózne – s cieľom vyrobiť z nich senzáciu? - Ktorý článok alebo fotografia vás najviac zaujali a čím? - Aké informácie mali pre vás najväčší prínos?
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno-didaktické pomôcky	pocítac s pripojením na internet, dataprojektor
Učebné zdroje	Učebné texty a metodická príručka pre 9. roc. ZŠ (www.statpedu.sk)
Aktivita 2	V úvode hodiny učiteľ so žiakmi diskutuje na tému internetu. Využívate doma internet? Ako často? Koľko času denne strávite na internete? Za akým účelom? Aké webové stránky navštevujete najčastejšie? Aké máte skúsenosti s chatovaním? Preto chatujete? Predstavte si, že s niekým chatujete.

	Pokúste sa vysvetliť základné rozdiely medzi rozhovorom v skutočnom („tvárou v tvár“) a virtuálnom svete (prostredníctvom internetu) – ich negatíva a pozitíva. Učiteľ odpovede žiakov zapisuje na tabuľu. Nasleduje zhrnutie a vysvetlenie výhod, nevýhod, rizík komunikácie cez internet. Podobná diskusia môže prebiehať aj na tému facebooku a sociálnych sietí.
Casová dotácia	1 vyučovacia hodina
Materiálno-didaktické pomôcky	pocítac s pripojením na internet, dataprojektor
Učebné zdroje	Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007, www.zodpovedne.sk http://www.zodpovedne.sk/download/metodika_OVCE.pdf
Aktivita 3	Práca s rozprávkami www.ovce.sk (pozri metodiku na http://www.zodpovedne.sk/download/metodika_OVCE.pdf)
Casová dotácia	1 – 2 vyučovacie hodiny
Materiálno didaktické prostriedky	pocítac s pripojením na internet, dataprojektor
Učebné zdroje	http://www.zodpovedne.sk/download/metodika_OVCE.pdf www.zodpovedne.sk Micienka, M., Jiráček, J. a kol.: Základy mediální výchovy. Portál, Praha 2007

14.3 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. **Pestrosť kultúr v rámci jednotného právneho systému je dôležité zachovať, aby sa prehlboval humanistický a tvorivý charakter kultúry Slovenskej republiky. Kultúrne prostredie Slovenska bolo a je často hlboko tolerantné voči príslušníkom iných kultúr, stále je však poznačené aj neznášanlivosťou.** Pri realizácii tejto témy budeme využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva. S prierezovou témou Multikultúrna výchova úzko súvisí regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia.

Metódy: Pre multikultúrnu výchovu sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné metódy vyučovania, aby škola prehlbovala skúsenosti s kultúrnou rôznorodosťou. V primárnom vzdelávaní rozvíja multikultúrna výchova všeobecnú otvorenosť detí voči odlišnému vnímaniu sveta. Kladie aj základy pre budúce samostatné kritické myslenie žiakov. Pri realizácii multikultúrnej výchovy je nevyhnutné rešpektovať lokálne podmienky a je vhodné spolupracovať s inými verejnými, štátnymi i mimovládnyimi organizáciami v regióne. Svoje ciele naplňa v celej spoločnosti, nielen v regiónoch, kde žijú menšiny. Výchovno-vzdelávacia činnosť školy v oblasti multikultúrnej výchovy je efektívna najmä vtedy, ak sa celé prostredie a atmosféra školy rozvíjajú ako systémy citlivé na kultúrne špecifiká.

14.3.1 Ciele multikultúrnej výchovy

Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy v nižšom strednom vzdelávaní je prispieť k tomu, aby žiak:

- **rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,**
- **spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,**
- **akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,**
- **uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí,**
- **mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu,**
- rozvíjal sebareflexiu, ktorá povedie k uvedomeniu si koreňov, možností, obmedzení i premien vlastnej kultúrnej identity,
- vytváral tolerantné postoje k príslušníkom iných kultúr pri uvedomovaní si a zachovávaní vlastnej kultúrnej identity. Motivovať žiakov k argumentácii vo vzťahu k svojim postojom.

14.3.2 Spôsob realizácie prierezovej témy

Mediálna výchova sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov.

14.4 Ochrana života a zdravia

Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

14.4.1 Ciele učiva

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- **rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,**

- **osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,**
- **pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,**
- **vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc,**
- **mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách,**
- **orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.**

Učivo poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia (OŽZ) a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami, evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám. Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti.

Pre dosiahnutie cieľov využíva OŽZ daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôsobené daným podmienkam. Opakovanie určitých zhodných prvkov a príbuznosti tém treba chápať z hľadiska cieľov v ročníku (vidieť, poznať, ovládať, získať poznatok a zručnosť).

14.4.2 Spôsob realizácie prierezovej témy

Ochrana života a zdravia sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov(telesná a športová výchova, svet práce, technika, biológia, geografia, fyzika, chémia , výtvarná výchova) ale aj ako samostatná organizačná forma - Účelové cvičenia - dvojdnový kurz (september, jún). Kurz sa uskutočňuje v každom ročníku 2. stupňa dvakrát ročne v trvaní 4+5 hodín, slúži na teoretické a praktické osvojenie si učiva.

14.4.3 Obsah tematických celkov v jednotlivých ročníkoch

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií
- civilná ochrana -zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode
- zdravotná príprava

5.ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- varovné signály CO – činnosť na varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“;
- ochranná poloha ochranných prostriedkov (DM-1, CM3-/3h);
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami;
- kolektívna ochrana, evakuácia – vyhlasovanie evakuácie, evakuačné zariadenia; spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina;
- kolektívna ochrana – ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti.

b) Zdravotná príprava

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh;
- znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami;
- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy – privolanie lekára;
- ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín;
- spôsoby odsunu poraneného – podľa druhu a závažnosti poranenia.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy;
- odhad vzdialeností do 300 m a výšky 10 m;
- pochod na neznáme miesto s riešením úloh na určovanie vlastného stanovišťa podľa mapy;

- správne zakladanie ohňa.

6.ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- charakteristika nebezpečných látok ohrozujúcich školu a jej okolie;
- vyhlásenie varovných signálov CO – činnosť v domácnostiach, činnosť žiaka a triedy po ich vyhlásení;
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami;
- vyrozumieanie a privolanie požiarnikov – údaje;
- dekontaminácia – hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- evakuácia z ohrozeného priestoru;
- pravidlá správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti.

b) Zdravotná príprava

- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha – obväzová technika;
- prakové obväzy brady a nosa;
- šatkové obväzy – hlava, ruky, nohy;
- náplastové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách;
- ošetrovanie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín – vyvrtnutie, vykĺbenie, zlomeniny.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne;
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti;
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky;
- zemepisný azimut;
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy;
- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov;
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy;
- preventívna ochrana pred bleskom.

7.ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- činnosť na varovné signály CO;
- ukladanie a skladovanie ochrannej masky (DM-1, CM-3-3/h);
- kolektívna ochrana, evakuácia obyvateľstva, obsah evakuačnej batožiny;
- ochranné stavby, pravidlá správania sa v úkrytoch, činnosť po opustení úkrytov;
- dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia, dekontaminácia;
- postup pri vzniku požiaru v osobnom automobile;
- zbrane hromadného ničenia – ničivé účinky, škodlivé pôsobenie na organizmus a ochrana pred nimi;
- ochrana potravín a vody pred škodlivinami a zamorením.

b) Zdravotná príprava

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- poskytnutie prvej pomoci s pomocou lekárničky v osobnom automobile;
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami;
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia;
- vytiahnutie poraneného z rokliny;
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka;
- ošetrovanie a znehybnenie otvorenej zlomeniny;
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca;
- zastavenie tepnového, žilového a vlásoknicového krvácania.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- príprava pochodu, zhotovenie harmonogramu a náčrtu pochodu;
- výber a úprava plochy pre stanovanie, stavanie turistického stanu;
- meranie rýchlosti, šírky a hĺbky vodného toku;
- prekonávanie vodnej prekážky;
- správanie sa pri prietrži mračien a privaloch vody;
- značenie mostov a prechodov cez vodné toky.

8.ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- jadrové zbrane a ich ničivé účinky;
- ochrana pre svetelným žiarením;
- ochrana pred tlakovou vlnou (tlakovým nárazom);
- ochrana pred prenikavou radiáciou a rádioaktívnou kontamináciou;
- hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- lokalizácia a likvidácia požiaru s jedovatými splodinami horenia;
- nebezpečné látky v okolí školy – zásady ochrany pri ich úniku, evakuácia z ohrozeného územia;
- kolektívna ochrana – druhy úkrytov, pravidlá správania sa v úkrytoch;
- odstraňovanie nebezpečných látok z povrchu terénu, budov a materiálu.

b) Zdravotná príprava

- hromadné nešťastia, triedenie chorých a ranených;
- postup pri poskytovaní prvej pomoci v mieste hromadného nešťastia;
- praktické riešenie prvej pomoci topiacej sa osobe;
- technická a zdravotná pomoc pri poranení elektrickým prúdom;
- prvá pomoc pri popáleninách;
- poskytnutie zdravotníckej pomoci pri strate vedomia;
- poskytnutie prvej pomoci pri úpaloch;
- sterilizácia prostriedkov;
- nebezpečenstvo pohlavných chorôb, zásady prevencie;
- alkoholizmus, drogy, toxikománia – škodlivé účinky, prevencia.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- pochod podľa pripravených azimutov, tabuľka pochodu;
- vybavenie zdravotníckym materiálom pri individuálnej turistike (pešo, bicyklom);
- značkovanie turistických ciest a chodníkov;
- príprava jednoduchej teplej stravy s použitím ohňa, zásady bezpečnosti;

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- odstraňovanie devastáčnych následkov spôsobených ľuďmi v prírode.

9.ročník

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- úlohy CO vyplývajúce zo Ženevských dohôrov a dodatkových protokolov;
- civilná ochrana v Slovenskej republike, jej miesto úlohy a poslanie;
- analýza územia obce, mesta, okresu;
- organizovanie jednotiek civilnej ochrany – štáby a odborné jednotky;
- varovné signály CO – činnosť po ich vyhlásení;
- činnosť pri záchrane ľudí zo závalov a poškodených krytov;
- jódová profylaxia (v okolí AE);

b) Zdravotná príprava

- preverenie vedomostí a prehĺbenie návykov a zručností z poskytovania prvej pomoci pri rôznych poraneniach, zlomeninách, obväzovanie, znehybňovanie častí tela;
- darcovstvo krvi a transplantácie orgánov ľudského tela;
- správanie sa pri náleze zraneného mimo obývaného priestoru;
- prevencia proti kliešťovej encefalitíde.

c) Pohyb a pobyt v prírode

- základný turistický výstroj;
- absolvovanie trasy primeranej veku,
- povinnosti turistov pri ochrane životného prostredia;

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok: Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana	
Činnosť po varovaní varovnými signálmi. Používanie prostriedkov individuálnej ochrany. Základné zručnosti pri použití ochrannej masky. Kompletizovanie ochrannej masky, pochodová, pohotovostná a ochranná poloha. Čiastočná hygienická očista osôb a čiastočná dezaktivácia potravín, vody a materiálu. Ochrana pred účinkami zbraní hromadného ničenia. Prevencia proti požiariom a činnosť po vzniku požiariu.	<i>1. Varovné signály a činnosť po ich vyhlásení</i> Poznať varovné signály a základné činnosti po ich vyhlásení. Popíš, ako sa vyhlasuje varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“. Uved', aká je činnosť po vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“. Priprav si ochrannú masku do predpísanej polohy po varovaní signálom „Všeobecné ohrozenie“. Čo zabezpečíš v byte pred odchodom do úkrytu? Uved', kde najbližšie sa nachádza úkryt a povedz, aký čas potrebuješ na presun do úkrytu. <i>2. Prostriedky individuálnej ochrany</i> Poznať prostriedky individuálnej ochrany a vedieť ich správne používať. Popíš z akých hlavných častí sa skladá ochranná maska CM 3-/3h. Aké prostriedky individuálnej ochrany jednotlivca poznáš? Popíš funkciu ochrannej masky. Uved', aké polohy ochrannej masky poznáš a čo je pohotovostná poloha. Vymenuj improvizované prostriedky ochrany dýchacích ciest, končatín a tela. Nasaď si ochrannú masku správnym spôsobom v časovom limite do ochrannej polohy. Prečo je potrebné dezinfikovať ochrannú masku po použití.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	Povedz, čo znamená skratka PIO. <i>3. Kolektívna ochrana pred účinkami následkov pri mimoriadnej udalosti</i> Získať vedomosti a zručnosti v oblasti kolektívnej ochrany.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Čo rozumieš pod pojmom kolektívna ochrana osôb? Popíš, čo je evakuácia a ako sa uskutočňuje. Uveď, aké spôsoby evakuácie poznáš a aké sú povinnosti občanov. Charakterizuj jednotlivé typy úkrytov. Uveď, čo má obsahovať evakuačná batôžina a aká je povolená hmotnosť pre tvoj vek. Povedz základné zásady správania sa v úkrytoch. <i>4. Zbrane hromadného ničenia a ich ničivé účinky</i> Vedieť rozdeliť zbrane hromadného ničenia a poznať ich ničivé účinky. Vymenuj tri druhy zbraní hromadného ničenia. Povedz, aké ničivé účinky jadrových zbraní poznáš. Povedz účinky otravných látok a biologických zbraní. Čo je prenikavá radiácia, rádioaktívne zamorenie, svetelné ťiarenie, tlaková vlna a ako sa proti nim chránime. Použi individuálnu ochranu pri zamorení ovzdušia otravnou látkou a urči cestu úniku. Vymenuj, aké sú zásady ochrany a prevencia pred infekčnou chorobou. <i>5. Hygienická očista a ochrana potravín a vody</i> Poznať zásady ochrany osôb, potravín, vody a materiálu. Povedz, čo rozumieme pod pojmom kontaminácia. Uveď, čo znamenajú pojmy dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia a dekontaminácia. Vykonaj hygienickú očistu tváre, dýchacích ciest, očí, rúk a vrchného oblečenia po prechode prašného územia na účelovom cvičení správnym postupom. Popíš, akým spôsobom sa vykoná úplná hygienická očista a špeciálna očista materiálu po zamorení rádioaktívnym prachom a otravnými látkami. Popíš, ako chránime vodné zdroje proti zamoreniu. Priprav na účelové cvičenie svoje potraviny a vodu do dostupných bezpečných obalov proti kontaminácii. <i>6. Ochrana proti požiarom</i> Poznať preventívne opatrenia proti požiarom a zásady hasenia vzniknutého začínajúceho požiaru. Vymenuj jednoduché hasiace prostriedky a aké horľaviny nimi hasíme. Vymenuj, aké ručné hasiace prístroje a aké horľaviny, ktorými hasíme poznáš. Povedz, akým ručným hasiacim prístrojom nesmieme hasiť horiace elektrické zariadenie pod prúdom. Povedz, aké horľaviny sa nesmú nachádzať v blízkosti vykurovacích telies. Vymenuj, aké tekuté horľaviny poznáš a akými prostriedkami ich hasíme. Povedz, aké sú zásady manipulácie s otvoreným ohňom. Uveď, aké základné protipožiarne opatrenia poznáš, ktoré dodržiavate vo vašej domácnosti. Povedz, aké protipožiarne opatrenia musíme dodržiavať pri táborení. Povedz, čo prikazujú požiarne poplachové smernice vo vašej škole. Uveď, ako privolaš hasičov k vzniknutému požiaru a ako sa vyhlasuje varovný signál „Požiarne poplach“.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok: Zdravotná príprava	
Všeobecné zásady prvej pomoci. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život – krvácanie, zastavenie dýchania, strata vedomia a šok. Základné ošetrenie a znehybnenie končatín štandardnými a improvizovanými prostriedkami pri zlomeninách, vyvrtnutiach a vyklbeninách. Zásady pri poranení panvy, krčnej chrbtice. Obväzová technika a odsun raneného. Postup pri poskytovaní prvej pomoci pri hromadnom nešťastí, poranení elektrickým prúdom, popáleninách, úpaloch, podchladení a otravách.	<i>1. Všeobecné zásady pri poskytovaní prvej pomoci</i> Poznať základné zásady prístupu k zranenému, technickú a zdravotnícku prvú pomoc. Vymenuj tie činnosti, ktoré patria do technickej a zdravotníckej prvej pomoci. Vymenuj dôležité životné funkcie. Popíš, ako zistíš, či postihnutý dýcha, je pri vedomí a či je krvný obeh funkčný. Uveď technickú činnosť záchrancu pri poranení elektrickým prúdom a otrave v zadymenom priestore. Vymenuj jednotlivé zásady protišokových opatrení. Povedz, ktorým zraneným poskytneš pomoc najskôr pri väčšom počte zranených osôb. Aký je postup privolania odbornej zdravotníckej pomoci k zranenému? <i>2. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život</i> Poznať druhy krvácania, spôsoby zastavenia a obnovenie krvného obehu. Porovnaj vonkajšie a vnútorné krvácanie. Popíš rozdiel medzi ťilovým, tepnovým a vlásočnicovým krvácaním. Vymenuj tlakové body a uveď ich význam pri zastavení krvácania. Popíš, ako budeš postupovať pri príznakoch vnútorného krvácania. Vymenuj spôsoby zastavenia krvácania z poranenej tepny. Poskytni prvú pomoc zastavenia tepnového krvácania pomocou tlakového obväzu pri poranení ramennej tepny. Povedz, prečo nesmieme podávať tekutiny pri vnútornom krvácaní. Popíš, ako ošetríš krvácajúcu povrchovú reznú ranu. Uveď, kedy uskutočňujeme masáž srdca a popíš, akým spôsobom sa vykonáva. Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zastavení dýchania. Povedz, podľa akých príznakov zistíme, že postihnutý nedýcha. Uveď možné príčiny zastavenia dýchania. Popíš, akým spôsobom uvoľníme dýchacie cesty. Vykonajte vo dvojici správne umelé dýchanie z úst do úst a nepriamu masáž srdca na modeli (Resusci Anne). Ak nemáš model, popíš presný postup. Uveď počet stlačení hrudníka na jeden vdych postihnutému so zastaveným dýchaním a krvným obehom. Vykonaj na figurantovi správne uloženie do stabilizovanej polohy. Vedieť zvládnuť situáciu a poskytnúť prvú pomoc postihnutému so stratou vedomia, podchladení, otravách a popáleninách. Uveď, ktoré životné funkcie kontrolujeme u postihnutého so stratou vedomia. Povedz, čo nám signalizujú modré pery u postihnutého so stratou vedomia. Popíš, ak postihnutý dýcha, do akej polohy ho uložíme. Povedz, aké sú možné príčiny straty vedomia. Uveď, ako zabezpečíme odbornú pomoc a prevoz do nemocnice. Popíš prvú pomoc pri podchladení. Povedz, čo spôsobuje otravy, ktoré sú najčastejšie druhy a ako poskytneme prvú pomoc. Charakterizuj stupne popálenia a popíš prvú pomoc pri obarení.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Popíš príznaky podchladenia a prehriatia, prevenciu a prvú pomoc pri omrzlinách a úpale. Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zlomeninách a iných poškodeniach končatín a chrbtice. Zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu. Vymenuj štandardné a improvizované prostriedky na znehybnenie končatín. Znehybni zatvorenú zlomeninu predlaktia na figurantovi veľkým závesom pomocou trojrohej šatky. Popíš, ako ošetríme otvorenú zlomeninu predkolenia. Znehybni štandardnými prostriedkami zatvorenú zlomeninu predkolenia. Popíš Kramerovu a nafukovaciu dlahu, uveď spôsob použitia. Povedz, do akých polôh uložíme postihnutého s poranením brucha a hrudníka. Ulož spolužiaka do protišokovej polohy. Vedieť zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu. Uveď rozdelenie obväzov podľa účelu. Zaraď krycie, tlakové, odsávacie, nepriedušné, upokojujúce a spevňujúce obväzy k jednotlivým poraneniam. Popíš a ukáž tri spôsoby použitia trojrohej šatky. Použi prakový obväz na ošetrovanie nosa a brady. Urči na obrázku, ktorý je kruhový, špirálový, osmičkový a klasový obväz. Ošetri a obviaž simulované poranenie prstu ruky. Povedz, pri akom zranení použijeme nepriedušný obväz. Uveď, aká je zásada pri podozrení z poranenia chrbtice a krčných stavcov. Uveď aké spôsoby odsunu raneného vzhľadom na charakter zranenia poznáš. Zhotovte vo dvojici improvizované nosidlá na účelovom cvičení. Povedz, aké zásady platia pri transporte zranených na nosidlách.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok: Pohyb a pobyt v prírode	
Určovanie svetových strán pomocou prírodných úkazov, buzoly a určovanie azimutov. Orientácia mapy, čítanie z mapy a topografické značky. Určenie vlastného stanovišťa, odhad vzdialeností, určenie výškového rozdielu a krokovanie. Mierka mapy a zhotovenie situačného a topografického náčrtu. Zhotovenie schematického náčrtu a pochod podľa azimutov. Turistické značky a chodníky. Výber miesta pre stanovanie, príprava ohniska a jednoduchej stravy. Preventívna ochrana proti blesku a prívalu vody. Poznávanie krajiny, pamiatok.	<i>1. Pohyb v prírode pomocou mapy a buzoly</i> Zvládnuť pohyb a orientáciu v prírode pomocou mapy a buzoly. Urči svetové strany podľa slnka a hodínok a spresni ich pomocou buzoly. Zorientuj mapu a urči vlastné stanovište. Uveď, aké topografické značky sa nachádzajú v blízkosti tvojho stanovišťa na mape. Urči z mapy nadmorskú výšku tvojho stanovišťa. Urči vzdialenosť do nasledujúceho bodu pochodu podľa mierky mapy. Povedz, aká je dĺžka tvojho kroku a koľko tvojich krokov predstavuje 100 m. Zhotov situačný a topografický náčrt pochodu. Zhotov schematický náčrt a pochoduj podľa zvolených azimutov s využitím turistických značiek a chodníkov.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	<i>2. Pobyť v prírode a jej ochrana</i> Poznať prírodu, zásady pobytu v nej a vedieť ju chrániť. Popíš najvhodnejšie miesto na postavenie stanu. Uved', aké sú zásady pre zhotovenie a uhasenie ohniska. Povedz, aké sú zásady pri odchode z miesta táborenia. Povedz, prečo nesmieme počas búrky stáť pod osamelým stromom alebo na voľnej ploche v prírode. Povedz, z akého dôvodu musíme zmeniť miesto táborenia pri rieke počas výdatného trvalého dažďa.

14.5 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Podporuje rozvíjanie si sebaúcty, sebadôvery a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie..

Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Najdôležitejší je u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov(šikanovanie, agresivita, používanie návykových látok). Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

14.5.1 Ciele prierezovej témy

Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobnostný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej téme sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

14.5.2 Spôsob realizácie prierezovej témy

Osobnostný a sociálny rozvoj sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu viacerých vyučovacích predmetov.

14.6 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

14.6.1 Ciele prierezovej témy

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva,
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

14.6.2 Spôsob realizácie prierezovej témy

Výchova k manželstvu a rodičovstvu sa bude realizovať ako súčasť učebného obsahu viacerých vyučovacích predmetov.

Aktivity školy v rámci tejto prierezovej témy v aktuálnom školskom roku sú rozpracované v koncepcii s rovnakým názvom.

15 Poznámky k iŠKVP

Šk. rok 2016/2017

A) V šk. roku 2016/2017 škola pokračuje v týchto projektoch:

- a) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovanie sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
- b) Moderné vzdelávanie-digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety.
- c) Profesionálny a kariérny rast pedagogických a odborných zamestnancov.
- d) Aktivizujúce metódy vo výchove.
- e) Mliečny program.
- f) Elektronizácia vzdelávacích systémov regionálneho školstva.
- g) Dielne.
- h) Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania.

B) V šk. roku 2016/2017 škola realizuje učebný plán zameraný na jazyky. (podľa záujmu zákonných zástupcov žiakov)

C) Riaditeľ školy v šk. roku 2016/2017 stanovuje začiatok vyučovania podľa odseku 1 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov na 7.45 hod.

D) Riaditeľ školy v šk. roku 2016/2017 podľa odseku 7 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy určuje poradie a dĺžku prestávok takto:

1.h 7.45h – 8.30h	→ 1.prestávka	8.30h – 8.40h
2.h 8.40h – 9.25h	→ 2.prestávka veľká	9.25h – 9.45h
3.h 9.45h – 10.30h	→ 3.prestávka	10.30h – 10.40h
4.h 10.40h – 11.25h	→ 4. prestávka	11.25h – 11.35h
5.h 11.35h – 12.20h	→ 5.prestávka	12.20h – 12.30h
6.h 12.30h – 13.15h	→ 6.prestávka	13.15h – 13.45h
7.h 13.45h – 14.30h		

E) Žiaci na druhom stupni ZŠ sa vyučujú v ročníkoch 7. – 9. podľa ŠkVP, ktorý nadväzuje na záväzný Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie(nižšie stredné vzdelanie podľa §16 ods.3 zákona 245/2008 Z.z. z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Učebné plány sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2011. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675:2-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011.

Žiaci na druhom stupni ZŠ v 5. a 6.ročníku sa vzdelávajú podľa inovovaného ŠkVP nadväzujúceho na záväzný inovovaný ŠVP. Učebné plány v 5. a 6.ročníku sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2015. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 6. februára 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015

F)Voliteľné hodiny sú využité takto:

- a)Na zvýšenie hodinovej dotácie existujúceho predmetu:

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

5.ročník

ANJ – 1 h

MAT – 1h

THD – 1h

6.ročník

2CJ(2NJ) – 3h

THD – 1h

SPOLU –7hodín

b) Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolila a sama si pripravila ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy:

G) Vyučovacia hodina má 45 minút.

H)Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

Podľa §15 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov sú spojené alebo rozdelené niektoré skupiny žiakov takto:

TSV – V.r a VI.A triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D-14+9 a CH-6+6)

- VIII.A a IX. triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D -11 +9 a CH-8+7).

1AJ, 2NJ, INF, THD, MIA, INF, SEE –v triedach V., VII. a VIII.A sa delia na skupiny.

CH) Pri vyučovaní predmetu TSV sa žiaci delia na skupiny podľa pohlavia.

I) Žiaci sa vyučujú v V., VI. A, VII., VIII.A, IX. triede NBV v alternácii s ETV. Keďže žiakov, ktorí sa prihlásili na vyučovanie ETV v týchto triedach je menej ako 12, sú žiaci z týchto tried pri vyučovaní ETV spojení a učia sa v dvoch triedach(VI.A +VI.B, VIII.A+VIII.B+IX,§15 ods. ods.2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov).

J) Individuálne začlenené žiaci:

a) žiaci s mentálnym postihnutím(d'alej MP) Variant A:

Postupujú podľa učebných plánov bežných základných škôl. Obsah vyučovania v jednotlivých predmetoch je zhodný s obsahom špeciálnej ZŠ(podľa pokynov POP na šk. rok 2015/2016(kapitola 2.4, odsek 5)). Zápis do TK cez lomítko – jeho učivo ŠZŠ. Výchovy budú klasifikované – obsah učiva v jednotlivých predmetoch je zhodný s obsahom učiva intaktných žiakov, nezapisuje sa zvlášť do TK.

5.ročník - 2žiaci s MP

SJL, MAT, IFV – obsah učiva ŠZŠ, zápis do TK cez lomítko, klasifikácia známkou.

GEG - obsah učiva ŠZŠ –VLA 5.roč, zápis do TK cez lomítko, slovné hodnotenie.

DEJ, BIO, THD,1AJ – obsah je zhodný s inaktnými žiakmi, neklasifikovaní – abs.

TSV, HUV, VYV, NBV, – obsah je zhodný s obsahom intak. 5.roč. –klasifikovaní.

b) žiaci s VPU:

- **VI.trieda –dvaja žiaci** – majú úľavy v predmetoch MAT a SJL, majú vypracovaný IVVP a Návrh,

K) Podrobná organizácia školy, plány PK, MZ, ŠKD, výchovného poradcu a koordinátora pre žiakov s ŠVVP, plán zasadnutí pedagogických rád, pracovných porád, rodičovských združení, hlavné ciele a úlohy v šk. roku sú podrobné rozpracované v Pláne práce školy na aktuálny školský rok.

L) Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

M)Spôsob vedenia pedagogickej dokumentácie.

- viz. interný predpis 007/2014

N) Konceptie, programy, projekty.

V šk. roku 2016/2017 škola realizuje tieto ďalšie programy a konceptie, ktoré tvoria súčasť ŠKvP a tvoria samostatné prílohy:

A) Konceptia enviromentálnej výchovy.

B) Konceptia globálneho vzdelávania.

C) Konceptia prevencie šikanovania.

D) Konceptia vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií.

E) Konceptia duševného zdravia.

F) Konceptia aktualizácie ozdravenia výživy obyvateľstva SR.

G) Konceptia ochrany žiakov pri používaní internetu.

H) Konceptia implementácie stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti na ZŠ.

CH) Preventívne programy školy – sociálno-patologické javy.

I) Konceptia výchovy k manželstvu a rodičovstvu.

J) Projekt škola podporujúca zdravie.

K) Konceptia práv dieťaťa.

L) Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

M) Národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005-2015

N) Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

O) Konceptia boja proti extrémizmu na roky 2015-2019

P) Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva
s výhľadom do roku 2020.

R) Konceptia výchovy a vzdelávania národnostných menšín

S) Národný program prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2013 – 2016

T) Konceptia - Národný akčný plán na prevenciu obezity

Tieto prílohy sú rozpracované v iŠKVP ISCED1.

Šk. rok 2017/2018

1. V šk. roku 2017/2018 škola pokračuje v týchto projektoch:
  - a) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovanie sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
  - b) Moderné vzdelávanie-digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety.
  - c) Profesionálny a kariérny rast pedagogických a odborných zamestnancov.
  - d) Aktivizujúce metódy vo výchove.
  - e) Mliečny program.
  - f) Elektronizácia vzdelávacích systémov regionálneho školstva.
  - g) Dielne.
  - h) Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania.

Ch) Odborné učebne
2. V šk. roku 2017/2018 škola realizuje učebný plán zameraný na jazyky. (podľa záujmu zákonných zástupcov žiakov)
3. Riaditeľ školy v šk. roku 2017/2018 stanovuje začiatok vyučovania podľa odseku 1 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov na 7.45 hod.
4. Riaditeľ školy v šk. roku 2017/2018 podľa odseku 7 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy určuje poradie a dĺžku prestávok takto:

1.h 7.45h – 8.30h	→ 1.prestávka	8.30h – 8.40h
2.h 8.40h – 9.25h	→ 2.prestávka veľká	9.25h – 9.45h
3.h 9.45h – 10.30h	→ 3.prestávka	10.30h – 10.40h
4.h 10.40h – 11.25h	→ 4. prestávka	11.25h – 11.35h
5.h 11.35h – 12.20h	→ 5.prestávka	12.20h – 12.30h
6.h 12.30h – 13.15h	→ 6.prestávka	13.15h – 13.45h
7.h 13.45h – 14.30h		
5. Žiaci na druhom stupni ZŠ sa vyučujú v ročníkoch 8. – 9. podľa ŠkVP, ktorý nadväzuje na záväzný Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie(nižšie stredné vzdelanie podľa §16 ods.3 zákona 245/2008 Z.z. z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Učebné plány sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2011. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675:2-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011.

Žiaci na druhom stupni ZŠ v 5. až 7.ročníku sa vzdelávajú podľa inovovaného ŠkVP nadväzujúceho na záväzný inovovaný ŠVP. Učebné plány v 5. a 6.ročníku sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2015. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 6. februára 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015 2011a **dodatku č.2** schváleného Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 21.7.2017 pod číslom 2017-11532/34276:1-10A0 s účinnosťou od 1. septembra 2017, v bode č.1 s platnosťou v 9. ročníku v školskom roku 2019/2020.

6. Voliteľné hodiny sú využité takto:

a) Na zvýšenie hodinovej dotácie existujúceho predmetu:

5.ročník

ANJ – 1 h

MAT – 1h

THD – 1h

6.ročník

2CJ(2NJ) – 3h

THD – 1h

7.ročník

2CJ(2NJ) – 3h

MAT – 1h

SPOLU –10 hodín

b) Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolila a sama si pripravila ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy:

0 hodín

7. Vyučovacia hodina má 45 minút.

8. Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

Podľa §15 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov sú spojené alebo rozdelené niektoré skupiny žiakov takto:

TSV

– V. a VI.B triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D-10+2 a CH-8+5)

- VI.A, VII. a VIII. triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D-8+6+4 a CH- 4+1+6)

9. Pri vyučovaní predmetu TSV sa žiaci delia na skupiny podľa pohlavia.

10. Žiaci sa vyučujú v V., VI. A, VII. triede NBV v alternácii s ETV. Keďže žiakov, ktorí sa prihlásili na vyučovanie ETV v týchto triedach je menej ako 12, sú žiaci z týchto tried pri vyučovaní ETV spojení a učia sa v jednej triede spolu so žiakmi z VI.B a IX.B (V.– 4+VI.A – 1+VII.-1+VI.B-5+IX.B-7, §15 ods. ods.2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov).

11. Individuálne začlenení žiaci:

a) žiaci s mentálnym postihnutím(d'alej MP) Variant A:

Postupujú podľa učebných plánov bežných základných škôl. Obsah vyučovania v jednotlivých predmetoch je zhodný s obsahom špeciálnej ZŠ(podľa pokynov POP na šk. rok 2015/2016(kapitola 2.4, odsek 5)). Zápis do TK cez lomítka – jeho učivo ŠZŠ. Výchovy budú klasifikované – obsah učiva v jednotlivých predmetoch je zhodný s obsahom učiva intaktných žiakov, nezapisuje sa zvlášť do TK.

0 žiakov

b) žiaci s VPU:

- **V.trieda – dve žiačky** – jedna žiačka má úľavy v predmete MAT, jedna žiačka má úľavy v predmete MAT a SJL, majú vypracovaný IVVP a Návrh.

c) žiaci zo SZP

- **V.trieda – štyria žiaci**

- **VI.trieda – jeden žiak**

Žiaci nemajú vypísaný „Návrh“ a ani nepostupujú podľa IVVP. Učitelia pri ich edukácii využívajú odporúčania CPPPaP.

12. Podrobná organizácia školy, plány PK, MZ, ŠKD, výchovného poradcu a koordinátora pre žiakov s ŠVVP, plán zasadnutí pedagogických rád, pracovných porád, rodičovských združení, hlavné ciele a úlohy v šk. roku sú podrobné rozpracované v Pláne práce školy na aktuálny školský rok.

13. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

14. Spôsob vedenia pedagogickej dokumentácie.

- viz. interný predpis 007/2014

15. Konceptie, programy, projekty.

V šk. roku 2016/2017 škola realizuje tieto ďalšie programy a konceptie, ktoré tvoria súčasť ŠKvP a tvoria samostatné prílohy:

A) Konceptia enviromentálnej výchovy.

B) Konceptia globálneho vzdelávania.

C) Konceptia prevencie šikanovania.

D) Konceptia vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií.

E) Konceptia duševného zdravia.

F) Konceptia aktualizácie ozdravenia výživy obyvateľstva SR.

G) Konceptia ochrany žiakov pri používaní internetu.

H) Konceptia implementácie stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti na ZŠ.

CH) Preventívne programy školy – sociálno-patologické javy.

I) Konceptia výchovy k manželstvu a rodičovstvu.

J) Projekt škola podporujúca zdravie.

K) Konceptia práv dieťaťa.

L) Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

M) Národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005-2015

N) Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

O) Konceptia boja proti extrémizmu na roky 2015-2019

P) Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva
s výhľadom do roku 2020.

R) Konceptia výchovy a vzdelávania národnostných menšín

S) Konceptia - Národný akčný plán na prevenciu obezity

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

T) Konceptia rozvoja práce s mládežou.

U) Konceptia práce so športovo talentovanou mládežou.

V) Plán výchovy k ľudským právam.

Tieto prílohy sú rozpracované v iŠKVP ISCED1.

Šk. rok 2018/2019

1. V šk. roku 2018/2019 škola pokračuje v týchto projektoch:
  - a) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovanie sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
  - b) Moderné vzdelávanie-digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety.
  - c) Profesionálny a kariérny rast pedagogických a odborných zamestnancov.
  - d) Aktivizujúce metódy vo výchove.
  - e) Mliečny program.
  - f) Elektronizácia vzdelávacích systémov regionálneho školstva.
  - g) Dielne.
  - h) Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania.
  - ch) Odborné učebne
  - i) Inkluzívne vzdelávanie.

2. V šk. roku 2018/2019 škola realizuje učebný plán zameraný na jazyky. (podľa záujmu zákonných zástupcov žiakov)

3. Riaditeľ školy v šk. roku 2018/2019 stanovuje začiatok vyučovania podľa odseku 1 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov na 7.45 hod.

4. Riaditeľ školy v šk. roku 2018/2019 podľa odseku 7 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy určuje poradie a dĺžku prestávok takto:

1.h 7.45h – 8.30h	→ 1.prestávka	8.30h – 8.40h
2.h 8.40h – 9.25h	→ 2.prestávka veľká	9.25h – 9.45h
3.h 9.45h – 10.30h	→ 3.prestávka	10.30h – 10.40h
4.h 10.40h – 11.25h	→ 4. prestávka	11.25h – 11.35h
5.h 11.35h – 12.20h	→ 5.prestávka	12.20h – 12.30h
6.h 12.30h – 13.15h	→ 6.prestávka	13.15h – 13.45h
7.h 13.45h – 14.30h		

5. Žiaci na druhom stupni ZŠ sa vyučujú v 9.ročníku podľa ŠkVP, ktorý nadväzuje na záväzný Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie(nižšie stredné vzdelanie podľa §16 ods.3 zákona 245/2008 Z.z. z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Učebné plány sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2011. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675:2-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011.

Žiaci na druhom stupni ZŠ v 5. až 8.ročníku sa vzdelávajú podľa inovovaného ŠkVP nadväzujúceho na záväzný inovovaný ŠVP. Učebné plány v 5. až 8.ročníku sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2015. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky dňa 6. februára 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015 2011a **dodatku č.2** schváleného Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

republiky dňa 21.7.2017 pod číslom 2017-11532/34276:1-10A0 s účinnosťou od 1. septembra 2017, v bode č.1 s platnosťou v 9. ročníku v školskom roku 2019/2020.

6. Voliteľné hodiny sú využité takto:

a) Na zvýšenie hodinovej dotácie existujúceho predmetu:

5.ročník

ANJ – 1 h

MAT – 1h

THD – 1h

6.ročník

2CJ(NEJ) – 3h

THD – 1h

7.ročník

2CJ(NEJ) – 3h

MAT – 1h

8.ročník

CJ(NEJ) – 3h

SPOLU –14 hodín

b) Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolila a sama si pripravila ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy:

0 hodín

7. Vyučovacia hodina má 45 minút.

8. Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

Podľa §15 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov sú spojené alebo rozdelené niektoré skupiny žiakov takto:

TSV

– V. a VI. triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D-7+9 a CH- 9+ 8)

- VII.A a VII.B triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D – 8+2 a CH – 4+5)

- VIII., IX.A a IX.B triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D-5+3+4 a CH- 1+5+2)

9. Pri vyučovaní predmetu TSV sa žiaci delia na skupiny podľa pohlavia.

10. Žiaci sa vyučujú v V., VI., VII.A, a VIII. triede NBV v alternácii s ETV.

11. Keďže žiakov, ktorí sa prihlásili na vyučovanie ETV vo všetkých triedach na 2. stupni je menej ako 12, sú žiaci z týchto tried pri vyučovaní ETV spojení a učia sa v jednej triede (V.– 3+VI. – 2+VII.A-1+VII.B-7+VIII. – 1+ IX.B-6, §15 ods. ods.2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov).

12. Na hodinách NBV sú niektoré triedy spojené v dôsledku nízkeho počtu žiakov v skupine takto:

VII.A a VIII. Trieda tvoria jednu skupinu – 11+5 žiakov

13. Individuálne začlenení žiaci:

a) žiaci s mentálnym postihnutím(d'alej MP) Variant A:

Žiaci postupujú podľa rámcového učebného plánu pre žiakov s mentálnym postihnutím VARIANT A príslušného ročníka.

Voliteľné hodiny, ktoré sú v rámcovom učebnom pláne ment. postihnutie Variant A, sme využili takto:

1 hodina – MAT

2 hodiny – VLA

1hodina - na vyučovanie pracovného vyučovania, ktoré sa bude vyučovať mimo triedy (vyučuje špec. pedagóg v skupine s ostatnými integr. žiakmi s rovnakým postihnutím).

Vo vyučovacích predmetoch výchovno-estetického zamerania sa títo žiaci vzdelávajú podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej školy(obsah a rozsah učiva musí byť prispôsobený aktuálnym možnostiam a individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím).

Poznámka:

Tento postup sme zvolili na základe dokumentu:

„Aplikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním.“

Katarína Vladová Viktor Lechta a kol.

ŠPÚ 2017(platné od 1.09.2017)

Str.30

V. trieda - 2 žiaci

SJL a MAT – obsah učiva 5.roč. ŠZŠ zápis do TK do osobitého riadku, klasifikácia známku,

DEJ ← SJL – (1h) – obsah učiva 5.roč. ŠZŠ SJL zápis do TK do osobitého riadku,

GEG a BIO ← VLA - obsah učiva 5.roč. ŠZŠ VLA zápis do TK do osobitého riadku, klasifikácia známku,

HUV, VYV, TSV, NBV – obsah učiva 5.roč. intaktní žiaci, klasifikácia známku,

INF – obsah učiva INF 5.roč ŠZŠ, zápis do TK do osobitého riadku, klasifikácia známku,

ANJ (4 hodiny) ← PVC– obsah učiva PVC 5.roč. ŠZŠ zápis do TK, klasifikácia známku,

THD(1 hodina) ← PVC - obsah učiva PVC 5.roč. ŠZŠ zápis do TK

b) žiaci s VPU:

- **VI.trieda – dve žiačky** – jedna žiačka má úľavy v predmete MAT, jedna žiačka má úľavy v predmete MAT a SJL, majú vypracovaný IVVP a Návrh. V rámci vyučovania špecifických predmetov a na základe odporúčania CPPPaP a ČŠPP vo Vranove nad Topľou vyučujeme týchto žiakov predmet RŠF jednu hodinu týždenne. Predmet ILI nevyučujeme na základe písomného odporúčania poradenských zariadení.

Voliteľné hodiny sme použili na tieto hodiny:

NEJ – 2 hodiny

**Namiesto III vyučujeme predmet:
NEJ – 1 hodina**

c) žiaci zo SZP

- **V.trieda – traja žiaci**
- **VI.trieda – traja žiaci**
- **VII.A – jeden žiak**
- **IX.A – jedna žiačka**

Žiaci nemajú vypísaný „Návrh“ a ani nepostupujú podľa IVVP. Učitelia pri ich edukácii využívajú odporúčania CPPPaP.

12. Podrobná organizácia školy, plány PK, MZ, ŠKD, výchovného poradcu a koordinátora pre žiakov s ŠVVP, plán zasadnutí pedagogických rád, pracovných porád, rodičovských združení, hlavné ciele a úlohy v šk. roku sú podrobné rozpracované v Pláne práce školy na aktuálny školský rok.

13. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

14. Spôsob vedenia pedagogickej dokumentácie.

- viz. interný predpis 007/2014

15. Koncepcie, programy, projekty.

Príloha A: Konceptia enviromentálnej výchovy.

Príloha B: Konceptia globálneho vzdelávania.

Príloha C: Konceptia prevencie šikanovania.

Príloha D: Konceptia vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií.

Príloha E: Konceptia implementácie stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti na ZŠ.

Príloha F: Preventívne programy školy – sociálno-patologické javy.

Príloha G: Konceptia výchovy k manželstvu a rodičovstvu

Príloha H: Projekt škola podporujúca zdravie.

Príloha CH: Konceptia ľudských práv a práv dieťaťa.

Príloha I: Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

Príloha J: Konceptia Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020

Príloha K: Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

Príloha L: Konceptia boja proti extrémizmu na roky 2015-2019

Príloha M: Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020

Príloha N: Konceptia výchovy a vzdelávania národnostných menšín

Príloha O: Konceptia - Národný akčný plán na prevenciu obezity

Príloha P: Konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020

Príloha Q: Konceptia práce so športovo talentovanou mládežou

Tieto prílohy sú rozpracované v iŠKVP ISCED1.

Šk. rok 2019/2020

1. V šk. roku 2019/2020 škola pokračuje v týchto projektoch:
  - a) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovanie sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
  - b) Mliečny program.
  - c) Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania.
  - d) Odborné učebne – Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základnej školy, Slovenská Kajňa 54
  - e) Podpora inkluzívneho vzdelávania v ZŠ Slovenská Kajňa.
  - f) Zvýšenie čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti v ZŠ Slovenská Kajňa.
  - g) Dobrovoľnícka služba – Podpora zamestnávania UoZ prostredníctvom vybraných aktívnych opatrení na trhu práce-2.
2. V šk. roku 2019/2020 škola realizuje učebný plán zameraný na jazyky. (podľa záujmu zákonných zástupcov žiakov)
3. Riaditeľ školy v šk. roku 2019/2020 stanovuje začiatok vyučovania podľa odseku 1 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov na 7.45 hod.
4. Riaditeľ školy v šk. roku 2019/2020 podľa odseku 7 §6 vyhlášky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy určuje poradie a dĺžku prestávok takto:

1.h 7.45h – 8.30h	→ 1.prestávka	8.30h – 8.40h
2.h 8.40h – 9.25h	→ 2.prestávka veľká	9.25h – 9.45h
3.h 9.45h – 10.30h	→ 3.prestávka	10.30h – 10.40h
4.h 10.40h – 11.25h	→ 4. prestávka	11.25h – 11.35h
5.h 11.35h – 12.20h	→ 5.prestávka	12.20h – 12.30h
6.h 12.30h – 13.15h	→ 6.prestávka	13.15h – 13.45h
7.h 13.45h – 14.30h		
5. **Žiaci na druhom stupni ZŠ v 5. až 9.ročníku sa vzdelávajú podľa inovovaného ŠkVP** nadväzujúceho na záväzný inovovaný ŠVP. Učebné plány v 5. až 8.ročníku sú zostavené podľa štátnych Rámcových učebných plánov – platných od 1.9.2015. Schválilo ich Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. februára 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015 2011a **dodatku č.2** schváleného Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 21.7.2017 pod číslom 2017-11532/34276:1-10A0 s účinnosťou od 1. septembra 2017, v bode č.1 s platnosťou v 9. ročníku v školskom roku 2019/2020 a **Dodatku č. 3** k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0.

6. Voliteľné hodiny ŠVP sú využité takto:

- a) Na zvýšenie hodinovej dotácie existujúceho predmetu:

5.ročník

ANJ – 1 h

MAT – 1h

THD – 1h

6.ročník

2CJ(NEJ) – 3h

THD – 1h

7.ročník

2CJ(NEJ) – 3h

MAT – 1h

8.ročník

CJ(NEJ) – 3h

9.ročník

CJ(NEJ) – 3h

DEJ – 1h

SPOLU –14 hodín

b) Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolila a sama si pripravila ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy:

0 hodín

7. Vyučovací hodina má 45 minút.

8. Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

Podľa §15 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov sú spojené alebo rozdelené niektoré skupiny žiakov takto:

TSV

- V. a VI. triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D 16 a CH 16)
- VII. a VIII.B triedy sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D 9 a CH 13)
- VIII.A a IX. trieda sú spojené a rozdelené na skupinu chlapcov a dievčat(D 15 a CH 6)

9. Pri vyučovaní predmetu TSV sa žiaci delia na skupiny podľa pohlavia.

10. Žiaci sa vyučujú v V. až IX triede NBV v alternácii s ETV. V triede VIII.B sa vyučuje len ETV.

11.Keďže žiakov, ktorí sa prihlásili na vyučovanie ETV vo všetkých triedach na 2. stupni je menej ako 12, sú žiaci z týchto tried pri vyučovaní ETV spojení a učia sa v dvoch triedach – VIII.B a IX.trieda – skupina – 12 žiakov, V. – VIII.A – skupina – 9 žiakov (§15 ods. ods.2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov).

12. Na hodinách NBV sú niektoré triedy spojené v dôsledku nízkeho počtu žiakov v skupine takto:

VIII.A a IX. trieda tvoria jednu skupinu – žiakov

13. Individuálne začlenení žiaci:

a) žiaci s mentálnym postihnutím(d'alej MP) Variant A:

Žiaci postupujú podľa rámcového učebného plánu pre žiakov s mentálnym postihnutím VARIANT A príslušného ročníka.

Voliteľné hodiny, ktoré sú v rámcovom učebnom pláne ment. postihnutie Variant A, sme využili takto:

5.ročník

SJL – 1 hodina

MAT – 1hodina

VLA – 1 hodina

PVC – 1 hodina

6.ročník

INF – 1 hodina

VLA– 1 hodina

PVC – 1 hodina

9.ročník

MAT – 1 hodina

DEJ – 2 hodiny

PVC – 1 hodina

Pracovné vyučovanie sa bude vyučovať mimo triedy (vyučuje špec. pedagóg v skupine spolu s IX.B).

Vo vyučovacích predmetoch výchovno-estetického zamerania sa títo žiaci vzdelávajú podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej školy (obsah a rozsah učiva musí byť prispôbený aktuálnym možnostiam a individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím).

Poznámka:

Tento postup sme zvolili na základe dokumentu:

„Applikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním.“

Katarína Vladová Viktor Lechta a kol.

ŠPÚ 2017(platné od 1.09.2017)

Str.30

5. ročník – 2 žiaci s MP

SJL(5h.) a MAT (5h.) – obsah učiva 4. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známkou.

BIO – SJL (2h.) – obsah učiva 4. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku.

GEG a DEJ – obsah učiva VLA 5. roč. ŠZŠ, zápis do TK samostatného riadku, klasifikácia známkou

HUV, VYV, TSV, NBV – obsah 5. roč. int. žiaci, klasifikácia známkou.

INF – obsah učiva INF 5. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známkou.

ANJ – PVC (3h.) - obsah učiva PVC 5. roč. ŠZŠ (samostatná hodina), zápis do TK

THD – PVC (2h.) - obsah učiva PVC 5. roč. ŠZŠ (samostatná hodina) zápis do TK, klasifikácia známkou. (1h. ANJ – voľná)

6. ročník – 2 žiaci s MP

SJL(5h.) - obsah učiva 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

DEJ – SJL (1h.) – obsah učiva 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku.

MAT (4h.) – obsah učiva 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

GEG (1h.) BIO (1h.) FYZ (2h.) – obsah učiva VLA 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku

HUV, VYV, TSV, NBV – obsah 6. roč. int. žiaci, klasifikácia známku.

INF (2h. – I.a II. sk.) obsah učiva INF 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

ANJ (3h.) – obsah učiva PVC 6. roč. ŠZŠ, (samostatná hodina) zápis do TK, klasifikácia známku.

THD – PVC (2h.) - obsah učiva PVC 6. roč. ŠZŠ, zápis do TK, klasifikácia známku.

9. ročník – 4 žiaci s MP

SJL(5h.) a MAT (5h.)– obsah učiva 9. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

VYV, TSV, ETV – obsah 9. roč. int. žiaci, klasifikácia známku

CHE, FYZ, BIO, INF, GEG, OBN - obsah učiva 9. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

DEJ (3h.) - obsah učiva 9. roč. ŠZŠ, zápis do TK do samostatného riadku, klasifikácia známku.

ANJ (3h.) - obsah učiva PVC 9. roč. ŠZŠ, (samostatná hodina) zápis do TK, klasifikácia známku.

THD (1h.) - obsah učiva PVC 9. roč. ŠZŠ, (samostatná hodina) zápis do TK, klasifikácia známku.

NEJ (1h.) - obsah učiva PVC 9. roč. ŠZŠ, (samostatná hodina) zápis do TK, klasifikácia známku.

NEJ (1h.) – obsah učiva HUV 9. roč. ŠZŠ, zápis do TK, klasifikácia známku.

b) žiaci s VPU:

- žiaci postupujú podľa UP pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre nižšie stredné vzdelávanie

-5. ročník – 2 žiaci – majú úľavy v predmetoch MAT a SJL, majú vypracovaný IVVP a Návrh

7. ročník – 1 žiačka – má úľavy v predmete MAT a SJL, má vypracovaný IVVP a Návrh

V rámci vyučovania špecifických predmetov a na základe odporúčania CPPP a ČŠPP vo Vranove nad Topľou vyučujeme týchto žiakov predmet RŠF jednu hodinu týždenne. Predmet ILI nevyučujeme na základe písomného odporúčania poradenských zariadení.

Voliteľné hodiny sme použili na tieto hodiny:

5.ročník

MAT – 1hodina

ANJ – 1 hodina

Namiesto vyučovania predmetu ILI sme na odporúčanie CPPPaP využili tieto hodiny na posilnenie predmetov:

TDA – 1 hodina

THD – 1 hodina

7.ročník

NEJ – 2 hodiny

Namiesto vyučovania predmetu ILI sme na odporúčanie CŠPPaP využili tieto hodiny na posilnenie predmetov:

MAT – 1 hodina

c) žiaci zo SZP

- **V.trieda – jedna žiačka**
- **VI.trieda – štyria žiaci**
- **VII. – dvaja žiak**
- **VIII.A – jeden žiak**

Žiaci nemajú vypísaný „Návrh“ a ani nepostupujú podľa IVVP. Učitelia pri ich edukácii využívajú odporúčania CPPPaP.

12. Podrobná organizácia školy, plány PK, MZ, ŠKD, výchovného poradcu a koordinátora pre žiakov s ŠVVP, plán zasadnutí pedagogických rád, pracovných porád, rodičovských združení, hlavné ciele a úlohy v šk. roku sú podrobné rozpracované v Pláne práce školy na aktuálny školský rok.

13. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

14. Spôsob vedenia pedagogickej dokumentácie.

- viz. interný predpis 007/2014

15. Koncepcie, programy, projekty.

V šk. roku 2019/2020 škola realizuje tieto ďalšie programy a koncepcie, ktoré tvoria súčasť ŠKvP a tvoria samostatné prílohy

- Príloha A: Koncepcia enviromentálnej výchovy.
- Príloha B: Koncepcia globálneho vzdelávania.
- Príloha C: Koncepcia prevencie šikanovania.
- Príloha D: Koncepcia vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií.
- Príloha E: Koncepcia implementácie stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti na ZŠ.
- Príloha F: Koncepcia prevencie drogových závislostí.
- Príloha G: Koncepcia výchovy k manželstvu a rodičovstvu
- Príloha H: Projekt škola podporujúca zdravie.
- Príloha CH: Koncepcia ľudských práv a práv dieťaťa.
- Príloha I: Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.
- Príloha J: Koncepcia Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Príloha K: Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Príloha L: Koncepcia boja proti extrémizmu na roky 2015-2019
- Príloha M: Koncepcia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020
- Príloha N: Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- Príloha O: Koncepcia - Národný akčný plán na prevenciu obezity
- Príloha P: Koncepcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020
- Príloha Q: Koncepcia práce so športovo talentovanou mládežou
- Príloha R: Koncepcia Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe
- Príloha S: Koncepcia vychádzajúca zo stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v slovenskej republike na roky 2016-2020
- Príloha T: Koncepcia vychádzajúca z Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2017-2020

Tieto prílohy sú rozpracované v iŠkVP pre 1.stupeň

Dodatok č.1

šk.rok 2017/2018

Prerokovaný na PR dňa: 31.08.2017

Schválený na RŠ dňa: 31.08.2017

Prerokovaný so zriaďovateľom dňa: 31.08.2017

Na základe **DODATKU č.2**, ktorým sa mení **RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN** pre NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE – 2.STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY schválený MŠVVaŠ SR dňa 6.februára 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A01 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1.9.2015, **schváleného MŠVVaŠ SR** dňa 21.04.2017 pod číslom 2017-11532/34276:1-10A0 s účinnosťou od 1. septembra 2017, v bode č.1 s platnosťou v 9.ročníku v školskom roku 2019/2020 sa mení iŠkVP takto:

1.Zmena v odseku 6 Učebné plány:

iRUP – jazykový variant:

zrušenie navýšenia 1 hodinovej dotácie v predmete Slovenský jazyk a literatúra v 7.roč.,

– jazykový variant: navýšenie hodinovej dotácie v predmete Matematika 7.roč. o 1 vyučovaciu hodinu týždenne,

iRUP – obidva varianty:

- navýšenie hodinovej dotácie v predmete Dejepis 9.roč o 1 hodinu,
- zrušenie 1 hodinovej dotácie v predmete Fyzika 9.roč.

Učebný plán – jazykový variant

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
<i>všeobecné vzdelávanie</i>						
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5 + 0	5 + 0	4 + 0	5 + 0	5 + 0	24
Anglický jazyk (1AJ)	3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	15 + 1
Druhý cudzí jazyk (2NJ)	0 + 0	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 12
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4 + 1	4 + 0	4 + 1	4 + 0	5 + 0	21 + 2
Informatika	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1	4 + 1
Človek a príroda						
Biológia	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	7 + 0
Fyzika	0 + 0	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	6 + 0

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
Chémia	0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 1	6 + 1
Geografia	2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	6 + 0
Občianska náuka	0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	4 + 0
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a svet práce						
Technika	1 + 1	1 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 2
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0
Výtvarná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	10 + 0

Učebný plán – variant zameraný na techniku

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
<i>všeobecné vzdelávanie</i>						
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5 + 0	5 + 0	4 + 1	5 + 0	5 + 0	24 + 1
Anglický jazyk (1AJ)	3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	15 + 1
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4 + 1	4 + 0	4 + 0	4 + 0	5 + 0	21 + 1
Informatika	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0
Človek a príroda						
Biológia	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	7 + 0
Fyzika	0 + 0	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 1	6 + 1
Chémia	0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 1	6 + 1
Geografia	2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	6 + 0
Občianska náuka	0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	4 + 0
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
cirkev)/Etická výchova						
Človek a svet práce						
Technika	1 + 1	1 + 4	1 + 3	1 + 3	1 + 3	5 + 14
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0
Výtvarná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	10 + 0

2. Zmena:

A) v odseku 7.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
5 + 0	5 + 0	4 + 0	5 + 0	5 + 0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Učebné štandardy predmetu si môžete stiahnuť tu https://cloud6.edupage.org/cloud/sjl_nsv_2014.pdf?z%3Af7%2BMb1yiuEF8CEuxvud3geCUi8gamGKTtIN0MArZrK7QiyTLAiapvx0qwYy8CTr

B) v odseku 8.6.1 Technika sa dopĺňa tabuľka

Názov tematického celku	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
TECHNIKA					
Človek a technika	14	6			
Človek a výroba v praxi	20				
Úžitkové a darčkové predmety	10				
Grafická komunikácia v technike		14	6		
Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania		20	6		
Elektrická energia, elektrické obvody		4			
Jednoduché stroje a mechanizmy		4			
Stroje a zariadenia v domácnosti			6		
Svet práce			4	8	6
Elektrické spotrebiče v domácnosti				4	
Technická elektronika				4	
Technická tvorba				6	
Bytové inštalácie					4
Strojové opracovanie materiálov					6
Tvorivá činnosť					6
EKONOMIKA A DOMÁCNOSŤ					

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Plánovanie a vedenie domácnosti	6			3	2
Svet práce			2		2
Domáce práce a údržba domácnosti	4				4
Príprava jedál a výživa			5	2	
Ručné práce	6	8			
Rodinná príprava				6	3
Pestovateľské práce a chovateľstvo	6	10	4		

C) v odseku 8.4.1 Dejepis

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 1

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP pre 5. až 8.roč si môžete pozrieť tu → [Dejepis](#)

Ciele predmetu v 9.ročníku

Žiaci

- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

Navýšený výkonový štandard v 9.ročníku

Obrazy prvej svetovej vojny

Výkonový štandard	Obsahový štandard

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Vedieť chápať spoločenské súvislosti Vedieť čítať a správne chápať politickú mapu Európy a rozloženie síl najmocnejších panovníckych rodov Správne pochopiť rodinné prepojenie a poukázať na to, že si navzájom spôsobili záhubu nezmyselnou agresiou vedieť poukázať na existenciu radikálnych skupín podobných dnešným teroristom vedieť poukázať na všetky dôležité faktory – práca, odvod mužov, zásobovanie, slabnúca podpora monarchovi, vôľa rozísť sa s Maďarmi, postupné prebúdžanie sa z politickej apatie. Vedieť charakterizovať kľúčovú osobnosť našich dejín Vedieť rozobrať citáty Štefánika a pochopiť ich význam Vedieť kriticky zhodnotiť charakterové vlastnosti a politické ciele Štefánika Vedieť popísať body mierových zmlúv, či už tej z Versailles alebo tej z Trianonu - ide o potrestanie vinníkov	Osudné výstrely zo Sarajeva Milan Rastislav Štefánik Ako sa rodil mier Svetová vojna a Slováci

Európa v medzivojnovom období

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedieť poukázať na hrôzy tejto krutovlády Viesť diskusiu o hodnotách demokracie rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu, Vedieť sa vcítiť do pozície utláčaného vedieť sa orientovať v Norimberských zákonoch, identifikovať politický systém ČSR porovnať hospodársku situáciu v Čechách a na Slovensku,	Hitlerova diktatúra v Nemecku Vznik nového štátu

Slovenský štát (1939-1945)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

zhodnotiť význam Slovenského národného povstania pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	Slovenské národné povstanie

Československo za železnou oponou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
rozpoznať dôsledky februárového prevratu, zdokumentovať prejavy totality, zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia,	Návrat Slovenska do obnovenej ČSR Neúspešný pokus o reformu / Umŕtvená spoločnosť

Slovensko po roku 1989

Výkonový štandard	Obsahový štandard
identifikovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989 určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky, rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. storočí, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia,	Prevratný rok 1989

3. Zmena v odseku 8.2.1 Matematika

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
4 + 1	4 + 0	4 + 1	4 + 0	5 + 0

V 5. a 7. ročníku je navýšený počet hodín v predmete matematika o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6., 8., a 9. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu →

https://cloud5.edupage.org/cloud/matematika_nsv_2014.pdf?z%3AN%2BuWiiVP2XjtIVSuZ_ZCTtcRFw39roOA%2FRWQ7rkWnyuBGRIBLUCeVQYeyF%2Fqz3Wjd

7.ročník

Profilové kompetencie

- Číta, zapisuje a porovnáva racionálne čísla, pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia, celok-časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši kontextové a aplikačné úlohy.
- Rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou máp a plánov
- Tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch
- Objavuje a rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť, znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje
- Rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé a základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu
- Vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty povrchu a objemu geometrických útvarov
- Pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach
- Analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- Vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty povrchu a objemu geometrických útvarov
- Vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- Vykonáva zber, zápis, interpretáciu údajov a ich grafické znázornenie, je schopný orientovať sa v množine údajov

Tematické celky

Zlomky, početné výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla(51 hodín)	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
celok, zlomok ako časť z celku znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) znázornenie zlomkov na číselnej osi zlomok ako číslo zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku rovnosť zlomkov krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov základný tvar zlomku zmiešané číslo porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) sčítanie zlomkov, odčítanie zlomkov, rovnaký a	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: └ správne chápať, prečítať a zapísať zlomok, └ chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov, └ v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare, └ kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel, └ graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku, └ správne znázorniť zlomok na číselnej osi, └ porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo násobenie zlomkov, delenie zlomkov zlomková časť z celku prevrátený zlomok desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, periodický rozvoj (kladné) racionálne číslo propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh: číselná os, kladné a záporné číslo, navzájom opačné čísla, usporiadanie čísel	menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$ vykrátiť a rozšíriť zlomok daným číslom, krátením upraviť zlomok na základný tvar, sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými menovateľmi, nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa), pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií, správne používať zátvorky, písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlomkom, vypočítať zlomkovú časť z celku, pomocou kalkulačky prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať so zlomkami, prečítať a zapísať desatinné zlomky, previesť zlomok na desatinné číslo, zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest), určiť pri prevode zlomku na desatinné číslo periódu v zápise výsledku, zmiešané číslo previesť na zlomok, zlomok, kde je čitateľ väčší ako menovateľ, zapísať v tvare zmiešaného čísla, vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami Vytvoriť slovnú úlohu, kde číselné údaje budú zlomky

Percentá, promile(24 hodín)	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent promile (‰) kruhový diagram, stĺpcový diagram istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu, rozlíšiť, určiť a vypočítať základ, rozlíšiť, určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent, vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent, vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent, uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života, že ak je rôzny základ, rovnakej časti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	zodpovedajú rôzne počty percent (napr.: číslo 50 je o 25 % väčšie ako číslo 40, ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 a pod.), ↳ vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu ↳ vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami, ↳ vypočítať 10 %, 20 %, 25 %, 50 % bez prechodu cez 1 %, ↳ prečítať údaje súvisiace s počtom percent / promile z diagramov (grafov), ↳ zapísať znázornenú časť celku počtom percent /promile, ↳ znázorniť na základe odhadu (počtu percent /promile) časť celku v kruhovom diagrame, ↳ porovnať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobraziť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom, ↳ zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram na základe údajov z tabuľky, ↳ vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere, ↳ vypočítať hľadanú istinu, ↳ vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...). Znázorniť percentá v obdĺžnikovom diagrame

Kváder a kocka, ich povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu(36 hodín)	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
priestor, vzor, obraz, náčrt voľné rovnobežné premietanie, perspektíva kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany teleso, jednoduché a zložené teleso nárys, bokorys, pôdorys sieť kvádra, sieť kocky, ... povrch kocky a kvádra, jednotky povrchu objem kocky a kvádra, jednotky objemu: meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, kilometer kubický, liter, deciliter, centiliter, mililiter, hektoliter (m³ , dm³ , cm³ , mm³ , km³ , l, dl, cl, ml, hl), premena jednotiek priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: ↳ načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, ↳ vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky, ↳ načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky, ↳ zostaviť na základe náčrtu alebo opisu teleso skladajúce sa z kociek a kvádrov, ↳ zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek, ↳ nakresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov a kociek,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	↳ vzťah 1 liter = 1 dm³, ↳ premeniť základné jednotky objemu, ↳ vypočítať povrch a objem kvádra a kocky, ak pozná dĺžky ich hrán, ↳ vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu / objemu kvádra a kocky aj s využitím premeny jednotiek obsahu / objemu

Pomer, priama a nepriama úmernosť(32 hodín)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
pomer, prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov, rozdeľovanie celku v danom pomere plán, mapa, mierka plánu a mapy priama a nepriama úornosť trojčlenka (jednoduchá, zložená) tabuľka priamej a nepriamej úmernosti kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: ↳ zapísať a upraviť daný pomer a postupný pomer, ↳ rozdeliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, ↳ zväčšiť / zmenšiť dané číslo v danom pomere, ↳ vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy, ↳ rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou, ↳ vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchkej alebo zloženej trojčlenky).

Kombinatorika(22 hodín)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností počet usporiadaní, počet možností úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií) propedeutika základných modelov kombinatoriky	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: ↳ vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému, ↳ vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností, ↳ systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov), ↳ vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu. Vyriešiť primerané kombinatorické úlohy s pridanou podmienkou

4. Zmena v odseku 8.2.2 Informatika

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Vzdelávacie štandardy predmetu si môžete pozrieť tu https://cloud5.edupage.org/cloud/informatika_nsv_2014.pdf?z%3ACui7ENev9bHMSRi%2BiS6o6DrkXzCtXYg7j67jWX9ijGmmTY%2FDumHoHkjJChYM1wwr

Dodatok č.2

šk.rok 2018/2019

Prerokovaný na PR dňa: 31.08.2018

Schválený na RŠ dňa: 31.08.2018

Prerokovaný so zriaďovateľom dňa: 3.09.2018

1. Doplnenie a zmeny:

A) Kapitola 8.1.1 SJL

Učebné zdroje pre 7. ročník

J. Krajčovičová, J.Kesselová a kol.,: Slovenský jazyk pre 7. ročník

D. Petříková a kol.: Literatúra pre 7. ročník

I. Králiková, M. Lendacká, E. Polányiová: Hravá literatúra 7

B) Kapitola 8.1.3 Pôvodné znenie tejto kapitoly sa ruší a znie takto: Nemecký jazyk – jazykový variant sa:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 3	0+3	0+3	0+3

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika ovládania nemeckého jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie

konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26). 2 Ciele predmetu Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ, Nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo. Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:
- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SEERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznatým, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,

- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE

umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa:

- rozumie známym každodenným výrazom a aj základnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba a iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1

- učiaci sa používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokážu odpísať známe slová a krátke slovné spojenia,
- dokáže vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingválne kompetencie

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napr. *a* alebo *potom*.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované, vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané pauzami nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Výkonový štandard- komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- Sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- Porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- Porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovaniu jednoduchých, konkrétnych potrieb.

Čítanie s porozumením- výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- Porozumieť veľmi krátkym, jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- Porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- Rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- Získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- Riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi.

Písomný prejav- výkonový štandard

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napr. pozdrav z dovolenky.

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne.
- Dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia.
- Vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej.
- Vie napísať jednoduché slovné spojenie alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako *a*, *ale* alebo *pretože*.

Ústny prejav- výkonový štandard

DIALÓG

Učiaci sa na úrovni A1

- Učiaci sa dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšom tempe reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať.
- Dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy.
- Používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má.
- Vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú.
- Rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie.
- Rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

MONOLÓG

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- Vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- Opísať seba, čo robí, kde žije.

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard- úroveň A1 (vid'. http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nj_nsv_a1_2014.pdf). Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú súčasťou obsahového štandardu.

V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty. Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické

kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jazyková dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka. Diskurzívna dimenzia opisuje formou realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopností žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie interkultúrnej dimenzie umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôbiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie patria aj interkultúrne kompetencie, t.j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Kompetencie/ Funkcie:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou/ upútať pozornosť, pozdraviť, odpovedať na pozdrav, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie, rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie/informovať sa, potvrdiť a trvať na niečom, začleniť informáciu, odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností/ identifikovať, opísať, potvrdiť, odmietnuť, opraviť
4. Vyjadriť názor/ vyjadriť názor, súhlas, nesúhlas, presvedčenie, vzdor, stupeň istoty; protestovať
5. Vyjadriť vôľu/ vyjadriť želania, plány
6. Vyjadriť schopnosť/ vyjadriť vedomosti, neznalosť, schopnosť vykonávať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity/vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie, smútok, sklúčenosť, súcit, fyzickú bolesť; utešiť podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne/ vyjadriť nádej, sklamanie, strach, znepokojenie, úzkosť, úľavu, spokojnosť, nespokojnosť; ubezpečiť pošťožovať si, zistiť spokojnosť, nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus/ vyjadriť čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, že niekoho- niečo nemám rád, čo uprednostňujem
10. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam/ vyjadriť príkaz, zákaz, morálnu alebo sociálnu normu; žiadať o povolenie, súhlas; dať súhlas, odmietnuť, zakázať, reagovať na zákaz, vyhrážať sa, sľúbiť
11. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností/ obviňovať (sa), priznať (sa), ospravedlniť (sa), odmietnuť, poprieť obvinenie, vyčítať, kritizovať
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť/ vyjadriť záujem o niečo, záujem o to, čo niekto rozpráva; vyjadriť prekvapenie, že má niekto- niečo neprekvapil/- lo, vyjadriť nezáujem
13. Dať ponuku a reagovať na ňu/ žiadať niekoho o niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo urobil, aby sme spoločne niečo urobili; ponúknuť pomoc; navrhnúť, že niečo požičiam/darujem, odpovedať na návrh
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti/ varovať pred niekým/niečím, poradiť, povzbudiť, vyjadriť želanie
15. Reagovať pri prvom stretnutí/ predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať, predniesť prípitok

16. Telefonovať/ začať, udržiavať, ukončiť rozhovor

17. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené/ uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenie, že ja som dobre pochopil, čo bolo povedané; požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/ slovného spojenia; nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo; hľadať slovo/ slovné spojenie; opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

6.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Ročník	6.
ŠVP	
ŠkVP	3 hodiny

Názov tematického celku
Rodina a spoločnosť (Osobné údaje, Rodina- vzťahy v rodine, Národnosť/ štátna príslušnosť)
Krajiny, mestá a miesta (Krajiny a svetadiely)
Vzdelávanie a práca (Škola a jej zariadenie, Učebné predmety)
Človek a príroda (Zvieratá/ fauna, Počasie)
Krajina, ktorej jazyk sa učím (Zvyky a tradície)

Voľný čas a záľuby (Záľuby, Rozhlas, televízia a internet)
Uprostred multikultúrnej spoločnosti (Štátne a cirkevné sviatky, Zvyky a tradície v rôznych krajinách, Rodinné sviatky)
Šport nám, my športu (Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne, Význam športu pre rozvoj osobnosti)
Človek a spoločnosť; komunikácia (Formy komunikácie, Kultúra komunikácie)
Obchod a služby (Nákupné zariadenia, Pošta a telekomunikácie)
Človek na cestách (Dopravné prostriedky, Príprava na cestu a cestovanie)

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Posilňovanie pocitu zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom; Zvieratá priateľmi človeka

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjanie schopnosti analytického prístupu k mediálnym obsahom a kritického odstupu od nich; Uvedomenie si negatívneho mediálneho vplyvu na svoju osobnosť a snaha o jeho elimináciu; Zmysluplné, kritické a selektívne využívanie médií

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Rozvíjanie schopnosti spoznávania a tolerancie inej kultúry; Akceptácia inej kultúry; Spoznávanie inej kultúry a emocionálne pochopenie inej kultúry

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prispievame k utváraniu dobrých vzťahov v triede; Osvojovanie študijných zručností; Uvedomovanie si hodnoty spolupráce; Pravidlá správnej komunikácie; Vzťahy v rodine; Vzťahy medzi súrodencami

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Pohybová aktivita- základ zdravého života

Požiadavky na výstup

- Žiak vedie jednoduché dialógy, ovláda základné podmienky konverzácie, kladie otázky a odpovedá na ne v rutinne prebiehajúcich každodenných situáciách
- Porozumie podstatným informáciám v krátkych textoch na počúvanie ako aj v jednoduchým bežných rozhovoroch, rozpozná špeciálne komunikačné zámery, rozpozná hlavné zámery v krátkych verejných oznamoch a hláseniach a porozumie im
- Porozumie jednoduchým dialogickým textom v písomnej forme, ktoré slúžia na rozvoj rečových zručností; porozumie krátkym jednoduchým textom s obrázkovými informáciami
- Vie predstaviť vlastnú osobu; krátko popísať bezprostredné vonkajšie životné podmienky; opísať ľudí, miesta, predmety a situácie z vlastného života jednoduchým jazykom; jednoducho vyjadriť svoje vlastné želania a záujmy

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Používa osobné, ukazovacie a privlastňovacie zámena; rozlišuje podmet a prísudok vo vete; menný prísudok; príslovkové určenie miesta, času a spôsobu
- Používa *es* ako neosobný neurčitý podmet
- Pozná a vie správne používať predložky spájajúce sa a akuzatívom a datívom
- Používa zápor *nicht*
- Používa jednodielne kmeňové slovesá, slovesá s odlučiteľnými predponami, perfektum plnovýznamových slovies a perfektum a préteritum pomocných slovies
- Rozlišuje varianty umiestnenia slovesa na 1. mieste v opytovacej a rozkazovacej vete
- Nahradí určitý člen negáciou *kein*, ukazovacím zámenom *dieser*, privlastňovacím zámenom *mein* a základnou číslovkou (*zwei, drei*)
- Diferencuje určité a neurčité členy, podstatné mená bez člena
- Ovláda stupňovanie prídavných mien v neohybnnej forme vo funkcii príslovky
- Ovláda časovanie pravidelných aj nepravidelných slovies so zmenou kmeňovej samohlásky
- Vie tvoriť rozkazovací spôsob
- Ovláda základnú slovnú zásobu k témam: *Rodina a spoločnosť* (osobné údaje, vzťahy v rodine), *Škola a jej zariadenie*, *Učebné predmety*, *Zvieratá*, *Záľuby*, *Rozhlas*, *televízia*, *internet*, *Druhy športu*, *Formy komunikácie*, *Dopravné prostriedky*, *Príprava na cestu a cestovanie*, *Kultúrne zvyky a tradície* (Vianoce, Veľká noc).

7.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Ročník	7.
ŠVP	
ŠkVP	3 hodiny

Názov tematického celku
Rodina a spoločnosť (Osobné údaje, Tlačivá/ dokumenty)
Náš domov (Môj dom/byt, Zariadenie bytu, Bývanie v meste a na dedine, Spoločnosť a životné prostredie)
Výživa a zdravie (Mäso a mäsové výrobky, Zelenina a ovocie, Nápoje, Mliečne výrobky, Cestoviny a múčne výrobky, Stravovacie návyky, Kultúra stolovania, Zdravá výživa)
Obchod a služby (Nakupovanie a platby, Kultúra nakupovania a služieb, Hotelové a reštauračné služby)
Krajina, ktorej jazyk sa učím (Turistické miesta a kultúrne pamiatky, Zvyky a tradície)
Odievanie a móda (Základné druhy oblečenia, Odevné doplnky, Móda a jej trendy, Výber oblečenia na rôzne príležitosti)
Človek na cestách (Osobná doprava, Turistika a cestovný ruch)
Šport nám, my športu (Nové smerovania v športe)
Človek a príroda (Rastliny/flóra, Klíma, Človek a jeho životné prostredie, Príroda okolo nás- ochrana životného prostredia)
Slovensko (Zvyky a tradície)
Mládež a jej svet (Aktivity mládeže, Vzťahy medzi rovesníkmi)

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Súvislosť medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastná zodpovednosť vo vzťahu k prírode; Schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode; Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjame komunikačnú schopnosť, zvlášť pri verejnom vystupovaní

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Stimulácia a ovplyvňovanie správania, vnímanie odlišnosti ako príležitosť k obohateniu, nie ako zdroj konfliktu; Poznávame históriu, zvyky a tradície iných kultúr

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Osvojenie vedomostí týkajúcich sa duševnej hygieny; Slušné správanie pri stolovaní

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Cvičenie, pohyb na čerstvom vzduchu; Správna životospráva, režim dňa a miesto pohybovej aktivity v ňom; Vitamíny- predpoklad zdravia

Požiadavky na výstup

- Žiak požaduje a sprostredkúva informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach a pozorovaniach
- Porozumie podstatným obsahovým detailom v jednoduchých informáciách
- Rozpozná špeciálne informácie v jednoduchom teste a porozumie im
- Oznamuje plánované aktivity
- Používa predmet v akuzatívne (*wen*) a predmet v datíve (*wem*)
- Rozlišuje predložky spájajúce sa s datívom aj akuzatívom
- Tvorí priradovacie súvetie so spojками *aber, denn, oder, sondern, und*
- Vie tvoriť príslovkovú vetu so spojkou *weil* a predmetovú vedľajšiu vetu so spojkou *dass*
- Žiak vie nahradiť určitý člen ukazovacím zámenom *der» dieser*
- Žiak ovláda prídavné minulé pravidelných, nepravidelných slovies a slovies so zmenou v kmeňovej samohláske
- Žiak používa modálne slovesá (*dürfen, mögen, wollen*)
- Používa predložkové väzby s predložkami *bis, gegen, seit um*
- Tvorí príslovkové vety časové: *als, nachdem, während, bevor*
- Žiak vie skloňovať prídavné mená po určitom, neurčitom člene a bez člena
- Žiak ovláda rozšírenú slovnú zásobu k témam: *Osobné údaje, Kultúrne zvyky a tradície, Dopravné prostriedky, Šport, Príroda* a základnú slovnú zásobu k témam: *Stravovanie, Zdravý spôsob života, Ochrana životného prostredia, Obchod, Móda, Vzťahy a mládež.*

8.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Ročník	8.
ŠVP	
ŠkVP	3 hodiny

Názov tematického celku
Vzdelanie a práca (Školský systém)
Mládež a jej svet (Generačné vzťahy, Predstavy mládeže o svete)
Vzory a ideály (Človek, jeho vzory a ideály, Pozitívne a negatívne vzory, Individuálne priority a hodnoty)
Obchod a služby
Krajina, ktorej jazyk sa učím (Geografické údaje, História, O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím)
Človek a príroda (Zvieratá/fauna)
Výživa a zdravie (Príprava jedál, Stravovacie zariadenia)
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (Ľudské telo, Fyzické charakteristiky, Charakterové vlastnosti človeka, Choroby a nehody, Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie)
Profesia a pracovný život (Výber profesie, Zamestnania, Pracovné pomery a kariéra, Platové ohodnotenie, Pracovné činnosti a profesie)
Krajiny, mestá a miesta (Geografický opis krajiny, Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest)

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode; Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky; Schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu; Vnímať život ako najvyššiu hodnotu; Uvedomiť si podmienky života a možnosti ich ohrozovania

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjať komunikačnú schopnosť pri verejnom vystupovaní; Využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času;

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Poznávať históriu, zvyky a tradície iných kultúr; Spolupráca s inými kultúrami; Rozvoj medzilidskej tolerancie; Rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ: Slušné správanie pri stolovaní; Priateľstvo; Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti; Pravidlá správnej komunikácie

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Začlenenie pohybovej aktivity do denného režimu ako voľnočasovej aktivity; Poznať významné budova a ich účel /zdravotnícke stredisko, lekáreň..../

Požiadavky na výstup

- Žiak vie poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
- Žiak samostatne nadviaže sociálne kontakty a vzťahy v primeranej jazykovej podobe
- Aktívne sa zúčastňuje na rozhovoroch o známych každodenných témach a o témach z oblasti vlastných záujmov s jednoduchými informáciami, opismi, vysvetleniami alebo vyjadreniami názoru bez zvláštnej prípravy
- Rozpozná myšlienkový sled a štruktúru textu na počúvanie
- Rozpozná špeciálne jednotlivé informácie v počutých situáciách
- Porozumie výpovediam v každodenných situáciách v osobnej, školskej a verejnej oblasti, ako aj impulzom ku konaniu
- Oznamuje plánované aktivity
- Samostatne číta krátke vecné texty
- Porozumie obsahu bežných listov
- Vie popísať svoje vlastné pocity, plány a ciele
- Vie vyjadriť svoje názory, stanoviská a odôvodniť ich
- Vie vyjadriť svoje názory a zdôvodniť ich
- Rozpozná špeciálne informácie v jednoduchom teste a porozumie im
- Vie sa slušne privítať a rozlúčiť sa
- Používa nepriame aj W- otázky, aby sa dokázal správne informovať
- Používa modálne slovesá pre získanie konkrétnych informácií a vyjadrení svojich prianí a názorov
- Využíva predložkové spojenia a vyjadruje nimi svoje presvedčenie, postoje, súhlas či nesúhlas
- Vyjadruje svoje budúce plány
- Dokáže vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť a podporiť partnera v komunikácii, dokáže ponúknuť pomoc
- Napísať a reagovať na úradnú žiadosť- ovláda zásady formálnej písomnej komunikácie
- Stručne zhrnúť príbeh

- Žiak vie vytvoriť préteritum modálnych slovies
- Žiak používa budúci čas FUTUR I.
- Rozvíja holé vety pomocou zvyčajných vetných členov a prísloviek
- Používa zvolacie vety a rozkazovací spôsob
- Ovláda slovnú zásobu k tematickým celkom

9.ročník

Profilové kompetencie

- ozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte

Ročník	9.
ŠVP	
ŠkVP	3 hodiny

Názov tematického celku
Rodina a spoločnosť (Vzťahy medzi ľuďmi)
Náš domov (Domov a jeho okolie, Spoločnosť a jej životný štýl)
Ľudské telo (Hygiena a starostlivosť o telo, Zdravý spôsob života)
Vzdelávanie a práca (Celoživotné vzdelávanie)

Voľný čas a záľuby (Literatúra, divadlo a film)
Uprostred multikultúrnej spoločnosti (Cudzie jazyky, Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií)
Krajiny, mestá a miesta (Moja krajina, moje mesto)
Slovensko (Geografické údaje, História, Turistické miesta a kultúrne pamiatky)
Veda a technika v službách ľudstva (Technické vynálezy)
Kultúra a umenie (Kultúrny život, Kultúra a jej formy)

Prierezové témy

ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA

Poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu; Pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu; Posilňovať pocit zodpovednosti v vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíjať citlivosť voči predsudkom a zjednodušujúcim súdom o spoločnosti (zvlášť o menšinách), o jednotlivcovi; Zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Akceptovanie inej kultúry; Schopnosť chápať vzťahy vlastnej kultúry s inými kultúrami, schopnosť vidieť ich vzájomné ovplyvňovanie sa v histórii a snaha prijať toto ovplyvňovanie ako samozrejmosť; Uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych a neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Porozumieť sebe samému a druhým; Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov; Rešpektovanie názoru iného človeka; Vytrvalosť pri práci

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Starostlivosť o zdravie cvičením; Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

Požiadavky na výstup

- Rozumie hlavným informáciám v textoch a prednáškach o známych témach
- Získa konkrétne informácie z bežných každodenných textov
- Rozpráva krátke príbehy v prítomnom, budúcom aj minulom čase
- Rieši produktívne písomné úlohy na základe textov
- Vie tvoriť vety bez podmetu
- Rozvíja holé vety a vie tvoriť prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia
- Vie použiť vo vete 2 predmety v predložkovom páde
- Rozlišuje postavenie slov, ktoré vyjadrujú modalitu vety
- Vie použiť predminulý čas
- Používa podmieňovací spôsob plnovýznamových slovies *würde* - *Infinitiv*

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Vie tvoriť vety a používať slovesá v trpnom rode (*Das Auto wird/ist repariert.*)
- Tvorí porovnávacie vety *je...desto*

Rozlišuje prítomné vo forme prívlastku *die lachenden Kinder*.

Spôsob a kritéria hodnotenia

Hodnotenie výkonov žiakov sa uskutočňuje podľa všeobecných metodických pokynov formou primeranou veku. V popredí stojí stupeň ovládania jazyka, a na okraji poznatky a vedomosti. Platia pokyny pre hodnotenie a klasifikáciu žiakov Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl.

Najvyšším cieľom hodnotenia výkonov je preskúšanie, príp. kontrola stavu učenia sa jazyka v spojení s pokrokom v učení sa ako informáciou pre vyučujúcich a žiakov o aktuálnej úrovni ovládania jazyka. Až v druhom rade slúži hodnotenie výsledkov formou známok na zisťovanie výkonov. Okrem formálnej známky musí byť pevnou súčasťou neformálneho zisťovania výkonov aj slovné hodnotenie ako informácia pre žiakov a rodičov, ktoré musí byť zrozumiteľné, odôvodnené a pre obe strany jednoznačné.

Pri písomných prácach dodržiavame percentuálnu stupnicu hodnotenia:

- 100-90% výborný (1)
- 89-75% chváľitebný (2)
- 74-50% dobrý (3)
- 49-30% dostatočný (4)
- 29- 0% nedostatočný (5)

Hodnotenie výkonov sa môže uskutočňovať na základe buď kvantitatívnych alebo kvalitatívnych (celkových, holistických) metód hodnotenia.

- Kvantitatívne metódy môžu byť využité predovšetkým pri hodnotení výkonov v oblasti rečovej recepcie (počúvanie a čítanie s porozumením) a jazykového systému (slovná zásoba, gramatika).
- Kvalitatívne metódy v oblasti interakcie (dialogický ústny prejav) a rečovej produkcie (monologický ústny prejav, písanie). Tieto metódy vyžadujú individuálny subjektívny úsudok vyučujúceho, ktorý však môže byť objektivizovaný pomocou zoznamu kritérií hodnotenia. Takéto hodnotenie sa má uskutočňovať v prvom rade pozitívne, teda najprv sa zistí, čo žiak v ústnom alebo písomnom prejave pri skúšaní dokázal. Až na druhom mieste sa berie ohľad na chyby a nedostatky.

Pri hodnotení výkonov vyučujúci zohľadňuje nie len aktuálnu úroveň ovládania jazyka, ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol v učení v zmysle podpory motivácie učiť sa jazyky. Celkové hodnotenie výkonu žiaka na konci školského roka sa má uskutočňovať kvalitatívne/holisticky. Popritom beriem ohľad na nasledujúce komponenty:

- 4) Stále výkony počas celého školského roka.
- 5) Pokrok v učení (sa).
- 6) Výsledok záverečného testu.

Predmet **nemecký jazyk** je v 6.-9. ročníku klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Učebné zdroje

Vo vyučovacom procese vychádzame z nasledujúcich učebných zdrojov:

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- Učebnice Brien, A., Brien S., Dobson, S.: *Projekt Deutsch neu 1,2,3,4,5 Oxford University Press 2003.*
Kopp, G., Büttner, S, Alberti, J.: Planetino 1, Hueber Verlag 2008.
- Pracovné zošity *Projekt Deutsch, Planetino*
- Materiálno- didaktické prostriedky (CD/DVD nosiče, obrázkový materiál, fotografie reálií, videokazety, kartičky, názorné materiály, spoločenské hry, texty piesní)
- Prekladové slovníky
- Nemecký časopis Hurra
- Nemecký časopis pre deti Kinderspitze.

C) Kapitola 6 Učebné plány

Zmena skratky – Anglický jazyk (1AJ) na (ANJ)

Zmena označenia predmetu a jeho skratky- Druhý cudzí jazyk(2NJ) na Nemecký jazyk (NEJ)

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
<i>všeobecné vzdelávanie</i>						
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5 + 0	5 + 0	4 + 1	5 + 0	5 + 0	24 + 1
Anglický jazyk (ANJ)	3 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	15 + 1
Nemecký jazyk (NEJ)	0 + 0	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 12
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4 + 1	4 + 0	4 + 0	4 + 0	5 + 0	21 + 1
Informatika	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1	4 + 1
Človek a príroda						
Biológia	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	7 + 0
Fyzika	0 + 0	2 + 0	1 + 0	2 + 0	1 + 1	6 + 1
Chémia	0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0	6 + 0
Geografia	2 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	6 + 0
Občianska náuka	0 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	4 + 0
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Človek a svet práce						
Technika	1 + 1	1 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 2
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	4 + 0

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
Výtvarná výchova	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5 + 0
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	10 + 0

D) Na základe Oznámenia č. 118/2016 o určení orientačného čísla, následne Rozhodnutím MŠVVaŠ SR č. 2018/3152:2-10H0 o zmene adresy základnej školy a Dodatku č.4 vydaného zriaďovateľom obec Slovenská Kajňa sa mení od 20.02.2018 adresa školy takto: Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa.

E) Doplnenie „Kapitoly 10 Začlenenie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami“
odsek: Vzdelávanie žiakov s poruchami učenia

V zmysle DODATOKU č. 1, ktorým sa menia VZDELÁVACIE PROGRAMY pre žiakov so zdravotným znevýhodnením pre základné vzdelávanie schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 17. augusta 2018 pod číslom 2018/11398:1-10L0 s účinnosťou od 1. septembra 2018 a publikáciou „Aplikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním“ autorov Katarína Vladová Viktor Lechta a kol. vydaných ŠPÚ sa táto časť ŠkVP v časti **Vzdelávanie žiakov s poruchami učenia** dopĺňa o tento odsek:

Keďže žiak s VPU plní stupeň vzdelávania poskytovaný základnou školou, t. j. vzdelávacie štandardy určené štátnym vzdelávacím programom pre príslušný stupeň vzdelávania, úpravy jeho vzdelávania sa môžu týkať redukcie rozšíreného učiva, metód, postupov a tempa nadobúdaných vedomostí (rozložení učiva v priebehu školského roka podľa dispozícií žiaka); obsah daný vzdelávacími štandardami štátneho vzdelávacieho programu (učebných osnov) má byť zachovaný v miere, ktorá mu podľa jeho dispozícií umožní ukončiť vzdelávanie získaním stupňa vzdelávania poskytovaného príslušnou školou a prípravu na povolanie v odbore vzdelávania primeranom jeho potenciálu.“

Úprava hodín a ich časovej dotácie v rámcovom učebnom pláne pre vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami učenia a zabezpečovanie plnenia cieľov a obsahu špecifických vyučovacích predmetov žiakom v školskej integrácii sa riadi špecifikami na vytvorenie podmienok pre vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Špecifickými vyučovacími predmetmi v rámci predmetov špeciálnopedagogickej podpory je vyučovací predmet rozvíjanie špecifických funkcií a špecifický vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia. Obsah a ciele týchto vyučovacích predmetov tvoria súčasť Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, 2016 zverejnených na www.statpedu.sk v časti Vzdelávací program pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Rámcový učebný plán

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
Jazyk a komunikácia						
Slovenský jazyk a literatúra	5	5	4	5	5	24
Anglický jazyk (ANJ)	3	3	3	3	3	15
Nemecký jazyk (NEJ)						
Matematika a práca s informáciami						
Matematika	4	4	4	4	5	21
Informatika	1	1	1	1		4
Človek a príroda						
Biológia	2	1	2	1	1	7
Fyzika		2	1	2	1	6
Chémia			2	2	1	5
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1	1	1	1	2	6
Geografia	2	1	1	1	1	6
Občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce						
Technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1	1	1	1		4
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	6
Špeciálnopedagogická podpora						
Rozvíjanie špecifických funkcií	1	1	1	1	1	5
Individuálna logopedická starostlivosť	2	1	1	1	1	6
Základ	27	27	28	29	27	138
Voliteľné hodiny	2	2	2	2	3	11
Spolu	29	29	30	31	30	149

Využitie voliteľných hodín pre aktuálny školský rok a ročník je podrobne rozpísané v poznámkach pre školský rok a v IVVP začleneného žiaka.

Učebné osnovy predmetu RŠF:

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Špecifický vyučovací predmet rozvíjanie špecifických funkcií (ďalej len RŠF) je určený pre žiakov, ktorí majú vývinové poruchy učenia. Vývinové poruchy učenia VPU majú individuálny charakter a vznikajú na podklade dysfunkcií centrálnej nervovej sústavy. Sú jedným z druhov narušenej komunikačnej schopnosti ako narušenie grafickej stránky reči: agrafia, alexia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia

3 . Medzinárodná klasifikácia chorôb, 10. revízia (MKCH-10) v kategórii Poruchy psychického vývinu (F 80-89) samostatne vymedzuje špecifické poruchy školských zručností (F 81) a rozlišuje: F 81.0 špecifickú poruchu čítania (dyslexia), F 1.1 špecifickú poruchu

hláskovania (dysortografia), F 81.2 špecifickú poruchu aritmetických schopností (dyskalkúlia), F 81.3 zmiešanú poruchu školských zručností (súčasný výskyt dyskalkúlie s dyslexiou alebo dysortografiou), F 81.8 iné vývinové poruchy školských zručností (dysgrafia) a F 81.9 nešpecifikovanú vývinovú poruchu školských zručností (neschopnosť učiť sa). Pre všetky uvedené poruchy platí, že sa objavujú od raného štádia osvojovania si danej zručnosti, nie sú jednoducho dôsledkom nedostatočnej príležitosti učiť sa, nevyplyvajú z mentálnej retardácie alebo senzorického deficitu (poruchy zraku) a ich príčinou nie je získané poškodenie mozgu alebo ochorenie. V opise príznakov dyslexie (MKCH-10) je špecifické a významné spomalenie vývinu schopnosti čítať, ktoré sa nedá vysvetliť mentálnym vekom, odchýlkou zrakovej ostrosti alebo nevhodným spôsobom vyučovania. Narušené môže byť chápanie čítaného, spoznávanie čítaných slov, čítanie nahlas a tiež výkon v úlohách, ktoré vyžadujú čítanie.

Dyslexia je definovaná tiež ako: „Špecifická porucha učenia, ktorá má neurobiologický pôvod, pre ktorú sú charakteristické ťažkosti s presným a/alebo plynulým rozpoznávaním slov a slabé schopnosti v písanej reči a dekodovaní, ktoré typicky vyplývajú z deficitu vo fonologickej zložke jazykových schopností. Sekundárne následky dyslexie môžu zahŕňať problémy s porozumením čítanému a obmedzenú skúsenosť s čítaním, čo môže mať vplyv na nárast slovnej zásoby a základných znalostí (Medzinárodná asociácia dyslexie, 2003).

Dyslexia sa často vyskytuje s dysortografiou a pretrváva až do dospelovania, aj keď sa určitý pokrok v čítaní dosahuje. Dyslexii zvyčajne predchádza výskyt narušeného vývinu reči v anamnéze. Bežné sú pridružené poruchy v emocionálnej oblasti a správaní v školskom veku. Bola potvrdená komorbidita (súčasný výskyt dvoch rozdielnych porúch alebo chorôb u toho istého jednotlivca) viacerých druhov VPU súčasne: dyslexia a vývinová dysfázia, dyslexia a dyskalkúlia, dyslexia a ADHD. Dysortografiu charakterizuje špecifické a významné spomalenie osvojovania si písanej reči - správneho písania slov a pravopisu.

Dyskalkúlia, podľa MKCH-10 špecifická porucha počítania je „špecifické postihnutie schopnosti počítania, ktoré nemožno vysvetliť mentálnou retardáciou, nevhodným spôsobom vyučovania ani neurologickou, psychiatrickou alebo inou poruchou; prejavuje sa neschopnosťou naučiť sa počítania, chápať matematické pojmy, termíny alebo znaky, správne radiť čísla, dosadzovať desatinné čiarky, naučiť sa násobilku“. Termín „porucha matematických schopností“ sa v odbornej literatúre javí byť výstižnejší ako termín špecifická porucha počítania, nakoľko samotné označenie navodzuje, že nepôjde len o počítanie, s ktorým majú deti problémy, ale zahŕňa širšiu škálu ťažkostí, najmä ťažkosti porozumieť kvantitám, pričom táto schopnosť je relatívne nezávislá od jazykových či iných kognitívnych schopností“. Matematické schopnosti sú chápané ako súbor vlôh pre matematiku, napríklad schopnosť logicky usudzovať o množstvách a o vzťahoch existujúcich medzi kvantitami a ich reprezentáciami. Pod pojmom aritmetické zručnosti chápeme mieru osvojovania si a automatizácie naučenej stratégie, najmä sčítania a odčítania. Z vývinového hľadiska za osvojovaním si matematických zručností stoja vrodené matematické schopnosti, pričom aritmetické zručnosti sú ich nadstavba. V klinickom obraze špecifických VPU sa okrem špecifických ťažkostí v osvojovaní si čítania, písania, pravopisu a matematických schopností vyskytujú aj ďalšie poruchy a dysfunkcie (všetky súčasne sa vyskytujú zriedkavo):

- deficit v poznávacích schopnostiach,
- deficit v jazykových schopnostiach,
- deficit v exekutívnych funkciách: v pozornosti, plánovaní a monitorovaní vlastnej aktivity,
- perцепно-motorické deficity,
- deficit v jemnej motorike a koordinácii,
- ťažkosti s orientáciou v čase a priestore,
- hyperaktivita, impulzivita .

Dôležitou súčasťou špeciálnopedagogickej reedukácie je spolupráca so zákonnými zástupcami žiaka, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese výchovy a vzdelávania žiaka s VPU. Učiteľ, špeciálny pedagóg, logopéd a psychológ tvoria tím rovnocenných odborníkov.

CIELE

V maximálnej miere podporiť rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania, – odstrániť alebo aspoň zmierniť VPU a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nich vyplývajú (špeciálnopedagogická reedukácia), – prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti, – podporiť sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu žiakov s VPU do spoločnosti. Čiastkové ciele a obsah špecifického vyučovacieho predmetu RŠF vychádzajú zo psychologickej, špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky.

OBSAH

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, predstáv, motoriky, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a RŠF sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu. Je veľmi dôležité, aby bol zosúladený postup logopéda špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia a postup špeciálneho pedagóga v špecifického vyučovacieho predmetu RŠF. Obsah špeciálnopedagogickej reedukácie musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasti stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese reedukácie vychádza špeciálny pedagóg z dostupných odborných materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah stimulácie a pracovných listov vychádzal z aktuálne preberaného učiva. Moderná terapia špecifických porúch učenia vychádza zo štyroch základných princípov: Prevencia VPU začína v predškolskom veku. To, čo rozvíja špeciálny pedagóg na terapii so žiakom úzko súvisí s tým, čo sa žiak učí v škole, aby bol transfer naučeného čo najefektívnejší. Nejde však o doučovanie – môžu sa učiť to isté, ale inou metódou. Špeciálny pedagóg pracuje na „meta“ úrovni: rozvíja metakognitívne a metalingvistické schopnosti (učí žiaka premýšľať o poznávacích a jazykových procesoch a javoch), názorne modeluje všeobecné charakteristiky javov, aby na nich vysvetlil konkrétne prípady (napr. hláskovú štruktúru slova, reprezentáciu počtosti/množstva, tvorba mentálneho obrazu číselnej osi ap.), poskytuje vhodné príklady na chápanie štruktúry toho, čo sa žiak učí (napr. vytvorí modely priradovacieho a podradovacieho súvetia a tvorí podľa nich so žiakom vety), učí stratégie práce s textom, aby sa predchádzalo memorovaniu a pod. Rozvíjanie hovorenej a písanej reči je integrálne späté, môžeme na to využívať jeden a ten istý text (napr. vetám, ktorým žiak rozumie v hovorenej reči, by mal rozumieť aj v písanej reči).

Intervencia/reedukácia má nasledovnú postupnosť:

1. krok: Vstupná špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov (vychádza sa zo záverov vyšetrení poradenského zariadenia), prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka
2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky
3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie špecifických schopností v jednotlivých oblastiach

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Ciele stimulácie	Obsah stimulácie
Oblasť rozvíjania iných schopností	
Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie.	Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností.
Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).	Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť). Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia).
Rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v mikro- a makropriestore) a orientáciu v čase.	Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie. Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia). Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah).
Rozvíjať motorické schopnosti	Rozvíjanie oromotoriky, vízuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.
Oblasť matematických schopností	
Rozvíjať predčíselné predstavy.	Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií, rozpoznávanie a použitie pravidla, rozpoznávanie súvislostí. Triedenie, množstvo, veľkosť, zaradenie, usporiadanie, porovnávanie, postreh, logika. Pochopenie predčíselných pojmov - veľkosť, tvar, dĺžka, počet. Porozumenie číslam ako referentom miery vecí v skutočnom svete.
Rozvíjať číselné predstavy.	Osvojiť si stálosť množstva. Pojem číslo, zápis čísla, množstvo, rad čísel, číselná os, párne a nepárne čísla, porovnávanie, zmena množstva. Schopnosť porovnávať množstvo vyjadrené číslami. Schopnosť prirodzene rozkladať čísla. Mentálna číselná os, na ktorej možno manipulovať analógovými reprezentáciami početných kvantít.
Naučiť žiakov matematické operácie a vzťahy medzi nimi.	Osvojiť si okruh matematických a číselných pojmov. Význam znamienok - názorné príklady, manipulácia s predmetmi, sčítanie a odčítanie, násobenie a delenie, tabuľky, orientácia v tabuľkách, zlomky; hry s kartami, kockami, paličkami, žetónmi, tabuľkami. Potreba dať zmysel číselným situáciám hľadaním súvislostí medzi novými informáciami a nadobudnutými vedomosťami. Ovládanie vedomostí o efektoch operácií s číslami. Ovládanie plynulosti a flexibility s číslami. Porozumenie zmyslu/významu čísel. Porozumenie početných/mnohonásobných vzťahov medzi číslami. Rozpoznanie štandardov a charakteristík čísel. Rozpoznanie hrubých početných chýb.
Naučiť žiakov riešiť slovné úlohy.	Upevňovať matematické schopnosti, spracovávať približné početnosti, cit pre čísla. Rozpoznanie hrubých početných chýb. Chápanie matematických pojmov a ich „prevod“ do bežného života. Slovné úlohy z bežného života.
Naučiť žiakov geometriu.	Základné geometrické pojmy, tvary, vzťahy. Hry a manipulácia s predmetmi a útvarmi v rovine a v priestore. Rozvíjanie konštruktívneho a tvorivého myslenia.
Pochopiť jednotky a prevody jednotiek.	Jednotky dĺžky, hmotnosti, objemu, plochy – názorne a prakticky.
Naučiť sa algoritmy a zmeny algoritmu.	Praktické úlohy z bežného života.
Naučiť sa orientovať v rovine a v priestore.	Hry a manipulácia s predmetmi a útvarmi v rovine a v

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	priestore. Praktické úlohy z bežného života
Naučiť sa orientovať v čase	Následnosti, postupnosti, sekvencie (kalendár, hodiny, časové úseky a pod.)
Oblasť čítania s porozumením	
Osvojiť si/fixovať techniku čítania; porozumenie na úrovni viet a slov	Fixácia grafém, slabík (otvorené, zatvorené) a čítania podľa úrovne (slabikové, slov, viet, krátkych textov).
Osvojiť si stratégie na čítanie s porozumením literárneho textu.	Aktivácia informácií o téme; vizualizácia prečítaného; predpovedanie deja na základe nadpisu a ilustrácií; odpovedanie na otázky a kladenie otázok; orientácia v texte, vyhľadanie konkrétnej udalosti; prerozprávanie deja podľa osnovy; určenie hlavnej myšlienky; prepojenie prečítaného s vlastnými skúsenosťami.
Osvojiť si stratégie na čítanie s porozumením náučného textu.	Aktivácia informácií o téme; vizualizácia prečítaného; identifikácia témy na základe nadpisu, obrázkov a graficky zvýraznených častí; orientácia v texte: určenie tematickej vety odstavca, vyhľadanie kľúčových a podporných informácií, identifikácia známej a novej informácie; sumarizácia textu – tvorba poznámok; grafické znázornenie textu – podčiarkovanie, farebné zvýraznenie, používanie značiek, tvorba tabuliek, prehľadov, pojmových máp.

PROCES

Špeciálny pedagóg na začiatku školského roku, na základe výsledkov psychologickkej, špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky vypracuje plán špeciálnopedagogickej reedukácie pre každého žiaka s prihliadnutím na obsah špecifického vyučovacieho predmetu RŠF. Je to vlastne postup vedúci k splneniu cieľov reedukácie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah RŠF – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam žiaka. Špecifický vyučovací predmet RŠF môže vyučovať špeciálny pedagóg alebo školský logopéd, ktorý podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov má na vyučovanie tohto predmetu príslušnú pedagogickú a odbornú spôsobilosť.

yučovacia hodina RŠF môže byť delená. Špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne alebo v malých skupinách. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov špeciálneho pedagóga. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade závažnejších VPU je možné vykonávať špeciálnopedagogickú reedukáciu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka cvičení je závislá od veku a schopností žiaka, diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka. Špeciálny pedagóg úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa, so psychológom, so školským logopedom a s ostatnými pedagógmi. Metodicky usmerňuje rodičov a učiteľov v oblasti prístupu ku komunikácii so žiakom a pri vykonávaní cvičení podľa inštrukcií. Je veľmi dôležité

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

zaangažovať do spolupráce rodičov žiaka, tak aby sa podieľali na všetkých krokoch v rámci intervencie a niesli spoluzodpovednosť za výsledky spoločného snaženia.

[illegible]

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Počet týždenných hodín
Biológia	2	1	2 +1	1	1	7 +1
Bio-enviro	1	1				2
Fyzika		2	1	2 +1	1+1	7+2
Chémia			2	2+1	1+1	5+2
Človek a spoločnosť						
Dejepis	1	1	1	1	2+1	6
Geografia	2	1	1	1	1	6
Občianska náuka		1	1	1	1	4
Výchova k manželstvu a rodičovstvu						1
Človek a hodnoty						
Náboženská výchova(katolícka cirkev)/Etická výchova	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce						
Technika	1+1	1+1	1	1	1	7
Umenie a kultúra						
Hudobná výchova	1	1	1	1		4
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	4
Zdravie a pohyb						
Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Spolu	27+4	29+3	30+3	30+2	30+3	146+15

2. Do iŠkVP bol pridaný nový predmet **Tvorivá dramatika**, ktorý sa vyučuje v 5.až 7.ročníku. Tomuto predmetu je priradené označenie 7.1.4

5. ročník	6. ročník	7. ročník
povinný	povinný	povinný
0 + 1	0 + 1	0 + 1

7.1.4.1 Charakteristika predmetu:

Tvorivá dramatika je kvalitatívne odlišný prístup k školskej práci a k dieťaťu - subjektu výchovy. Rozvíja jeho prirodzenosť, túžbu po poznaní a osobnom raste. Využívaním jej metód sa naplňujú jeho intelektuálne, psychické a sociálne potreby. Obohacuje žiakov o nové

skúsenosti a zážitky, pripravuje ich na zložité životné situácie a nástrahy každodenného života. Pomocou nej sa môžu naučiť reálne pozeráť na svet, vidieť seba samého očami iných, hodnotiť svoje správanie a konanie. Využívaním dramatických prvkov vo vyučovaní si žiaci kvalitne osvoja vedomosti. „Učenie“ im prináša radosť, uspokojenie, nové zážitky, ktoré sú mnohokrát nezabudnuteľné. Pomocou nej sa naučia reálne pozeráť na svet, vidieť seba samého očami iných, hodnotiť svoje správanie a konanie.

Tvorivá dramatika je syntetizujúcim predmetom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť a aktívny tvorivý prístup k základným postojom. Učí žiakov vnímať a zachytávať svet zmyslami, prostredníctvom prežívania týchto dotykov vyjadriť svoje pocity a predstavy.

Tvorivá dramatika je založená na princípe porozumenia, spolupráce, súhry a tímovej tvorivosti. Prostredníctvom nej sa žiaci učia prezentovať vlastný názor, a súčasne rešpektovať názory druhých. Pomáha tvorivo zvládať nové situácie, ktoré prináša hra, škola, práca a život. Žiaci nadobudnú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu. Vstupom tvorivej dramatiky do vyučovania by sa malo docieľiť to, aby sa škola stala miestom skúmania, objavovania, priateľstva a pochopenia.

7.1.4.2 Ciele predmetu

- komunikovať verbálne i nonverbálne,
- povedať svoj názor,
- dramatizovať bežné životné situácie,
- dramatizovať vymyslené situácie.
- spolupracovať,
- porozprávať o svojom zážitku, pociť,
- chápať pojem empatia, tolerancia,
- analyzovať básne,
- napísať básne,
- napísať krátky príbeh.

7.1.4.3 Kľúčové kompetencie:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa:

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja, používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personáln:

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

7.1.4.4 Vzdelávací štandard:

5.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. ZOZNAMOVACIE CVIČENIA Zoznamujeme sa Chcem spoznávať Chcem spoznať Chcem sa s vami rozprávať Chcem vás počúvať Chcem vám rozumieť	- definovať rozdiel: predmet- človek, - rozlíšiť charakter človeka, jeho hodnoty, - uvoľniť sa po sústredenej práci, - nadviazať kontakt zmyslami (reč tela, pohybov), - počúvať partnera, - porozprávať o svojom zážitku, - nadviazať kontakt s partnerom, - uvoľniť a sústrediť sa počas dňa, - byť empatický- porozumieť potrebám druhého.
2. OBJAVOVANIE SEBA A OKOLITÉHO SVETA Podme si rozumieť- chcem spolupracovať Cesta od hry k pozornosti Stačí dotyk	- využívať pohyb ako zdroj komunikácie, - vnímať svet zmyslami, - definovať aktívne a pasívne uvoľnenie, - vyjadriť rytmus pohybom a hrou na telo, - efektívne využívať zmysly, - precítiť rytmus, - vyjadriť sa pohybom.
3. MIMOSLOVNÁ A SLOVNÁ KOMUNIKÁCIA Priestor rozpráva Reč očí a úst Reč tela Iba reč	- rozlíšiť slovnú od mimoslovnej komunikácie, - vnímať a používať gestá ako súčasť komunikácie, - vnímať a používať postoje tela pri komunikácii, - viesť dialóg, - nadviazať kontakt verbálnymi aj neverbálnymi prostriedkami,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

4. TVORIVOSŤ Hra so slovom. Hra s pojmom Slovo, pojem, obraz Zvuk a zvukové príbehy Priestor a predmet Osoba, zviera, vec	- vnímať a rešpektovať názor iných. - rozlíšiť hlásku od slabiky, - spájať slová do obrazov, - vytvárať asociácie na základe pojmov, zvukov a obrazov, - chápať podstatu tvorivosti, - využívať asociačný kruh, - spájať emócie a počuté zvuky so zážitkami.
5. CHARAKTERIZÁCIA A IMPROVIZÁCIA Charakterizácia Improvizácia Improvizácia a témy, improvizácia na daný impulz Improvizácia s dramatickým dejom. Príbeh	- charakterizovať partnera, - prezentovať rozličné role, - prezentovať rôzny postoj (kladný, záporný) v improvizovaných situáciách, - akceptovať seba a iných (s kladmi a zápornmi), - vcítiť sa do druhého, - využívať improvizáciu k nadobúdaniu životných skúseností, - využívať improvizáciu ako symbiózu intelektu, komunikácie a pohybovej kultúry.
6. CESTA OD TVORIVEJ DRAMATIKY K DIVADLU Divadlo nie je lakomec Div sa a dívaj sa	- definovať rozdiel medzi tvorivou dramatikou a divadlom, - uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v sociálnej komunikácii, - zahrať nacvičené roly na javisku.

6.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard

1. ZOZNAMOVACIE CVIČENIA

Zoznamujeme sa po prázdninách

Chcem spoznávať

Chcem spoznať

Pracovný list č. 1

Chcem sa s vami rozprávať

Chcem vás počúvať

Chcem vám rozumieť

Pracovný list č. 2

2. OBJAVOVANIE SEBA A OKOLITÉHO SVETA

Podme si rozumieť - chcem spolupracovať

Cesta od hry k pozornosti

Stačí dotyk

Pracovný list č. 3

3. MIMOSLOVNÁ A SLOVNÁ KOMUNIKÁCIA

Rytmus nás nepustí

Priestor rozpráva

Reč očí a úst

Reč tela

4. TVORIVOSŤ

Inšpirácia

Pracovný list č. 4

Hra so slovom. Hra s pojmom. Slovo, pojem, obraz

Zvuk a zvukové príbehy

Pracovný list č. 5

Priestor a predmet

Osoba, zviera, vec

Pracovný list č. 6

- definovať rozdiel: predmet- človek
- rozlíšiť charakter človeka a jeho hodnoty,
- sústrediť pozornosť na jednotlivé druhy činností,
- uvoľniť sa po sústredenej práci,
- nadviazať kontakt zmyslami (reč tela, pohybov),
- počúvať partnera, dôverovať mu,
- vyjadriť zážitok, využiť ho na nadviazanie rozhovoru.

- nadviazať kontakt s partnerom,
- uvoľniť a sústrediť sa počas dňa,
- byť empatický - porozumieť potrebám druhého.

- používať pohyb ako zdroj komunikácie,
- vnímať zmyslami svet,
- charakterizovať aktívne a pasívne uvoľnenie,
- prejsť rytmus zrakom, sluchom, hmatom,
- rozlíšiť zmysly
- charakterizovať a opísať rytmus,
- vyjadriť sa pohybom.

- aktívne používať verbálnu aj neverbálnu komunikáciu,
- vnímať a používať gestá ako súčasť komunikácie,
- vnímať postoje tela pri komunikácii s partnerom,
- rozlíšiť hlásku od slabiky,
- viesť dialóg,
- vytvárať si asociácie na základe pojmov, zvukov a obrazov,
- nadviazať kontakt verbálnymi aj

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

5. TVORIVÉ PÍSANIE

Hra so slovom (lyrické texty)

Hra so slovom (kratšie prozaické texty)

Pracovný list č.7

Život na papieri

Nožnicami proti prúdu

Pracovný list č.8

- neverbálnymi prostriedkami,
- využívať asociačný kruh,
- spájať emócie a počuté zvuky so zážitkami.

- tvoriť rôzne umelecké básnické prostriedky,
- analyzovať lyrickú báseň,
- popísať stavbu prozaického textu,
- pútavo prerozprávať príbeh,
- spájať slová do obrazov,
- vytvoriť dadaistickú báseň,
- opísať podstatu tvorivosti.

6. RECEPCIA A REFLEXIA DRAMATICKÉHO UMENIA

Základné divadelné druhy

Súčasný divadelný umenie a médiá

Pracovný list č. 9

- charakterizovať partnera,
- prezentovať rozličné role,
- prezentovať rôzny postoj (kladný, záporný) v improvizovaných situáciách,
- akceptovať seba i iných s kladmi a zápornými,
- prejavovať sa empaticky,
- využiť improvizáciu k nadobúdaniu životných skúseností,
- využiť improvizáciu ako symbiózu intelektu, komunikácie a pohybovej kultúry,
- prezentovať rozdiel medzi dramatikou a divadlom,
- uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v sociálnej komunikácii,
- zahrať nacvičené roly na javisku.

7.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
ÚVOD Inšpirácia	- verbálne vyjadriť asociácie na základe pojmov, zvukov a obrazov,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

TVORIVOSŤ Hra so slovom. Hra s pojmom. Slovo, pojem, obraz Zvuk a zvukové príbehy	- tvorivo sa vyjadrovať, - využívať asociačný kruh, - spájať emócie a počuté zvuky so zážitkami.
IMPROVIZÁCIA Improvizácia Improvizácia s dramatickým dejom Príbeh	- prezentovať rozličné role, - verbálne zaujať postoj (kladný, záporný) v improvizovaných situáciách, - akceptovať sa ako osoba s kladmi a zápormi, - využívať improvizáciu k nadobúdaniu životných skúseností, - využívať improvizáciu ako symbiózu intelektu, komunikácie a pohybovej kultúry.
K DIVADLU OD TVORIVEJ DRAMATIKY Divadlo nie je lakomec	- definovať rozdiel medzi tvorivou dramatikou a divadlom, - uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v sociálnej komunikácii, - zahrať nacvičené roly na javisku, - prezentovať sa pred publikom.
PROCES DRAMATICKEJ A INSCENAČNEJ TVORBY Hlasová príprava recitátora	- modulovať hlas v rôznych dramatických situáciách, - povedať jazykolamy.
RECEPCIA A REFLEXIA DRAMATICKÉHO UMENIA Námety v dramatických situáciách Komunikácia s divákom Základné divadelné druhy Súčasný dramatický umenie a médiá	- vytvoriť vlastné námety na divadelné spracovanie, - prezentovať sa pred publikom, - rozlíšiť znaky jednotlivých divadelných druhov, - zdramatizovať vybraný úryvok zo súčasnej dramatickej tvorby.
TVORIVÉ PÍSANIE Hra so slovom (lyrické texty) Hra so slovom (kratšie prozaické texty) Život na papieri Nožnicami proti prúdu Pracovný list č. 1	- tvoriť rôzne umelecké básnické prostriedky, - analyzovať lyrickú báseň, - popísať stavbu prozaického textu,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Pracovný list č. 2	- pútavo prerozprávať príbeh, - tvoriť ekvivalentné závery prozaických textov, - vytvoriť dadaistickú báseň.

7.1.4.5 Metódy a formy práce:

- rozprávanie, vysvetľovanie, výklad, rozhovor v kruhu, individuálna, dialóg, rozhovor, práca v skupinách, hra,, diskusia.

7.1.4.6 Učebné zdroje:

- pracovné listy, obrázky, časopisy.

7.1.4.7 Hodnotenie:

Klasifikáciou v zmysle MP č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

3. V predmete Matematika sa zmenil počet vyučovacích hodín. Odsek 8.2.1 sa mení takto:

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
4 + 1 + 1	4 + 0	4 + 1	4 + 0	5 + 1

V 5. ročníku je navýšený počet hodín v predmete matematika o dve hodiny týždenne, v siedmom ročníku o jednu hodinu týždenne a v deviatom ročníku o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6. a 8. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu →

https://cloud5.edupage.org/cloud/matematika_nsv_2014.pdf?z%3DAN%2BuWiiVP2XjtIVSuZ_ZCTtcRFw39roOA%2FRWQ7rkWnyuBGRIBLUCeVQYeyF%2Fqz3Wjd

Vyučovacie štandardy

5.ročník

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- prečítať a zapísať prirodzené čísla, - rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, - rozlíšiť párne a nepárne čísla,	- prirodzené číslo, - cifra, číslica rád číslice, zápis prirodzeného čísla, - stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., susedné čísla, - párne, nepárne čísla číselná os,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, - zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., - zobrazit' prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, - doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, - vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, - poznať základné rímske číslice a čísla, - prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy), -navrhnuť tabuľky, grafy a schémy na riešenie jednoduchých slovných úloh, - vedieť porovnať hodnotu toho istého údaju v dvoch rôznych grafoch.	vzdialenosť na číselnej osi znaky $, <, >, =$, usporiadanie vzostupné a zostupné, zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky, ... rímske číslice I, V, X, L, C, D, M tabuľka, diagram, graf propedeutika desatinných čísel (napr. model eurá a centy): - porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, - zaokrúhľovanie nadol na..., zaokrúhľovanie nahor na... zaokrúhľovanie na..., - sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie) - násobenie desatinného čísla číslom 10, 100, 1000, - súvis s prirodzenými číslami propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku)

Počtové výkony s prirodzenými číslami	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, - zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, - porovnať čísla rozdielom, - písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, - pohoťovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, - že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí,	počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek

Počtové výkony s prirodzenými číslami	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, - spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.), - písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), - písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, - písomne vydeliť dvojciferným číslom, - zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, - porovnať čísla podielom, - pohoťovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), - že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, - správne určiť poradie počtových výkonov v úlohách	- propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) - propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) - propedeutika distributívnosti

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

s prirodzenými číslami, - počítat správne so zátvorkami, - použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, - vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početných operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti), - ovláda písomné riešenia príkladov na násobenie a delenie dvojčiferným a trojčiferným Číslom - viac vypočítať priemernú hodnotu z určitých údajov.	

Geometria a meranie	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, - priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, - narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán - zostrojiť kružnicu s daným polomerom, - rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, - poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, - narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), - narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, - odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, odhadnúť vzdialenosť na metre, - premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, - vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku,	priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa pravítok, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protíľahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra
Geometria a meranie	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, - vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, - zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, - postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, - určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu), - určiť obvod ľubovoľného n-uholníka, - viac porovnať veľkosti obsahu štvorca a obdĺžnika na základe ich rozmerov.	- náčrt, nákres, plán, kódovanie - štvorcová sieť, obsah, - propedeutika jednotiek obsahu cm², mm² v štvorcovej sieti

Súmernosť v rovine (osová a stredová)

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru, - pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu, - nájsť (nakresliť/zostrojiť) stred súmernosti dvojice bodov, - nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, - zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, - pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich, - navrhnuť ozdobnú dlaždicu, ktorej motív bude stredovo súmerný.	- súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, - stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, - osová súmernosť, - útvary osovo a stredovo súmerné, - vzor, obraz - konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Výkonový štandard – žiak dokáže:	Obsahový štandard
- prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, - zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), - znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, - rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, - zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, - Urobiť mesačné meranie teploty a z daných údajov zostrojiť diagram. - zistiť počet vypisovaním všetkých možností, - pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu, - analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desiatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti, - urobiť jednoduchý štatistický prieskum v podmienkach našej školy.	- dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika - možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností - zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov hry, - pokusy a pozorovania, - stratégia riešenia získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov.

9.ročník

Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: - prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent), - zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov,	súčin rovnakých činiteľov, jeho zápis pomocou mocniny druhá mocnina, druhá mocnina ako obsah štvorca, zápis druhej mocniny reálneho čísla tretia mocnina, tretia mocnina ako objem kocky, zápis tretej mocniny základ mocniny (mocnenec), exponent (mocniteľ) druhá

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

└ zapísať súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne, └ vysvetliť vzťahy $(x^2) = (-x)^2$ a $(x^3) \neq (-x)^3$, └ prečítať správne zápis druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ), └ zapísať druhú odmocninu ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, └ vypočítať na kalkulačke druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla, druhú odmocninu kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, └ vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel (1, ..., 5) a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100, └ zapísať ako mocninu 10 čísla 100, 1 000, 10 000..., └ zapísať čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$) – vedecký zápis čísla, └ vyriešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania, Zostrojíť a riešiť primerané slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania.	odmocnina, znak odmocnenia ($\sqrt{}$), základ odmocniny (odmocnenec), zápis druhej odmocniny tretia odmocnina, znak odmocnenia ($\sqrt[3]{}$), zápis tretej odmocniny mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami zápis čísla, vedecký zápis čísla, zápis čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$), a práca s takýmito číslami na kalkulačke veľmi veľké a veľmi malé čísla, vytváranie predstavy o nich odhad, odhad výsledku, zaokrúhľovanie

Pytagorova veta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: └ vymenovať základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka, └ formuláciu Pytagorovej vety aj jej význam, └ zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC s pravým uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka, └ vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnami ($a^2 =$	pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesny, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov Pytagorova veta pre pravouhlý trojuholník vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$, $a = \sqrt{c^2 - b^2}$, $b = \sqrt{c^2 - a^2}$, $c = \sqrt{a^2 + b^2}$, význam a využitie Pytagorovej vety vyjadrenie neznámej zo vzorca

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

$c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, vyjadriť vzťah pre výpočet dĺžky odvesien pomocou odmocnín ($a = \sqrt{c^2 - b^2}$) , $b = \sqrt{c^2 - a^2}$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán, samostatne použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života, Vymysliť úlohy na použitie Pytagorovej vety.	

Ihlan, valec, kužeľ, guľa, ich objem a povrch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: načrtnúť ihlan, valec a kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní, opísať ihlan, valec, kužeľ a guľu a pomenovať ich základné prvky, určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana, zostrojiť sieť ihlana, valca a kužeľa, dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch	(rotačný) valec, (rotačný) kužeľ, guľa, guľová plocha ihlan (pravidelný, trojboký, štvorboký, ...) sieť, podstava (horná, dolná), plášť, výška, vrchol strana kužeľa stred gule, polomer a priemer gule objem, povrch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ihlana, valca, kužeľa a gule, vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana, valca, kužeľa a gule. Dokáže navrhnúť slovnú úlohu na výpočet objemu a povrchu gule.	

Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc s jednou neznámou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov,	rovnosť a nerovnosť dvoch algebraických výrazov lineárna rovnica s jednou neznámou lineárna nerovnica s jednou neznámou

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice, - vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu s jedným výskytom neznámej, - vyriešiť jednoduchými úpravami lineárnu rovnicu s viacnásobným výskytom neznámej (napr. $2x + 3 = 3x - 4$), - význam skúšky správnosti a rozumie tomu, prečo nie je pri niektorých rovniciach nutná, - vyriešiť jednoduché lineárne nerovnice s jedným výskytom neznámej (napr.: $2(x + 8) > 42$), - vyriešiť jednoduché rovnice s jedným výskytom neznámej v menovateli (napr.: $4 \cdot 3 \cdot 2 = x +$), - urobiť skúšku správnosti riešenia jednoduchej rovnice s neznámou v menovateli, - určiť podmienky riešenia rovnice s neznámou v menovateli, - vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov), - vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnica, tipovaním, ...), - vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici), overiť správnosť riešenia slovnej úlohy, Navrhnuť a vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici).	ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice), riešenie (koreň) rovnice a nerovnice znamienka rovnosti (nerovnosti), znaky nerovnosti, ostré a neostré nerovnosti skúška správnosti výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli rovnica s jednou neznámou podmienky pre riešenie rovnice (s neznámou v menovateli), skúška správnosti slovná (kontextová) úloha, zápis, matematizácia textu úlohy postup riešenia, zostavenie lineárnej rovnice (nerovnice), skúška, odpoveď vyjadrenie neznámej zo vzorca

Podobnosť trojuholníkov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: - vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov, - rozhodnúť o podobnosti dvojice trojuholníkov v rovine, - vypočítať pomer podobnosti dvoch podobných trojuholníkov, - na základe viet o podobnosti trojuholníkov vyriešiť primerané výpočtové a konštrukčné úlohy,	geometrické útvary v rovine zhodnosť geometrických útvarov podobnosť geometrických útvarov, podstata podobnosti pomer podobnosti dvoch geometrických útvarov podobnosť trojuholníkov vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu) podobnosť trojuholníkov v praxi

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok, - určiť skutočnú vzdialenosť (mierka mapy) a skutočné rozmery predmetov (mierka plánu). Navrhnuť slovnú úlohu na využitie vlastnosti podobnosti trojuholníkov.	

Štatistika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: - zrealizovať primeraný štatistický prieskum, - pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu, - vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru, - spracovať získané hodnoty – údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky, - interpretovať údaje z tabuľky, - prostredníctvom viacerých druhov diagramov – grafov znázorniť hodnoty – údaje.	štatistický prieskum, štatistický súbor, rozsah štatistického súboru, štatistický znak, triedenie absolútna početnosť, početnosť a relatívna početnosť javu tabuľka, graf – diagram, prechod od jedného typu znázornenia k inému hodnoty – údaje, ich znázornenie a interpretácia využitie IKT v štatistike, prieskum

Grafické znázorňovanie závislostí

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže: - opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém, - zobraziť bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme (napr. $A[3; 2]$; úsečka XY, ak $X[2; -4]$ a $Y[-3; 3]$, atď.), - zostrojiť graf priamej úmernosti a lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky, - určiť k danej prvej súradnici druhú súradnicu bodu, ktorý leží na danom grafe, - prečítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a použiť ich pri výpočte, - vyriešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti, Vie navrhnuť slovné úlohy na využitie grafov priamej	pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine súradnicové osi, priesečník súradnicových osí súradnice bodu graf, hodnota hodnoty v tabuľke, najmenšia hodnota, nulová hodnota, najväčšia hodnota závislosť dvoch hodnôt, nezávislá a závislá premenná graf priamej úmernosti, graf nepriamej úmernosti lineárna závislosť, lineárna funkcia graf lineárnej funkcie

a nepriamej úmernosti.

4. V predmete Biológia sa zmenil počet vyučovacích hodín. Odsek 8.3.1 sa mení takto:

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	1 + 0	2 + 1	1	1 + 0

V 7. ročníku je navýšený počet hodín v predmete Biológia o jednu hodinu týždenne, bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 5., 6., 8., a 9. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Vzdelávacie štandardy predmetu si môžete pozrieť tu

https://cloud6.edupage.org/cloud/biologia_nsv_2014.pdf?z%3A2DGjrJHRwYVzA9uFyc3Uc4jqbjFcVKhEpDUOMui5kwSAMRJEHlBk3uUnxpivS%2BI8

Vyučovacie štandardy

7.ročník

Stavba a funkcie tela stavovcov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: - rozlíšiť pojmy orgán a orgánová sústava, - identifikovať jednotlivé orgánové sústavy stavovcov pomocou obrázkov, - pomenovať základné orgány orgánových sústav stavovcov pomocou obrázkov, - vysvetliť význam orgánových sústav pre život stavovca, - zdôvodniť adaptáciu orgánov opornej, dýchacej a	stavovce orgán, orgánová sústava orgánové sústavy stavovcov, sústava krycia, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, nervová, zmysly rozmnožovanie a vývin stavovcov oplodnenie vonkajšie, vnútorné, vývin jedinca mimo tela samice, v tele samice životné prejavy a správanie stavovcov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
obehovej sústavy stavovca vzhľadom na jeho prirodzené prostredie a spôsob života, Vie vytvoriť zjednodušený model obehovej sústavy stavovca. - zdôvodniť odlišnosti orgánov tráviacej sústavy v závislosti od potravy, - porovnať vonkajšie a vnútorné oplodnenie, - analyzovať rozdiely vo vývine jedinca rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov, - naplávať a uskutočniť sledovanie správania stavovcov, - prezentovať svoje zistenia rôznymi formami,	

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

└ pozorovať kožné útvary stavovcov a zhodnotiť ich význam, └ vytvoriť prezentáciu o význame vybranej orgánovej sústavy stavovcov	

Človek a jeho telo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: └ porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu, └ pomenovať na ukážke orgány ľudského tela, └ vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele, └ objasniť prepojenie orgánových sústav, └ zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci), Popísať čo sa odohráva v tele človeka (správanie sa rôznych orgánov) pri jednoduchých infekčných ochoreniach. demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci, └ aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam, Pozná aspoň jeden spôsob └ zhotoviť plán pozorovania a skúmania ľudského tela, └ orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia, └ naplánovať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka. Dokáže posúdiť vplyv prijímaných potravín na svoje zdravie.	znaky ľudského organizmu, ľudské spoločstvo rasizmus stavba a funkcia orgánových sústav: koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, regulačné sústavy výživa, zložky potravy, potravinová pyramída, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi, transfúzia vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované rodičovstvo ochorenia orgánových sústav, úrazy zásady predlekárskej prvej pomoci infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy, inkubačná doba prevencia, imunita, očkovanie zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, stres, hygienické zásady, intímna hygiena, alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť

5. Do iŠkVP bol pridaný nový predmet **Bio-enviro**, ktorý sa vyučuje v 5. až 6. ročníku. Tomuto predmetu je priradené označenie 8.3.4

5. ročník	6. ročník	
povinný	povinný	
0 + 1	0+1	

8.3.4.1 Charakteristika predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich

v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia, poznať pozitívne aj negatívne vplyvy človeka na jednotlivé zložky prírody, na základe poznatkov pozorovať zmeny ekosystému a viesť k zodpovednosti za kvalitu životného prostredia.

8.3.4.2 Ciele predmetu:

5.ročník

- poznať rastliny a živočíchy v regióne,
- poznať hľadiská zachovania rozmanitosti života – ekonomické, etické, estetické, vedecké,
- poznať chránené rastliny a živočíchy v blízkom okolí,
- chápať význam a ochranu ekosystémov,
- vymenovať negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie,
- uvedomiť si závislosť života na Zemi od pôdy, rastlín, živočíchov a vody,
- popísať význam prírodných zdrojov pre človeka a využívanie prírodných zdrojov,
- poukázať na škodlivé vplyvy na životné prostredie: znečisťovanie, jedovaté látky v odpade, spôsoby likvidácie odpadu,
- poznať význam zachovania prírodného prostredia,
- vyjadrovať svoje názory, postoje, skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať,
- pracovať s prírodninami pri terénnych pozorovaniach,
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach,
- zreteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní, riešení úloh.

6.ročník

- poznať vonkajšiu a vnútornú stavbu rastlín,
- spoznať živočíchy v ich prirodzených podmienkach, všímať si životné podmienky zdomácnených živočíchov ,
- popísať negatívne dôsledky života organizmov v ich chovných zariadeniach,
- popísať význam prírodných zdrojov pre človeka a využívanie prírodných zdrojov,

- poukázat' na škodlivé vplyvy človeka na životné prostredie: znečisťovanie, jedovaté látky v odpade, spôsoby likvidácie odpadu,
- zatriediť, čo patrí do kompostu,
- zhotoviť jednoduchý kompost,
- popísať význam zachovania prírodného prostredia,
- vyjadrovať svoje názory, postoje, skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať,
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach,
- zreteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní, riešení úloh.

8.3.4.3 Kľúčové kompetencie

Kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa:

- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,

kompetencie (spôsobilosti) občianske:

- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne:

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám.

8.3.4.5 Vzdelávacie štandardy

5.ročník

1. Spoločenstvá organizmov	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
Problém ŽP pri ťažbe stromov Potravový reťazec v lese Poznávanie prostredia Poznávanie typu peria vtákov podľa ukážok, počas letu – dravce Výroba recyklovaného papiera Huby Lišajník Medveď hnedý	- uviesť zmeny v správaní organizmov pri zmene pôvodného prostredia, - spájať už získané poznatky do praxe, uvedomiť si prepojenia všetkých organizmov, - spoznať organizmy podľa opisu, - rozlíšiť dravce od iných vtákov a opísať stavbu pera, - navrhnúť využitie starého papiera, - vymenovať hospodársky významné huby a ich vplyv na zdravie človeka, - vysvetliť význam lišajníka a jeho mapovanie v okolí, - popísať dôsledky ľudskej činnosti v lese a jeho dopad na lesné živočíchy.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Život dažďovej kvapky Mokrade Komáre Bocian Potravový reťazec	- vysvetliť kolobeh vody v prírode, - popísať význam mokradí, - uvedomiť si vplyvy globálneho otepľovania Zeme v súvislosti s inváziou živočíchov z iných oblastí, - uviesť príklad na prispôsobenie živočíchov zmenám ŽP, - spájať už získané poznatky do praxe, - chápať prepojenia všetkých organizmov, - zmapovať povodie rieky Hornád,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Invázne druhy rastlín Ekologické havárie Relaxačná hudba Poznávanie prostredia	- rozoznať dôsledky ekologických havárií na prírodu, - ukázať techniku správneho držania tela a dýchania, - pomenovať organizmy podľa znakov.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Obilniny a ľudia Dlhodobý odpad Chov dážďoviek Žižiavice Klíčenie Rastlina, ktorú som vypestoval Kosba obilnín Poznávanie chránených organizmov Krajina, v ktorej som chcel žiť Zber liečivých rastlín v okolí Organizmy iných klimatických pásiem Obojživelníky Potravový reťazec Hrádza v krajine Kompost Včela	- rozlišovať menej známe druhy obilnín, - vysvetliť význam mikroorganizmov v pôde, - popísať význam dážďoviek pri rozklade biologického odpadu, - popísať správanie žižiavice v umelo a prírodne vytvorených podmienkach, - pozorovať a zaznamenať klíčivosť semien, - samostatne prezentovať svoju prácu, - vysvetliť vplyv pestovania rastlín na ŽP, - pomenovať chránené živočíchy v blízkom okolí, - popísať krajinu a organizmy, ktoré sa tam vyskytujú, - roztriediť liečivé rastliny, - rozlišovať organizmy, ich prispôsobenie sa meniacim prírodným podmienkam, - vyjadriť dôležitosť obojživelníkov v potravinovom reťazci, - spájať získané poznatky do praxe, - vysvetliť vplyv hrádzí na klímu, - posúdiť význam triedenia bioodpadu, - popísať život včiel.

6.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Život s človekom a v ľudských sídlach Živé organizmy a ich stavba.	

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Vyživovacie a rozmnožovacie orgány rastliny- pozorovanie a rozlišovanie Súkvetia- poznávanie podľa ukážok Pavučina- pozorovanie stavby siete Drevina a bylina- porovnávanie vnútornej stavby stonky Príprava materiálu na pozorovanie, mikroskopovanie Kliešť obyčajný Pozorovanie a mikroskopovanie- plesň, semeno, kvet Ryby- poznávanie sladkovodných a morských rýb Hry Exkurzia- podľa regionálnych možností Čo patrí do kompostu Projekt- Život s človekom a v ľudských sídlach Projekt- Základná štruktúra života Bunky, tkanivá a pletivá- pozorovanie mikroskopom Projekt- Živé organizmy a ich stavba Fotosyntéza- hra Listy- typy a poznávanie listov Dužinaté a suché plody- ochutnávka Ekologická stopa- zhodnotenie ekostopy školy Metamorfózy- orchidea	- uviesť vyživovacie orgány rastliny a ich význam pre rastlinu; - rozlíšiť tyčinku a piestik v rôznych typoch kvetu; - určiť rôzne typy súkvetí podľa ukážok; rozlíšiť súkvetie a okvetie; - opísať stavbu sietí rôznych druhov pavúkov, (vychádzka); - rozlíšiť drevinu a bylinu, pozorovanie stonky pod mikroskopom; - pripraviť si materiál pre budúce pozorovanie a samostatne pracovať; - opísať život kliešťa, vymenovať druhy kliešťov a ich výskyt na Slovensku, ako sa chrániť; - samostatne pracovať s pripraveným materiálom a zaznamenať pozorovanie; - pomenovať bežné druhy rýb morských a sladkovodných; spomenúť hospodárenie s vodou; - realizovať hry s environmentálnou tematikou,; - opísať podmienky chovu a zaobchádzanie so zvieratami v ich podmienkach; vysvetliť význam pre človeka; - rozlíšiť druhy odpadu z domácnosti, kt. sa dajú skompostovať; - zo získaných poznatkov a postrehov vybrať živočícha- projektovo spracovať; - spracovať a prepojiť poznatky z hodín biológie; - znázorniť rozdiel medzi bunkou a pletivom, tkanivom; - popísať stavbu tela organizmov; - popísať proces fotosyntézy; - rozlíšiť na ukážke stavbu jednoduchých, zložených a tvary listov; - pomenovať na ukážke plody, typy plodov, spracovanie pre človeka; - zhodnotiť zaobchádzanie s energiou na škole; - pomenovať orgány rastliny, príjem živín, prispôsobenie sa životným

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Huby- hra, alternatívne recepty	podmienkam, starostlivosť o rastlinu; - rozlíšiť podľa ukážok bežné druhy húb; opísať vplyv húb na zdravie človeka;
Projekt- Stavba tela rastlín a húb	- porovnať stavbu tela huby a rastliny;
Prostredie organizmov- hra	- porovnať prispôsobenie organizmov ich prirodzenému prostrediu;
Vodné bezstavovce- film	- určiť množstvo bezstavovcov vo vode a ich význam v potravinovom reťazci;
Potravinový reťazec- hra	- uviesť význam potravinového reťazca v prírode;
Dážďovka, slimák- pozorovanie správania v zmenených podmienkach	- opísať správanie organizmov v cudzom prostredí; zdôvodniť správanie;
Projekt- Stavba tela bezstavovcov	- spracovať poznatky a postrehy bezstavovcov, opísať stavbu tela vybraného druhu;
Včelár- beseda	- počúvať, klásť otázky a poznať význam včiel a starostlivosť o ne, rozlíšiť druhy medov a ich vplyv na zdravie človeka.

8.3.4.6 Metódy a formy práce

- vysvetľovanie s animáciou (obrázky, prírodniny, ukážky prác), aktivačný heuristický rozhovor s využitím prvkov problémového vyučovania (riešenie problémových úloh), čítanie a počúvanie, pozorovanie, hra,
- prezentácie programu Microsoft PowerPoint s podporou digitálnej technológie (prístup k internetu, vizualizér, dataprojektor, USB kľúč).

8.3.4.7 Učebné zdroje

5.ročník

- pracovné listy; Po stopách medved'ov- Svetlana Beťková a Robin Rigg, 2004 SWS;
- príručky pre učiteľov- Svet lúk a pasienkov, Svet lesov, Svet mokradí, Svet rašelinísk, DAPHNE Bratislava 2004;
- učebnica biológie pre 5. ročník základných škôl.

6.ročník

- pracovné listy,
- príručky pre učiteľov- Svet lúk a pasienkov, Svet lesov, Svet mokradí, Svet rašelinísk, DAPHNE Bratislava 2004,
- učebnica biológie pre 6. ročník základných škôl.

8.3.4.8 Hodnotenie

Klasifikáciou v zmysle MP č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

6. V predmete Fyzika sa zmenil počet vyučovacích hodín. Odsek 8.3.2 sa mení takto:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný
2 + 0	1 + 0	2 + 1	1 + 1

V 8. ročníku je navýšený počet hodín v predmete o jednu hodinu týždenne a v 9. ročníku je navýšený počet hodín v predmete o dve hodiny týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je v 6., a 7. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu → http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/fyzika_nsv_2014-12-03.pdf.

Vzdelávacie štandardy

8.ročník

Svetlo

Obsahový štandard	Výkonový štandard
svetelná energia a jej premena na teplo, výpočet tepla svetelný lúč, rovnobežné a rozbiehavé svetelné lúče zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: overiť experimentom premenu svetla na teplo a vypočítať vzniknuté teplo,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

dôkazy priamočiareho šírenia svetla odrazené, prepustené a absorbované svetlo, rozklad svetla, farby spektra absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby, svetlo a fotosyntéza skladanie farebných svetelných lúčov odraz svetla, zákon odrazu lom svetla, vznik dúhy zobrazovanie šošovkami optické prístroje – lupa, fotoaparát chyby oka, okuliare svetelné znečistenie	└ porovnať zdroje svetla – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia svetelných lúčov, └ overiť experimentom priamočiare šírenie svetla, └ rozlíšiť termíny – odrazené, prepustené a absorbované svetlo, └ overiť experimentom rozklad svetla na spektrum, └ overiť experimentom skladanie farebných svetelných lúčov, └ navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla, └ overiť experimentom lom svetla, Navrhnuť a overiť experimentom prechod, lom a odraz svetelného lúča od vodnej hladiny. └ znázorniť obraz predmetu vytvorený spojkou a rozptylkou, └ vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka, Navrhnuť a zostrojiť jednoduchý model ďalekohľadu. └ určiť aplikácie základných zákonov optiky v technickej praxi, └ tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecniť závery, └ vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.

Sila a pohyb. Práca. Energia

Obsahový štandard	Výkonový štandard
vzájomné pôsobenie telies, sila, značka F, jednotka sily N gravitačná sila, značka F_g, vzťah na výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu $F_g = m \cdot g$, gravitačné zrýchlenie, značka g, gravitačné pole meranie sily, silomer, kalibrácia silomera, chyba merania	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: └ vysvetliť silu ako mieru vzájomného pôsobenia telies, └ odmerať silu vhodne vybraným silomerom, určiť jeho rozsah a chybu merania, └ znázorniť sily v konkrétnej situácii a určiť telesá, na

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

skladanie síl, rovnováha síl, otáčavé účinky sily ťažisko telesa a jeho určenie tlaková sila, tlak, značka p, jednotky tlaku Pa, hPa, kPa, MPa, vzťah $p = F / S$ hydrostatický tlak, značka p_h, vzťah $p_h = h \cdot \rho_k \cdot g$ atmosférický tlak, barometer, normálny atmosférický tlak trenie, trecia sila, meranie veľkosti trecej sily pohyb telesa, pohyb rovnomerný a nerovnomerný rýchlosť rovnomerného pohybu, značka v, jednotky rýchlosti m/s, km/h, km/s; vzťah $v = s / t$, priemerná rýchlosť v_p dráha rovnomerného pohybu, značka s, vzťah $s = v \cdot t$ grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase mechanická práca, značka W, jednotka práce J, vzťah $W = F \cdot s$ výkon, značka P, jednotky výkonu W, kW, MW	ktoré tieto sily pôsobia, ↳ skladať sily pôsobiace na teleso v jednej priamke, Skladať sily, ktoré neležia na jednej priamke. ↳ objaviť praktickou činnosťou rovnováhu na páke, ↳ určiť ťažisko vybraných telies a chápať jeho význam, ↳ rozlíšiť termíny tlaková sila a tlak, ↳ riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku, ↳ riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet, Navrhnuť a riešiť úlohy na výpočet hydrostatického tlaku. ↳ analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia, ↳ zmerať silomerom veľkosť trecej sily vo vybraných situáciách, ↳ zostrojiť graf závislosti dráhy od času pre rovnomerný pohyb, ↳ zostrojiť graf závislosti rýchlosti od času pre rovnomerný pohyb, ↳ zistiť hodnoty (rýchlosť, čas, dráha) z grafu, interpretovať grafické závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rôzne pohyby, Vedieť čítať cestovný grafikon. ↳ riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný pohyb, ↳ riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet mechanickej práce.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
pohybová energia telesa, značka E_k, jednotky pohybovej energie J, kJ, MJ polohová energia telesa, značka E_p, jednotky polohovej energie J, kJ, MJ, vzťah $E_p = m \cdot g \cdot h$ vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie energia v prírode	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ↳ vysvetliť na príkladoch vzťah medzi mechanickej prácou a teplom, medzi mechanickej prácou a polohovou alebo pohybovou energiou telesa, ↳ vysvetliť na jednoduchých príkladoch vzájomnú premenu foriem energie a zákon zachovania energie, ↳ vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií. Dokáže popísať premeny energie v kyvadlových

	hodinách.

9.ročník

Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod

Obsahový štandard	Výkonový štandard
magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, neutrón, elektrón zelektřizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, μA meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon $I = U / R$, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky elektrického odporu Ω, kΩ, MΩ	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: ↳ zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, ↳ vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, ↳ zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, ↳ vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, Dokáže zostrojiť model funkčného elektroskopu. ↳ overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu, ↳ zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, ↳ zapojiť elektrický obvod podľa schémy. Navrhnuť a zostrojiť alternatívne zapojenie obvodu. vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, ↳ odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, ↳ zostrojiť z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, ↳ riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona Navrhnuť a riešiť úlohy na Ohmov zákon.

Obsahový štandard	Výkonový štandard
meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba	navrhnuť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, ↳ riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, ↳ rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a poznať ich praktické využitie, ↳ navrhnuť a zrealizovať experiment na dôkaz

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického napätia vedenie elektrického prúdu v plynach bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny	magnetického poľa v okolí vodiča (cievky) s prúdom, pozná využitie tohto javu, Dokáže navrhnúť a zostrojiť transformátor. Vie vysvetliť zmeny napätia v prenosových sústavách. vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynach, pozná praktické využitie tohto vedenia, Pozná princíp práce vodíkových článkov. rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky, - realizovať samostatne experimenty na overenie vlastností magnetu, - určiť pomocou kompasu svetové strany, - popísať praktické využitie magnetu a jeho vlastností, - vysvetliť rôzny tvar indukčných čiar v okolí magnetu, dvoch magnetov, - overiť elektrické vlastnosti látok na bežne pozorovateľných javoch v okolí, - demonštrovať pomocou elektroskopu schopnosť kumulácie elektrického náboja, - zapojiť spotrebiče do elektrického obvodu za sebou, - zapojiť spotrebiče do elektrického obvodu vedľa seba, - riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrickej práce, elektrického výkonu, - vie určiť smer indukčných čiar v okolí vodiča pomocou Ampérovho pravidla, - vedieť určiť severný pól v okolí cievky s prúdom pomocou Pravidla pravej ruky, - pracovať so spotrebičmi podľa pravidiel bezpečnosti s elektrickými spotrebičmi

Učebné zdroje

V. Lapitková; Ľ. Morková - Fyzika pre 9.ročník ZŠ, Expol Pedagogika, 2019

V. Koubek, V. Lapitková, Ľ. Morková - Fyzika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, vydavateľstvo Matice slovenskej, s. r. o, 2012

Pracovný zošit:

E. Brestenská, V. Lapitková – Fyzika pre 9. ročník špeciálnych základných škôl

Materiálno – didaktické prostriedky, názorné materiály, kartičky, internetové zdroje.

V. Koubek, V. Lapitková, M. Maťašovská, Ľ. Morková - Fyzika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, didaktis 2010

7. V predmete Chémia sa zmenil počet vyučovacích hodín. Odsek 8.3.2 sa mení takto:

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 0	0 + 0	2 + 0	2 + 1	1 + 1

V 8. a v 9. ročníku je navýšený počet hodín v predmete o jednu hodinu týždenne bez zmeny obsahu vzdelávania vytýčeného štátnym vzdelávacím programom. Posilnená časová dotácia zvýši kvalitu výkonu. Predmet je 7. ročníku spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii inovovaný Štátny vzdelávací program. Štandardy predmetu ŠVP si môžete pozrieť tu →

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/chemia_nsv_2014.pdf.

Vyučovacie štandardy

8.ročník

Zloženie látok

Obsahový štandard	Výkonový štandard
makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina) mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina,

Obsahový štandard	Výkonový štandard
(atóm, ión, molekula) stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce) pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus) chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)	- rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión, - Vie zostrojiť model atómu vodíka a jeho premenu na ión. - vysvetliť pozorované zmeny sprevádzajúce rozpúšťanie látok na základe poznania ich časticového zloženia, - pozorovať vlastnosti látok. - Vie popísať látky, ktorých rozpustenie vo vode spôsobí jej znehodnotenie.

Významné chemické prvky a zlúčeniny

Obsahový štandard	Výkonový štandard
opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP) vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP vodík, kyslík (ozón) železo alkalické kovy (sodík, draslík) halogény (fluór, chlór, bróm, jód) vzácne plyny oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: - orientovať sa v periodickej tabuľke prvkov (ďalej len PTP), - vyvodíť možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP, - Pozná názvy a značky vybraných prvkov. - uplatniť základné pravidlá názvoslovia halogenidov

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

kremitý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý) soli (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný) pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica) pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačnoredukčné reakcie)	a oxidov s využitím PTP, └ porovnať vlastnosti vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, └ posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie, Dokáže prezentovať negatívny vplyv konkrétnej kyseliny na životné prostredie. └ uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, └ vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie, └ orientovať sa v stupnici pH, └ určiť pomocou indikátora pH roztoku, Pozná vplyv pH na čistotu vody v bazéne. └ uviesť príklady využitia neutralizácie, └ overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky neutralizačných a oxidačno-redukčných reakcií. Vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky

9.ročník

Zlúčeniny uhlíka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
pozorovanie vlastností organických látok: správanie sa pri zahrievaní, rozpustnosť vo vode a v organických rozpúšťadlách, horľavosť, zloženie organických látok (najdôležitejšie prvky organických zlúčenín) stavba organických látok (štvorväzbovosť atómu uhlíka, uhlíkový reťazec, otvorený a uzavretý reťazec, jednoduchá, dvojité a trojitá väzba) vlastnosti a použitie najjednoduchších organických látok: nasýtené a nenasýtené uhľovodíky alkány (metán, etán, propán, bután) alkény (etén) alkíny (etín) prírodné zdroje uhľovodíkov uhľovodíky ako palivo deriváty uhľovodíkov (kyselina octová, metanol, etanol, acetón) vlastnosti a použitie prírodných látok (sacharidy, tuky, bielkoviny) vlastnosti a použitie polymérov, polymerizácia (polyetylén), plasty, syntetické vlákna čistiace a pracie prostriedky vplyv látok na chemické procesy v živých organizmoch (vitamíny, liečivá, jedy, drogy)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: └ rozlíšiť anorganické a organické látky, └ realizovať jednoduché pokusy na rozlíšenie a identifikáciu anorganických a organických látok rozlíšiť najjednoduchšie uhľovodíky, Pokusmi dokázat prítomnosť organických a anorganických látok v rôznych potravinách. └ vymenovať prírodné zdroje uhľovodíkov, spôsob ich vzniku, získavania, spracovania a využitia, └ vymenovať alternatívne zdroje energie a ich využívanie v súčasnosti, Prezentovať trvalú udržateľnosť alternatívnych zdrojov energie. └ rozlíšiť uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov, └ uviesť vlastnosti a použitie derivátov, └ zdôvodniť negatívny vplyv a dôsledky pôsobenia metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, Prezentovať negatívny vplyv pôsobenia alkoholu na ľudský organizmus a celú spoločnosť. └ uviesť zdroje a význam prírodných látok, └ vymenovať reaktanty a produkty fotosyntézy, └ charakterizovať význam plastov, syntetických vlákien, čistiacich a pracích prostriedkov, └ zrealizovať podľa vlastného návrhu pokusy na

	demonštrovanie prací účinkov mydla, uplatniť v praxi poznatky o látkach nebezpečných pre človeka a životné prostredie.

Učebné zdroje

Vo vyučovacom procese vychádzame z nasledujúcich učebných zdrojov.

Učebnice:

H. Vicenová, M. Ganajová – Chémia pre 7.ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, 2017

H. Vicenová – Chémia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, 2018

H. Vicenová, M. Ganajová - Chémia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, 2019

Pracovné zošity:

E. Adamkovič – Pracovný zošit z chémie pre 8. ročník základných škôl a terciu gymnázií s osemročným štúdiom, Mapa Slovakia Plus, s.r.o, 2011

L. Glatzová – Chémia pre 9. ročník špeciálnych základných škôl, Expo Pedagogika, 2014

Materiálno – didaktické prostriedky (DVD nosiče), obrázkové materiály, názorné materiály, internetové videá)

8. Do iŠkVP bol pridaný nový predmet Mladý informatik, ktorý sa vyučuje v 5. až 7. ročníku. Tomuto predmetu je priradené označenie 8.2.3

5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
0 + 1	0 + 1	0 + 1	0	0

8.2.3.1 Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie vo vzdelávaní žiakov, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Budovať informatickú kultúru, t.j. vychovávať k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov.

8.2.3.2 Cieľ predmetu:

- získať informácie a následne ich spracovať,
- algoritmicke mysliť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,

- samostatne, systematicky a logicky myslieť,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- pochopiť, že počítač nie je len zdrojom zábavy ale prostriedkom, pomocou ktorého sa dajú realizovať nápady, predstavy, tvorivé plány,
- prejavíť estetické cítenie (formálna stránka výstupov),
- pracovať samostatne (individuálne riešenia úloh, samoštúdium),
- chápať základné pojmy, postupy a techniky používané pri práci s PC,
- poznať možnosti využitia PC v každodennom živote,
- získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka,
- v rámci medzipredmetových vzťahov precvičovať učivo z iných predmetov,
- získavať vedomosti za podpory edukačných programov.

8.2.3.3 Kľúčové kompetencie:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa:

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja, používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske:

- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne:

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám.

8.2.3.4 Vzdelávací štandard

5.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
• Informácie okolo nás	– používať nástroje editora, – kopírovať a vkladať obrázky, – kresliť jednoduché obrázky, – písať v editore, – uložiť dokument, – písať, mazať text – meniť veľkosť, hrúbku, farbu písma, – vytvoriť blahoželenie, – samostatne kresliť a písať v grafickom editore,
• Komunikácia prostredníctvom IKT	– rozpoznať vhodné detské webové stránky, – vyhľadať informácie, – vytvoriť mailovú schránku, – prihlásiť sa do svojej schránky, – prijímať a odosielať poštu,
• Postupy, riešenie problémov	– vytvoriť postup, návod, recept na vykonanie nejakej činnosti, – zahrať hru,
• Princípy fungovania IKT	– bezpečne sa správať v PC učebni, – zapnúť a vypnúť PC, – vytvoriť priečinok, – uložiť dáta, – správne sedieť pri počítači, – ovládať myš a klávesnicu,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

• Informačná spoločnosť	– spustiť a vypnúť program, – minimalizovať a maximalizovať okno, – zapojiť slúchadlá, – ovládať hlasitosť, – správne uchopiť CD a DVD, – spustiť CD a DVD, – pripojiť a odpojiť USB kľúč (MP3 prehrávač), – spustiť a vypnúť hru, – ovládať hru, – prehrať video, hudbu, – spustiť a vypnúť program, – ovládať výukový program.

6.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
• Informácie okolo nás • Komunikácia prostredníctvom IKT • Postupy, riešenie problémov • Princípy fungovania IKT	– pomenovať časti počítačovej zostavy, – samostatne ovládať klávesnicu a myš, – používať nástroje editora, – písať, mazať text, – meniť veľkosť, hrúbku, farbu písma, – uložiť dokument, – samostatne pracovať s webovým prehliadačom, – vyhľadať vhodné detské webové stránky, – vyhľadať informácie, – slušne sa správať na internete, – vytvoriť e-mailovú schránku, – vytvoriť adresár s kontaktmi, – prihlásiť sa do svojej schránky, – prijímať a odosielať poštu, – vytvoriť postup, návod, recept na vykonanie nejakej činnosti, – naučiť sa hrať hru Tetris, – používať nástroje editora, – kopírovať a vkladať obrázky, – kresliť jednoduché obrázky, – písať v editore, – uložiť obrázok, – bezpečne sa správať v PC učebni, – zapnúť a vypnúť PC, – vytvoriť priečinok,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

Informačná spoločnosť	- uložiť dáta, - správne sedieť pri práci s PC, - ovládať funkcie jednotlivých kláves – Esc, Ctrl, Alt, Shift, Enter, Backspace, NumLock, CapsLock, - správne uchopiť CD a DVD, - spustiť CD a DVD, - pripojiť a odpojiť USB kľúč (MP3 prehrávač), - vytlačiť dokument, - spustiť a vypnúť hru, - ovládať hru, - prehrať video, hudbu, - spustiť a vypnúť program, - ovládať výučbový program.

7.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- Informácie okolo nás - Komunikácia prostredníctvom IKT - Postupy, riešenie problémov - Princípy fungovania IKT	- vložiť klipart, wordart do dokumentu, - upraviť text pomocou farieb a efektov, - kopírovať, prilepiť, otočiť prevrátiť obrázok v dokumente, - vyhľadať informácie na internete, triediť informácie, - pracovať s kľúčovým slovom, - oboznámiť sa s detskými webovými stránkami, - dodržiavať zásady správania sa na webových portáloch, - samostatne poslať a prijať jednoduchý email, - dodržiavať zdvorilosť pri komunikácii, - dodržiavať bezpečnosť pri používaní e-mailu, - vytvoriť postup, návod, recept na vykonanie nejakej činnosti, - riešiť zadané typy úloh (hlavolamy, bludiská, obrázkové stavebnice), - samostatne používať nástroje editora, - vytvoriť a uložiť obrázok, - ovládať funkcie jednotlivých kláves - Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock, Ctrl+c, Ctrl+v, - správne uchopiť CD a DVD, - spustiť CD a DVD,

Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa

• Informačná spoločnosť	– pripojiť a odpojiť USB kľúč (MP3 prehrávač), – uložiť informácie do súboru, – premenovať súbor (y), – vytvoriť priečinok, – uložiť súbor do vybraného priečinka, – spustiť a vypnúť hru, – zvládnuť hru, – prehrať video, hudbu, – spustiť a vypnúť program, – ovládať výukový program, – správne používať heslo.

8.2.3.5 Metódy a formy práce:

riadený rozhovor, demonštrácia, metóda problémového výkladu, názorné vyučovanie, motivácia žiakov, skupinová práca žiakov, individuálna práca žiakov, praktická činnosť žiakov, samostatná práca žiakov

8.2.3.6 Učebné zdroje

Názov tematického celku	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Informácie okolo nás	PC Tlačiareň Tabuľa	Ukážky prác žiakov Program Skicár Word	Internet
Komunikácia prostredníctvom IKT	PC Tabuľa		Internet
Postupy, riešenie problémov	PC Tabuľa	Program Baltik Program Cirkus šaša Tomáša	Internet
Princípy fungovania IKT	PC Tlačiareň Skener USB kľúč CD DVD MP3 prehrávač Tabuľa		Internet
Informačná spoločnosť	PC Tabuľa	Jednoduché hry Výučbové programy	Jednoduché hry Výučbové programy

			Internet

8.2.3.7 Hodnotenie: klasifikáciou v zmysle MP č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Dodatok č.4

Prerokovaný na PR dňa: 28.08.2019

Schválený na RŠ dňa: 5.09.2019

Prerokovaný so zriaďovateľom dňa: .....

Na základe Dodatku č. 3 k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 dochádza k týmto úpravám v iŠkVP:

1. Škola v dôsledku svojej profilácie a možností vyučuje v predmete prvý cudzí jazyk – anglický jazyk.